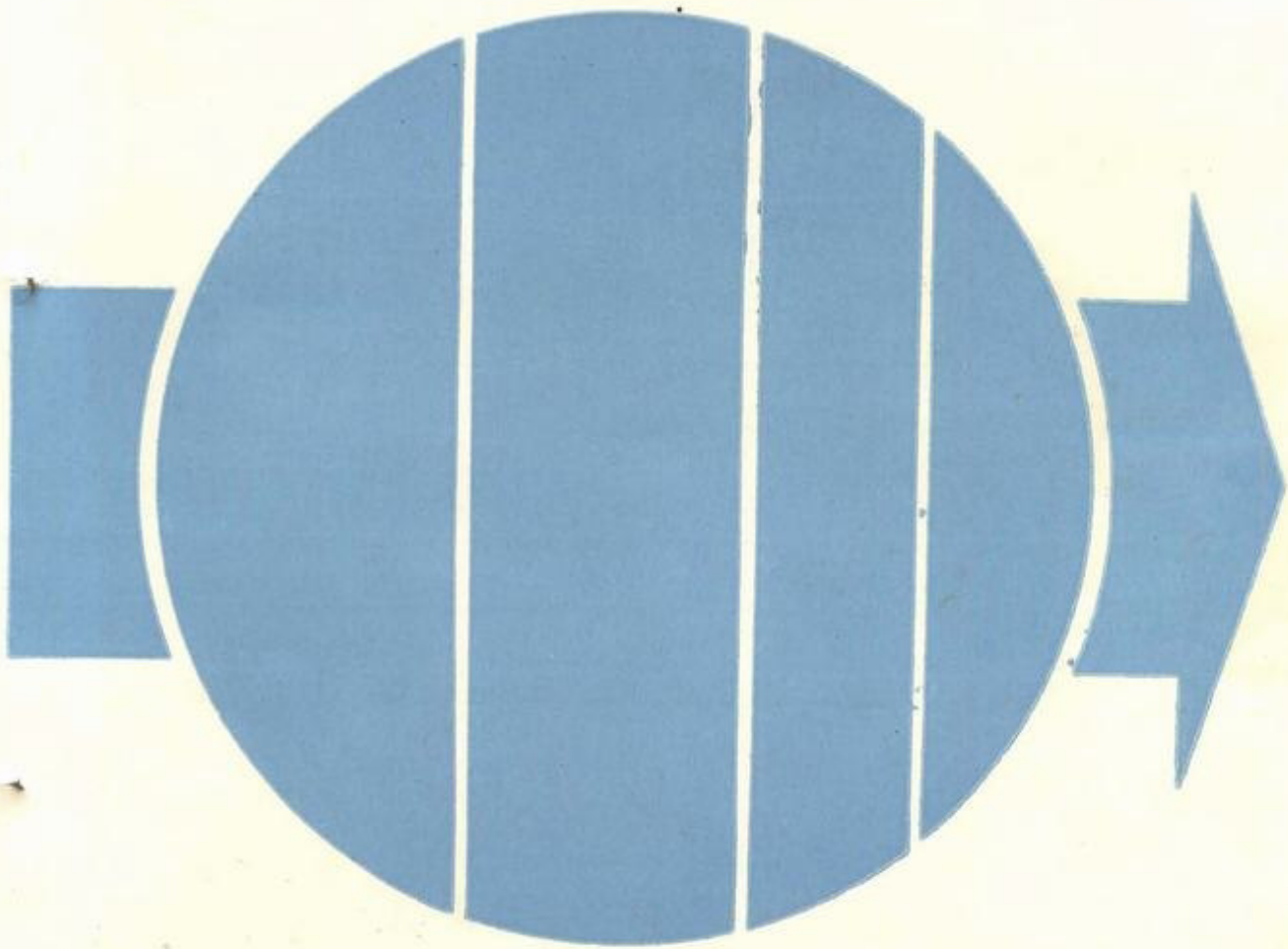

ปีที่ 12 ฉบับที่ 12

ธันวาคม 2510

เรื่องสมุด
สำนักงาน ก.พ.

วารสารข้าราชการ

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๒

ฉบับที่ ๑๒

ธันวาคม ๒๕๑๐

เจ้าของและคณะกรรมการดำเนินงาน
บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ประธาน

พันเอก จินตา ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ.

รองประธาน

นายประวิณ ณ นคร รองเลขาธิการ ก.พ.
นายโสวัจ สุจริตกุล รองเลขาธิการ ก.พ.

กรรมการ

ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง
สำนักงาน ก.พ.

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา

เลขาธิการ ก.พ.
รองเลขาธิการ ก.พ.

ผู้จัดการ

พันตรี อรรถ วิชัยกุล

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายธีระ อรรถเวทวิทยารัตน์

บรรณาธิการ

นายสมศักดิ์ เจริญกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. วิลาศ สิงหวิสัย

กองบรรณาธิการ

นายสายบัว พุ่มแดง
นางนิตยา มาศะวิสุทธิ
นายชาญชัย อิงภากรณ์
นายอุศล บุญประกอบ

ข่าว

	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	8
ข่าวสอบข้าราชการ	10

วิชาการ

การให้การศึกษาแก่ทวยราษฎร์	11
ศึกแย่งคน	22
ปริทัศน์วัดผล	27
มนุษยสัมพันธ์	39
ความเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการประจำ ฯ	43
การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน ...	59

กฎหมาย ระเบียบ

พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมฉบับที่ ๔ ...	(๑)
พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดฉบับที่ ๖	(๒)
กฎ ก.พ.	(๔)
ระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ	(๕)

ตอบปัญหา

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	67
ปัญหาคลัง	70

ปกิณกะ

ถ้อยแถลง	2
ไตรรงค์ จงเจริญ	9
เฉลยสอบเขาวนและความรู้รอบตัว	75
สอบเขาวนและความรู้รอบตัว	76

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก ข้างท่าเหมียวรัฐบาล พระนคร" สั่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หมายพระลาน สำหรับในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๘๑๕๔๕๔ หรือ ๘๑๓๓๓๓ คือ ๓๕ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๑๒ ถนนบำรุงเมือง คอนวัดสระเกษ เขตพระนคร โทร. ๘๑๕๓๒๐
นายสิทธิชัย ปริภัมศิลป์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๐

ห้องสมุด

สำนักงาน ก.พ.

ถ้อยแถลง

สำนักงาน ก.พ. ได้ย้ายไปอยู่ ณ อาคารที่ทำการใหม่ ถนนพิษณุโลก ข้างทำเนียบรัฐบาลเสร็จเรียบร้อยแล้วตั้งแต่ปลายเดือนที่แล้ว เนื่องจากการขนย้ายนี้จึงทำให้วารสารข้าราชการฉบับนี้ออกมาล่าช้ากว่ากำหนดเกือบสัปดาห์ ซึ่งเราต้องขอภัยมาพร้อมนี้ด้วย อาคารหลังใหม่นี้สร้างเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๔ ชั้น ชั้น ๑, ๒ และ ๓ เป็นที่ทำการของเจ้าหน้าที่และเป็นห้องประชุม ก.พ. และ อ.ก.พ. วิสามัญคณะต่างๆ ก็เป็นห้องอบรมด้วย ส่วนชั้น ๔ ใช้เป็นห้องสอบข้าราชการพลเรือนเข้ารับราชการ และใช้สอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตลอดจนให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ อาศัยใช้สอบข้าราชการพลเรือนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ก.พ. บรรลุเป้าหมาย ดังที่ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ. ได้กล่าวไว้ในตอนท้ายของพิธีวางศิลาฤกษ์ว่า “.....ขอตั้งจิตอธิษฐานให้ศิลาฤกษ์นี้จงเป็นนิมิตหมาย และเป็นสัญลักษณ์แห่งความเที่ยงธรรมมั่นคง อันจักนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าแห่งการบริหารงานบุคคลในระบบราชการพลเรือนตลอดไป”

ฉบับนี้เป็นฉบับสุดท้ายที่คณะบรรณาธิการชุดนี้จะต้องขอลาจากท่านสมาชิกไป หลังจากที่ได้รับเกียรติให้มารับใช้ท่านถึง ๓ ปีเต็ม คณะบรรณาธิการชุดใหม่ที่จะรับช่วงต่อไปเป็นชุดที่ประกอบด้วยคนหนุ่มที่เป็นกำลังอันสำคัญส่วนหนึ่งของสำนักงาน ก.พ. อยู่ในขณะนี้ ดังที่ได้กล่าวไว้ในฉบับที่แล้วว่า วารสารข้าราชการฉบับใหม่จะได้รับ การปรับปรุงหลายด้านในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อท่านสมาชิกเพิ่มมากขึ้นยิ่งขึ้น และกล้าประกันได้ว่า วารสารข้าราชการจะเข้มข้นมากขึ้น แต่คงไม่ทิ้งแนวและหลักการเดิม ที่ได้รับการสนับสนุนจากท่านสมาชิกของเราอย่างอุ่หนาฝาคั่งตลอดระยะเวลาอันยาวนานถึง ๑๒ ปีแล้ว สุดท้ายนี้ เราขอขอบคุณในความกรุณาของท่านสมาชิกที่ได้ให้ความ สนับสนุนคณะบรรณาธิการชุดนี้มาอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านคงจะให้ การสนับสนุนและให้กำลังใจต่อคณะบรรณาธิการชุดใหม่เหมือนเช่นเคยหรือมากยิ่งขึ้น

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :-

๑. พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตร

๒. พ.ร.บ. ระเบียบ บริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยกำหนดจำนวนสมาชิกสภาจังหวัด และวันประชุมสมัยสามัญและวิสามัญ ใหม่

๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมพลศึกษา

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและ น.ว. ต่างๆ ประกาศใช้ ดังนี้ :-

๑. คณะรัฐมนตรีกำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ จัดทำบัญชีชื่อถ่ายและส่งให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ภายในเดือนธันวาคม

๒. คณะรัฐมนตรีลงมติว่า การทำบัญชีชื่อถ่ายเงินเดือนประจำงบประมาณ ๒๕๑๑ ให้คงปฏิบัติตามมติ ก.ร.ม. ตามหนังสือที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ ล.ว. ๒๑ เม.ย. ๒๕๐๓ โดยถือตามอัตราเงินเดือนเพิ่มเสียชั้นหนึ่งก่อนแล้วจึงปรับเป็นอัตราใหม่

๓. คณะรัฐมนตรีลงมติว่า ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเป็นชั้นพิเศษ นอกจากจะเพิ่มเงินเดือน ๔,๑๐๐ บาทแล้ว จะต้องใช้เวลารับราชการตั้งแต่เริ่มเข้าทำงานเป็นต้นมาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

๔. ก.พ. ได้วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอ กำหนดอัตราเงินเดือนตำแหน่งต่าง ๆ ใหม่ดังนี้

๑) กำหนดเป็นชั้นตรี ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจัตวา ตั้งแต่อันดับ ๓ ชั้น ๘๕๐ บาทขึ้นไป

๒) กำหนดเป็นชั้นโท ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นตรี ตั้งแต่อันดับ ๓ ชั้น ๑,๓๐๐ บาทขึ้นไป

๓) กำหนดเป็นชั้นเอก ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นโท ตั้งแต่อันดับ ๓ ชั้น ๒,๗๕๐ บาทขึ้นไป

และให้ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาภายในเดือน มีนาคมของปีงบประมาณ ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

๕. สำนักงาน ก.พ. ขอความร่วมมือกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ว่า ก่อนที่จะส่งภาพถ่ายหรือสำเนาปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ ก.พ. พิจารณาคุณภาพ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานภาพถ่ายนั้น ๆ กับต้นฉบับ และลงนามระบุ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้องเสียก่อน

๖. ก.พ. ได้ให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ถือปฏิบัติว่า ข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างลาอุปสมบทชั่วคราว ทางราชการไม่อาจรับสมัคร สอบแข่งขันสอบคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นได้

๗. ก.พ. ได้ วางระเบียบ ปฏิบัติเกี่ยวกับ การ ขอ กำหนดให้มีตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษใหม่ คือ กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดควรจะได้พิจารณาเสนอเฉพาะรายที่เห็นว่ามีความดีและคุณภาพของงานสูงถึงระดับ ที่จะ เป็นตำแหน่ง ที่แต่งตั้ง จากข้าราชการ ชั้นพิเศษ และผู้ครองตำแหน่งนั้นต้องเป็นผู้ได้รับเงินเดือน ไม่ต่ำกว่าชั้นเอก อันดับ ๓ ชั้น ๔,๔๐๐ บาท แล้วด้วย

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

สำนักงาน ก.พ.

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เลื่อน นายปรีดี หิรัญพฤกษ์ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากอง ๕ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง ๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ต.ค. ๕๐

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เลื่อน นายวิบูลย์ อังสนันท์ เศรษฐกรโท กองเศรษฐกิจ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเศรษฐกรเอก ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ต.ค. ๕๐

กรมสรรพากร

เลื่อน

นายพิน อุเบกขานนท์ ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดศรี จ.ว. พระนครศรีอยุธยา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอบางบาล จ.ว. พระนครศรีอยุธยา

นายสงกรานต์ เจริญกิจ ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอมะขาม จ.ว. จันทบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอแหลมงอบ จ.ว. ตราด

ส.ต.ท. สุวิทย์ สุริยกานต์ ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดศรี จ.ว. อุทัยธานี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอเมืองกำแพงเพชร จ.ว. กำแพงเพชร

น.ส. จำเนียร ลำใย ผู้ตรวจการสรรพากรตรี กองตรวจภาษีอากร กรมสรรพากร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอภูกามยาว จ.ว. กาศสินธุ์

นายวุฒิพันธ์ บุญญวัฒน์โท สมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอลาดกระบัง จ.ว. พระนคร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จ.ว. สุโขทัย

นางสมพร อุปราคม ผู้ตรวจการสรรพากรตรี จ.ว. พระนครศรีอยุธยา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอเมืองนครพนม จ.ว. นครพนม

นายสมชาย สินอาภา ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอชนบุรี จ.ว. ชนบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอสหสขันธ์ จ.ว. กาศสินธุ์

นายอุทัย บวรณะรัช ผู้ตรวจการสรรพากรตรี กองตรวจภาษีอากร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอรัตนบุรี จ.ว. สุรินทร์

นายวินิจ นาถ้ำพลอย ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอบุญจาศรี จ.ว. ขอนแก่น ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอกระนวน จ.ว. ขอนแก่น

นายกระจำจ บุญเต็ม ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอสะเดา จ.ว. สงขลา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอยะหา จ.ว. ยะลา

นายบุรี วัฒนาภรณ์ ผู้ตรวจการสรรพากรตรี สรรพากรเขต ๗ กรมสรรพากร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอวิเชียรบุรี จ.ว. เพชรบูรณ์

นายแสวง ภาคโชคดี ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี อำเภอวิเศษไชยชาญ จ.ว. อ่างทอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอครอม จ.ว. อุตรดิตถ์

นายสุรินทร์ จำปีเพชร ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอชะโลง จ.ว. อุบลราชธานี ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอมหา
ชนะชัย จ.ว. อุบลราชธานี

นายบรรยงค์ การสมดี ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอเมืองน่าน จ.ว. น่าน ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอแม่แจ่ม จ.ว.
เชียงใหม่

น.ส. สวงศรี นิยมฤทธิ ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอวิเศษไชยชาญ จ.ว. อ่างทอง ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอแสวง
หา จ.ว. อ่างทอง

นายคำนวน ศรีดี ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอศรีเชียงใหม่ จ.ว. หนองคาย ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอกระสัง
จ.ว. บุรีรัมย์

นายบุญทา เทพนิมิต ผู้ช่วยสรวรพากรจังหวัดศรี
จ.ว. ลำปาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอแม่สะเรียง จ.ว. แม่ฮ่องสอน

นายถวิล มีสิทธิพร้อม ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอเมืองลพบุรี จ.ว. ลพบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอเชิงคํา จ.ว.
เชียงราย

นายวิเชียร ประโคนสิน ผู้ช่วยสรวรพากรจังหวัดศรี
จ.ว. ปทุมธานี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอไทรน้อย จ.ว. นนทบุรี

นายนิมิตร รอดประไพ สรวรพากรจังหวัดศรี จ.ว.
ตรัง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชี
อำเภอโท อำเภอศรีสงคราม จ.ว. นครพนม

นายประยูทธ เจตวงษ์ ผู้ช่วยสมุหบัญชีอำเภอศรี
อำเภอบางปะกง จ.ว. ฉะเชิงเทรา ขึ้นเป็นชั้นโท และ

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอกันทร
ลักษ์ จ.ว. ศรีสะเกษ

นายสมกิจ จามิกรณ์ ผู้ตรวจการสรวรพากรศรี
จ.ว. ระนอง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอโขงเจียม จ.ว. อุบลราชธานี
ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๕๐

กระทรวงการต่างประเทศ

เลื่อน

นายสุรพล เพ็ชรวิสัย นายเวร กองคลัง ขึ้นเป็น
ชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี กองกลาง

นายสุพจน์ ศีระวนิช นายเวร กองรับรอง กรม
พิธีการทูต ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เลขานุการตรี กรมพิธีการทูต

นายสุภัท ภาชะวัช นายเวร สำนักงานเลขานุการ
รัฐมนตรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลข
านุการตรี สำนักงานเลขานุการตรี

นางพิศวง อนุเคราะห์ นายเวร กองคลัง
สำนักงานปลัดกระทรวง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี กองกลาง สำนักงานปลัด
กระทรวง

นายพิศุทธิ หะยัคิน นายเวร กองเอเชียใต้ตะวันออก
ไกลและไกล และอาฟริกา กรมการเมือง ขึ้นเป็นชั้น
โท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี กองเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ กรมการเมือง

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พ.ย. ๕๐

นายไสว อัมระรงค์ ผู้ช่วยเลขานุการสถานเอก
อัครราชทูต ณ กรุงเตลลี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี กอง สปอ. กรมองค์การ
ระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิ.ย. ๕๐

นายชาติชาย อรรถเวทขรรุฒิ ผู้ช่วยเลขานุการ
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการตรี สถานเอกอัคร
ราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา ตั้งแต่วันที่ ๖ มิ.ย. ๑๐

นายอุดม วาจนานท์ นายเวร สถานกงสุล ณ เมือง
โคตาบารู ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลข
านุการตรี สำนักงานปลัดกระทรวง ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ก.ค. ๑๐

นายรัก บุญยนิติก ผู้ช่วยเลขานุการสถานเอกอัคร
ราชทูต ณ กรุงบอนน์ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งเลขานุการตรี กองยุโรปและอเมริกา กรมการเมือง
ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ส.ค. ๑๐

น.ส. สำเนียง จุลนิษฐ นายเวร สถานกงสุลใหญ่
ณ เมืองฮ่องกง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เลขานุการตรี กองการกงสุล สำนักงานปลัดกระทรวง ตั้ง
แต่วันที่ ๑ ก.ย. ๑๐

กระทรวงเกษตร

กรมประมง

เลื่อน นายถวิล ชาวสำลี ประมงจังหวัดนคร
นายก ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประมง
จังหวัดนครนายก ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ก.ย. ๑๐

กรมปศุสัตว์

เลื่อน นางประพิศ คล้ายนิล นักวิทยาศาสตร์ตรี
ฝ่ายชีวเคมี กองวิชาการ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์โท ฝ่ายชีวเคมี กองวิชาการ
ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ก.ย. ๑๐

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

กรมชลประทาน

แต่งตั้ง

นายสุนทร วัลโงษานินทร์ ดำรงตำแหน่งนายช่าง
โท แผนกวิเคราะห์และวิจัย กองวิชาการ ตั้งแต่วันที่ ๑
ก.ย. ๑๐

นายประสงค์ ภัทรธรรมกุล นายช่างเอก กอง
วิชาการ ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกโรงเรือน กอง
วิชาการ

นายไมตรี พูลทรัพย์ นายช่างเอก แผนกโรงเรือน
กองวิชาการ ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองวิชาการ

นายสง่า ทองใบ ช่างเอก แผนกโครงการชล-
ประทานหลวง แม่กลอง กองชลประทานหลวง ดำรง
ตำแหน่งช่างเอก แผนกเกษตรชลประทาน กองชลประทาน
หลวง

นายชวลิต กุลมงคล ช่างเอก แผนกเกษตรชล-
ประทาน กองชลประทานหลวง ดำรงตำแหน่งช่างเอก
แผนกโครงการชลประทานหลวง แม่กลอง กองชลประทาน
หลวง

นายประพันธ์ศักดิ์ เฟ่งผล ดำรงตำแหน่งนายช่าง
เอก กองก่อสร้าง

นายจรรยา เลขะวณิช ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก
กองก่อสร้าง

นายขม รุ่งเรือง นายช่างเอก กองก่อสร้าง ดำรง
ตำแหน่งนายช่างเอก แผนกโรงเรือน กองวิชาการ

นายทิพย์ วรรณการโสภณ ช่างเอก แผนกโรงเรือน
กองวิชาการ ดำรงตำแหน่งช่างเอก กองก่อสร้าง

นายสมิทธิ คำเพิ่มพูล นายช่างเอก กองวิชาการ
ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกวิเคราะห์และวิจัย กอง
วิชาการ

นายธนุ จันทรทีประ ช่างเอก กองก่อสร้าง ดำรงตำแหน่งช่างเอก แผนกโครงการก่อสร้างชลประทานราษฎร์ ส่วนตะวันออกเฉียงเหนือ กองชลประทานราษฎร์

นายยุทธ กิ่งเกตุ ช่างเอก แผนกโครงการก่อสร้างชลประทานราษฎร์ส่วนตะวันออกเฉียงเหนือ กองชลประทานราษฎร์ ดำรงตำแหน่งช่างเอก กองก่อสร้าง

นายวันชัย พานิชพัฒน์ นายช่างเอก แผนกสูบน้ำ กองช่างกล ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกตรวจพัสดุ กองช่างกล

นายสัมพันธ์ หุ้มสุวรรณ นายช่างเอก แผนกตรวจพัสดุ กองช่างกล ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกสูบน้ำ กองช่างกล

นายสุขสม ธนะภูมิ ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองก่อสร้าง

นายทวี อิ่มสำราญ นายช่างเอก กองช่างกล ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกสูบน้ำ กองช่างกล

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร นายช่างเอก แผนกสูบน้ำ กองช่างชล ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองช่างกล

นายบุญยก วรธนฤติ นายช่างเอก กองช่างกล ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก แผนกกังหันน้ำ กองพลังน้ำ

นายสันหัตถ์ งามสุวรรณ นายช่างเอก แผนกกังหันน้ำ กองพลังน้ำ ดำรงตำแหน่งนายช่างเอก กองช่างกล

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ก.ย. ๕๐

“.....จะโดยลักษณะใดก็ตาม รูปการปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนประกอบของการปกครองประเทศเป็นส่วนรวม จะต้องคล้อยตามแนวนโยบายและเงื่อนไขความมั่นคงของชาติ อันเป็นส่วนรวมของชาติ การจัดรูปการปกครองท้องถิ่นให้ใกล้เคียงอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการที่จะให้ประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารมากที่สุด จะเป็นผลช่วยให้มาสถานภาพทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน และช่วยส่งเสริมโครงการพัฒนาได้มากที่สุด”

อรุณ วิสูตรโยธาภิบาล

รองอธิบดีกรมการปกครอง

การปกครองท้องถิ่นที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

พ.ศ. ๒๕๐๖

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชวลี เอี่ยมกระสินธุ

เอเชีย

เวียดนามใต้ — นายพลเจียนวันเที้ยว และนายพลเจียนเกากี ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีของเวียดนามใต้ ได้เข้าพิธีรับตำแหน่งเป็นทางการและปฏิญาณตนในพิธีนี้ต่อหน้าคณะทูตานุทูตจาก ๒๓ ประเทศ

อิหร่าน — พระเจ้าโมฮัมหมัด เรซา ปาห์เลวีจักรพรรดิแห่งอิหร่านและสมเด็จพระราชินีอิหร่าน ได้เสด็จเข้าสู่พิธีราชาภิเษกเมื่อ ๒๖ ต.ค. ๒๕๑๐ จักรพรรดิพระองค์นี้ได้ทรงรอพิธีราชาภิเษกมาเป็นเวลา ๒๖ ปี ทั้งนี้ทรงให้เหตุผลว่า จะต้องรอให้ประเทศชาติของพระองค์พ้นจากภาวะยากจนข้นแค้นเสียก่อน และพระองค์จะต้องมีองค์รัชทายาทสืบสันตติวงศ์ พระเจ้ากรุงอิหร่านได้ทรงสถาปนาพระราชโอรส ซึ่งมีพระชนมายุ ๖ พรรษา ทรงพระนามว่า เจ้าชายเรห์ซา เป็นองค์รัชทายาทแห่งราชบัลลังก์อิหร่านในวาระนี้ด้วย

เยอรมัน — ทหารในเยอรมันได้เข้ายึดอำนาจและโค่นล้มประธานาธิบดีอับดุลลาห์ ซาลาด เมื่อ ๕ พ.ย. ๒๕๑๐ โดยก่อรัฐประหารอย่างรวดเร็ว และไม่มีการนองเลือด การรัฐประหารครั้งนี้เป็นการล้มล้างอำนาจของประธานาธิบดีซาลาดโดยเฉพาะ แถลงการณ์ของกองบัญชาการทหารเยอรมันว่ามีจุดหมายเพื่อแก้ไขสถานการณ์ อับเดล ราห์มาน อิลาลิได้รับแต่งตั้งให้เป็นประมุขชั่วคราวของเยอรมัน

อิสราเอล — นายเอบัน รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอิสราเอล แถลงขณะอยู่ในนิวยอร์ก เพื่อร่วมประชุมสหประชาชาติว่า อิสราเอลเต็มใจมอบดินแดนอาหรับในฉีกครองคืนแก่ฝ่ายอาหรับเป็นบางส่วน โดยอิสราเอลไม่เคยแสดงท่าทีในทำนองว่าจะต้องถือเอาเส้นบั้นแดนหยุดยิงเก่าที่เป็นอยู่ เวลานี้เป็นเส้นเขตแดนถาวรระหว่างอิสราเอลกับอาหรับ แต่ราวใดที่ยังไม่มีการตกลงสถาปนาสันติภาพถาวร ครานั้นอิสราเอลจะต้องถือว่าเส้นบั้นแดนหยุดยิงเก่าที่เป็นอยู่เวลานี้เป็นเขตแดนระหว่างอิสราเอลกับอาหรับ

ยุโรป

ไซเวียต — ไซเวียตได้ฉลองวันครบรอบ ๕๐ ปีแห่งการปฏิวัติของพวกบอลเชวิค เมื่อ ๗ พ.ย. ๒๕๑๐ ในโอกาสนี้จอมพลเกรซโก รัฐมนตรีกลาโหมไซเวียตได้กล่าวคำปราศรัยโจมตีอิสราเอล สหรัฐ และเยอรมันตะวันตก

อังกฤษ — รัฐบาลอังกฤษได้ประกาศมูลค่าของเงินปอนด์สเตอร์ลิงถึงอีก ๑๔.๓ เพอร์เซ็นต์ คือเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ของสหรัฐแล้ว ก็หมายถึงว่าลดจาก ๒.๘๐ ดอลลาร์ ต่อ ๑ ปอนด์ เป็น ๒.๔๐ ดอลลาร์ต่อ ๑ ปอนด์ รัฐบาลอังกฤษได้ลงมติตัดสินใจลดมูลค่าของเงินปอนด์ครั้งนี้ในฐานะเป็นวิธีการหนึ่งในอันจะแก้ไขปัญหาระยะทางการเงินและทางเศรษฐกิจของอังกฤษ

อเมริกา

— สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้ลงมติโดยคะแนนเสียง ๖๘ ต่อ ๒๓ งดเว้นไม่ออกเสียง ๒๖ ประเทศ
รับรองให้กองทัพสหประชาชาติคงอยู่ในเกาหลีต่อไป เพื่อป้องกันการรุกรานของคอมมิวนิสต์และให้
ความพยายามระหว่างประเทศดำเนินต่อไปเช่นเดียวกันเพื่อรวมเกาหลีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยสันติ
วิธี กลุ่มโซเวียตได้คัดค้านตามเคยโดยอ้างว่า การสถาปนาเอกภาพของเกาหลีไม่บรรลุผลจนกระทั่ง
บัดนี้ก็เพราะกองทัพสหประชาชาติไม่ถอนคนไปเสียจากเกาหลีได้

ไตรรงค์ จงเจริญ

วันที่ ๕ ธันวาคม สมสมัย
วันชาติไทย ไชโย สโมสรร
วันแรกใช้ ตราไปรษณียากร
นามขจร ไตรรงค์ ธงชาติไทย

ธงชาติไทย สมัยหลัง ดังที่เห็น
ห้าริ้วเด่น ด้วยมี สามสีแสง
คือ แดง ขาว น้ำเงิน เชิญชัยแจ้ง
โลกรู้แจ้ง ไตรรงค์ ธงชาติไทย

ธงชาติไทย สมัยก่อน ตอนแฉกเหลี่ยม
มีสี่เด็ว แดงเด่น เห็นไสว
สัญลักษณ์ นักรบ กรบกายใจ
ยอมหลังไหล เลือดเนื้อ เพื่อเสรี

แดง คือ ขาด ฉากกล้าทั้งสามารด
ขาว คือ ศาสนาพุทธ สดเลื่อมใส
น้ำเงิน พระมหากษัตริย์ คือฉัตรชัย
รวมเรียก “ไตรรงค์” รัชพัฒนา

ธงชาติไทย สมัยกลาง มีข้างหรุ
สถิตอยู่ กลางธง บ่งศักดิ์ศรี
กษัตริย์ไทย ไอยรา คู่บารมี
ธงข้างนี้ สี่พัน ยังยื่นแดง

๕๐ ปี ที่ใช้ธง ไตรรงค์เฉลิม
ไชโยเสริม นลองชาติ ศาสนา
มหากษัตริย์ ฉัตรไชย ไทยประชา
มิ่งขวัญตรา ไตรรงค์ จงเจริญ

สำรวจ สิทธิแพทย์
กรมไปรษณีย์โทรเลข

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า มีส่วนราชการจะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยค
มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ ๑ อัตรา เพื่อบรรจุ
ในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓
๒. สำนักงานคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ หรือทางการบัญชี หรือประกาศนียบัตร
ชั้นสูงทางการบัญชีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๑๔ อัตรา เพื่อบรรจุ
ในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒
๓. กรมประชาสัมพันธ์
 - ก. ปริญญาทางวารสารศาสตร์ ๒ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒
 - ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
แผนกวิชาช่างวิทยุ หรือแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ๕ อัตรา เพื่อบรรจุ
ในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑
๔. กรมชลประทาน ปริญญาทางนิติศาสตร์หรือธรรมศาสตร์บัณฑิต ๕ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตรา
ชั้นตรี อันดับ ๒
๕. กรมการค้าภายใน
 - ก. ปริญญาทางการบัญชีหรือทางพาณิชยศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางนิติ-
ศาสตร์ หรือธรรมศาสตร์บัณฑิต ๑ อัตรา รวม ๒ อัตรา เพื่อบรรจุใน
อัตราชั้นตรี อันดับ ๒
 - ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยค
มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ ๒ อัตรา เพื่อบรรจุ
ในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓
๖. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
แผนกวิชาการบัญชี ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑

การให้การศึกษาก่อทวยราษฎร *

โดย

สนั่น สุมิตร

อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา

ท่านเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้ขอให้ข้าพเจ้า
เขียนบทความลงในหนังสือที่ระลึกที่สภาการศึกษาจะพิมพ์แจก เนื่อง
ในการเปิดทำการ ณ สำนักงานใหม่ ข้าพเจ้าก็ยินดีทำให้ บังเอิญ
ไปเลือกหัวข้อที่เห็นว่าสำคัญมาก แต่เป็นหัวข้อที่ควรจะได้เวลา
พิจารณาคิดค้นเรียบเรียงนานหน่อย อย่างไรก็ตาม ด้วยเวลาอันจำกัด
ข้าพเจ้าได้เขียนออกมาพอเป็นเค้า หวังว่าจะเป็นประโยชน์บ้าง

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ มี
บทที่ว่าด้วยการให้การศึกษาก่อเยาวชนทั้งชั้น จะกล่าวถึงการให้การศึกษาก่อผู้ใหญ่ก็เฉพาะข้อ
ที่ ๒๖ ซึ่งสนับสนุนการศึกษาผู้ใหญ่ แต่เพื่อประโยชน์ของผู้ใหญ่ที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา
ขณะที่อยู่ในวัยเล่าเรียนเท่านั้น รวมความแล้วแผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งให้การศึกษที่เป็นไป
ตามหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการศึกษานอกระบบ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาทั้งสายสามัญและสาย
อาชีพ การฝึกหัดครูหรืออุดมศึกษา มิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเสริมพลเมืองที่พ้นวัยศึกษาแล้ว
ให้เป็นพลเมืองต่อไป ให้มีศีลธรรมและวัฒนธรรม ให้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อ
หน้าที่ มีสุขภาพสมบูรณ์ และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตยตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ แห่งแผนการศึกษา
แห่งชาติ คล้าย ๆ กับว่า เราถือเสมือนว่าผู้ที่ได้รับการฝึกฝนปรับปรุงให้เป็นไปตามแผนนั้นแล้ว
จะยังคงรักษาคุณสมบัตินั้นไว้ได้ตลอดไป แต่ตามสามัญชนชาติแล้วการฝึกฝนปรับปรุงเรื่องใด
ก็ตาม ถ้ามิได้มีการปฏิบัติและติดตามให้ปฏิบัติอยู่เรื่อย ๆ แล้ว ก็จะมีการถดถอย (Relapse)

* พิมพ์แจกในงานกุศลพระราชทานของกรมวิสามัญศึกษา ณ วัดเทพสังฆาราม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๐

เช่นเดียวกับผู้ที่เรียนจบ ป. ๔ แล้ว อ่านออกเขียนได้แล้ว แต่ถ้าไม่ฝึกฝนอ่านเขียนต่อไป ก็อาจจะถดถอยกลายเป็นผู้ที่ไม่ออก เขียนไม่ได้

เรื่องนี้ก็คล้ายๆ การสร้างอาคารต่าง ๆ ของเรา บางทีเราก็ก่อสร้างอาคารอย่างมโหฬาร และมักจะถือกันเสียว่าสร้างเสร็จแล้วก็แล้วกัน อาคารคงจะมีสภาพใช้การได้ดีมีประโยชน์ในการใช้สอยไปอีกนาน แต่ตามความเป็นจริงอาคารที่สร้างแล้วนั้น จะเริ่มทรุดตั้งแต่สร้างเสร็จใหม่ๆ และการใช้ประโยชน์ อย่างคุ้มค่าจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอยู่เป็นนิจ อาคารที่สร้างแล้วย่อมเสื่อมลงโดยดินฟ้าอากาศ ฝนแดด อาคารย่อมเสื่อมโดยการที่ใช้สอย เครื่องอุปกรณ์จะเป็นลิฟต์ กลอน บานพับ หรือเครื่องสุขภัณฑ์ ย่อมมีการปรักหักพังชำรุด โดยทนต่อการใช้งานหนัก หรือการใช้อย่างไม่ปรานีไม่ได้ สายไฟพ้าย่อมมีการไหม้ เปื่อย ซึ่งจะเป็นอันตรายต่ออาคาร สิ่งเหล่านี้จะต้องอยู่ได้ก็ด้วยการบำรุงรักษาและผู้ดูแลอาคารเอาใจใส่ ดูแล และปรับปรุงซ่อมแซมตามควร และได้เงินเพื่อทำการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอยู่เป็นนิจ

คนเราก็ก็นั่นแหละ เมื่อสำเร็จการศึกษาใหม่ๆ และเริ่มเข้าทำงานก็มักจะมีความกระตือรือร้น มีอุดมคติที่จะทำงานให้เกิดประโยชน์แก่งานที่ตนเข้ารับทำ แต่เมื่อได้เห็นการถดถอยทางการศึกษาของเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะทางจิตใจ ทางระเบียบประเพณีวัฒนธรรม และทางที่เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ของประชาชาติก็อาจจะหมดศรัทธา และดำเนินชีวิตการทำงานของตนให้ไปในทางถดถอยเช่นเดียวกัน จะมีบ้างก็เฉพาะบางรายที่มีขมขื่นขม และคงรักษาความกระตือรือร้น และอุดมคติของตนไว้ได้

อะไรเล่าที่เป็นเรื่องที่น่าทอนความเจริญของงาน ไม่ว่าจะป็นงานของเอกชนหรือของชาติ เรื่องที่น่าทอนความเจริญมีมากมายหลายอย่าง แต่ที่เป็นเรื่องร้ายแรงนั้น ขอยกแต่เพียงบางข้อดังนี้

ไม่มีวินัยที่จะบังคับตนเอง

ประเทศชาติต้องการเสรีภาพอธิปไตย คนเราในส่วนบุคคลก็ต้องการเสรีภาพ แต่เสรีภาพคืออะไร เสรีภาพสำหรับบุคคลคือวินัยที่เราใช้บังคับแก่ตนเอง (Freedom is self imposed

discipline) ประโยชน์เป็นคำของท่านอดีตประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ว่า หนึ่ง ๑ ต่ ๑ ใจ โอเซนเฮาต์ เสรีภาพไม่ใช่การกระทำอะไรได้ตามชอบใจ เสรีภาพจะต้องมีขอบเขต และต้องเป็นการกระทำที่ไม่เป็นการเสียเสรีภาพของผู้อื่น ถ้าจะนึกดูให้ถี่ถ้วนแล้วความยุ่งยากที่เกิดขึ้นแก่การเมืองของเราในสมัยหนึ่งนั้น เนื่องมาจากการใช้เสรีภาพเกินขอบเขตและไม่ใช้วินัยบังคับตนเอง

ประเทศต่าง ๆ ที่เราถือกันว่า เป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์แล้วนั้นมีเสรีภาพในทางการเมืองและในส่วนบุคคลจริง แต่ในการดำเนินชีวิตในฐานะเอกชนก็ดี ในฐานะผู้ปฏิบัติงานก็ดี ไม่มีเสรีภาพชนิดที่ทำอะไรได้ตามชอบใจเลย ยกเว้นแต่ว่าการกระทำนั้นจะไม่เป็นการบั่นทอนเสรีภาพของผู้อื่น และไม่เป็นการกระทำที่แสดงทางจิตใจและทางวัฒนธรรมของสังคม

เด็กจะมุ่งกางเกงขาลิบจนรัดรูป ใช้สีผิดขนาดและไว้ทรงผมเป็นผู้หญิงก็เชิญ แต่จะไปร้องควานรบกวนผู้อื่นไม่ได้ ขาดโรงเรียนไปก็มีสารวัตรมาตามตัว หญิงจะแต่งตัวให้ล้ำยุคอย่างไรก็เชิญ แต่สถานที่หลายแห่งสงวนสิทธิที่จะไม่ให้เข้าไปในสถานที่นั้น ๆ เช่น โบสถ์ เป็นต้น

ท่านจะมีความเห็นทางการเมืองอย่างไร จะไปไฮด์ปาร์คอย่างไรก็เชิญ แต่ถ้าคำพูดของท่านเป็นการยุแหย่ให้ประชาชนผู้ฟังเกิดการทะเลาะวิวาทกันเกิดความไม่สงบขึ้น ท่านจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการก่อให้เกิดความไม่สงบนั้น และต้องถูกจับไปดำเนินคดีตามกฎหมาย มีเรื่องขำเล่ากันว่า ครั้งหนึ่งผู้ "ไฮด์ปาร์ค" เรียกร้องให้ก่อความไม่สงบให้ก่อวินาศกรรมขึ้น และผู้ฟังกำลังจะแตกพวกและโกล้งก่อการวิวาทขึ้น ตำรวจผู้หนึ่งซึ่งรักษาสถานการณ์อยู่เห็นท่าไม่ดี จึงออกคำสั่งสั้นมาว่า "ผู้ที่จะไปเผาพระราชวังบักกิงแฮมเข้าแถวทางซ้ายของข้าพเจ้า ผู้ที่จะไปเผาสภาผู้แทนเข้าแถวทางขวาของข้าพเจ้า" เหตุการณ์อันตึงเครียดก็คลี่คลายไปด้วยความสนุกสนาน

ถ้าใครรักจะไปนั่งรถโดยสารที่บ่งว่าห้ามสูบบุหรี่แล้ว จะสูบบุหรี่ไม่ได้ เรื่องนี้ไม่ต้องให้พนักงานมาเตือน ผู้โดยสารอื่น ๆ จะสั่งการเอง ถ้าไม่เชื่อฟังก็กลายเป็นความผิดทางกฎหมายเฉพาะแห่ง (Bye laws)

คนงานจะไปเที่ยวจนหัวราน้ำนอกเวลาทำงานอย่างไรก็เชิญ แต่ถึงเวลาทำงานต้องให้ถึงตามเวลา และกลับตามเวลา ถ้ามีการนัดหยุดงานตัวจะไม่ร่วมหยุดงานก็ไม่ได้ โทษตั้งกับต้องออกจากสหพันธ์ และทำงานต่อไปในอาชีพนั้นไม่ได้

ท่านลองจอดรถยนต์ของท่านตามชอบใจซิ จอด ณ ที่ๆ ไม่มีคำว่า “จอดได้” หรือ จอดถูกที่แต่เกินเวลาซิ รถตำรวจจะมาลากรถของท่านไป “ป่าช้ารถ” แล้วท่านก็ตามไปเอา เสียค่าปรับและค่าลากสูง

บางประเทศที่ถือกันว่าเป็นประชาธิปไตยอันแท้จริงแล้วมักกฎดั่งกับขนาดนั้นคือ ถ้าลูกของท่านทิ้งเปลือกกล้วยหอมไว้บนทางเท้าหน้าบ้าน และคนอื่นมาเหยียบจนลื่นล้มบาดเจ็บ ท่านเป็นผู้รับผิดชอบเสียค่าเสียหายตามแต่ศาลจะ อนุญาตแก่ผู้บาดเจ็บ ท่านต้องรับผิดชอบทางเท้าหน้าบ้านด้วย

การไม่นำพาต่อระเบียบข้อบังคับและหน้าที่

ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์แล้ว ยังมีกฎหมาย (Laws) กฎหมายเฉพาะแห่ง (Bye laws) ระเบียบ กฎ มากมาย กฎหมายก็เหมือนกฎหมายทั้งปวง เช่น กฎหมายแพ่ง อาญา ฯลฯ ซึ่งประเทศต่างๆ ก็มีเท่าเทียมกัน แต่กฎหมายเฉพาะแห่ง ระเบียบ กฎ ต่างๆ นั้นที่แสดงถึงความเจริญ เมื่อบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะแห่ง ระเบียบ และกฎ นั้นๆ ได้

ในต่างประเทศบางประเทศ ท่านลองชากเสลดในรถประจำทางซิ แล้วอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าจำไม่ผิด ก็ปรับ ๓๐๐ บาท

คนขับรถประจำทาง ถ้าขับมาถึงทางที่มีรางรถไฟผ่าน ถ้าไม่หยุดจนรถนิ่ง ดูให้แน่ๆ ไม่มีรถไฟผ่าน แล้วจึงออกรถใหม่ก็เห็นจะต้องออกจากงาน เขาทำตามหน้าที่และคำสั่งเพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร

คนเก็บตั๋วรถประจำทางนั่งในรถประจำทางที่ตนมีหน้าที่ไม่ได้ ถึงแม้ว่าจะมีที่ว่างและถึงแม้ว่ารถนั้นจะเป็นรถที่เช่าที่คัน เพื่อเดินทางโดยหมู่คณะหนึ่ง และหมู่คณะนั้นเชื่อเชิญให้นั่ง

ท่านลองเดินบนสนามหญ้าในสวนสาธารณะที่มีคำว่า ห้ามเดินบนหญ้าซิ หรือท่านลองเอาสุนัขไปในสวนสาธารณะแล้วปล่อยให้วิ่งตามลำพังโดยไม่มีเชือกหรือหนังที่ผูกที่คอบังคับซิ ถ้ามีคำว่า สุนัขต้องอยู่ภายใต้การนำโดยเชือกผูกที่คอ

ตามสี่แยกที่จราจรคับคั่ง มักมีคำว่า “เดิน” สีน้ำเงิน “อย่าเดิน” สีแดง สำหรับประชาชนเดินเท้า ถ้ารถว่างหมดลองเดินคอน “อย่าเดิน” ซิ

เมื่อปี ๒๕๐๘ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปในงานเปิดตัวอาคารส่วนขยายของ Latymer School ในนครลอนดอน และในโอกาสที่สมเด็จพระพันปีหลวง Elizabeth ได้เสด็จมาทรงเป็นประธาน ในพระตำราฐ ได้ทรงกล่าวแก่นักเรียนว่า ในวาระที่เสด็จมาโรงเรียนครั้งนี้ ได้ขอจากอาจารย์ใหญ่ ให้นักเรียนได้หยุดเรียน ๓ วัน เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการเสด็จมาเปิดตัวอาคารใหม่ของโรงเรียน นักเรียนตบมือกันลั่นห้องประชุม ต่อมาข้าพเจ้าได้มีโอกาสพูดคุยกับเจ้าหน้าที่การศึกษาของนคร ลอนดอน และปรารถนาถึงการได้หยุดเรียน เจ้าหน้าที่ผู้นั้นตอบว่า เห็นจะหยุดไม่ได้ เพราะไม่มี วันเหลือให้หยุดแล้ว นครลอนดอนมีกำหนดว่านักเรียนจะต้องได้เรียนเท่านั้น ๆ วันในปี และ บัดนี้ ไม่มีวันเหลือจะได้หยุดพิเศษอีกแล้ว แม้แต่พระพันปีหลวงทรงขอก็ไม่ได้

แล้วพวกเราเล่า สำหรับพวกเราเป็นจำนวนไม่น้อยที่ระเบียบมีไว้เพื่อนำพา หน้าที่ มีไว้เพื่อเลี้ยง

ข้อที่ข้าพเจ้าเห็นว่าร้ายที่สุด และเป็นภัยต่อสังคมที่สุดก็คือ ข้อที่ข้าพเจ้าเรียกว่า "ลัทธิ ขอนัดก่อน" คือ ขอให้ฉันได้ผลประโยชน์ก่อนคนอื่น ภัยบนท้องถนนก็คือ การขอความกรุณา ให้ได้ประโยชน์เป็นพิเศษกว่าคนอื่น การไม่เป็นไปตามระบบมาก่อนมาหลัง (Queue System) การวิ่งเต้น ล้วงแล้วแต่เป็นเรื่องของ "ลัทธิขอนัดก่อนขอนัดอีกคนเท่านั้น"

เทียบกับคนขับรถประจำทางในประเทศที่เป็นประชาธิปไตยอันแท้จริงแล้ว คนขับรถ ประจำทางของเรามีเสรีภาพกว่ากันเป็นไหน ๆ ขับอย่างเหาะ แม้แต่จะมีกฎบังคับไว้ให้ขับไม่เกิน เท่านั้นเท่านั้นกิโลเมตรต่อชั่วโมงก็ตาม แม้แต่จะมีหน้าที่ ๆ จะให้ความปลอดภัยกับประชาชน ผู้โดยสารถ้ารถคว่ำ และถ้าประชาชนที่ต้องใช้รถประจำทางต้องเป็นอันตราย บาดเจ็บ ตายไปก็ "ไม่เป็นไร" หลบหนีไปหาใบขับขี่ใหม่ และก็ขับรถประจำทางใหม่ ณ แห่งอื่นและก็คงไปฆ่า คนอีก ทำไม่จึงขับอย่างเหาะโดยไม่คำนึงถึงระเบียบข้อบังคับ ส่วนหนึ่งก็เพราะลัทธิขอนัดก่อน ถ้ามาถึงที่ ๆ จะขึ้นหน้ารถคันหนึ่งก็ไม่ต้องคำนึงถึงว่ามีรถอะไรสวนมา เบ็ดไฟหน้าตามสัญญาณ "ขอทางนัดก่อน" แล้วก็วิ่งไปโดยไม่มีวินัยที่จะบังคับตนเองให้สำนึกถึงสิทธิของทางเป็นของ ผู้อื่น อีกประการหนึ่งก็คือ ต้องการให้ไปถึงเร็วกว่ารถประจำทางคันอื่น จะได้รับคนโดยสารได้ ก่อน จะได้เริ่มการเดินทางใหม่ได้ก่อน และอีกประการหนึ่งก็คงมีนิสัยอันชพาลอยู่ด้วย เพราะ รถใหญ่ หนัก ถ้าคนอื่นไม่หลบไม่หลีก คนอื่นก็ตาย เสียหาย บาดเจ็บ แต่ฉันไม่เป็นไร ฉันหนัก ฉันใหญ่ ขอนัดก่อน! ประเภทหลังนี้ได้กับพวกรถบรรทุกหิน ไม้ รถบรรทุกน้ำมัน ของบริษัทน้ำมันต่าง ๆ เป็นจำนวนไม่น้อย

สำหรับภัยบนท้องถนนยังมีเรื่องที่จะกล่าวถึงได้อีกมาก โดยเฉพาะการชอกแซกจากทาง (Lane) หนึ่งไปอีกทางหนึ่ง ตัดหน้ารถคันอื่นอย่างกระชั้นชิด การขับเตลิดเบียดเบี่ยงไปข้างหน้าถึงแม้ว่าจะวิ่งบนทางที่ไม่ใช่ทางของตน เพราะอยู่ทางขวา ทั้งนี้เพื่อไปคอยแซกเอาข้างหน้า และการวิ่งผ่านไฟซึ่งเพียงจะเป็นสีแดง ทั้งหมดนี้ก็เป็นเรื่องของลัทธิขงฉินก่อน

การลัดคิว คือการไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมระบบมาก่อนมาหลังก็แพะหลายอยู่มาก เรื่องนี้คุณสมภพ จันทรประภา ได้เขียนไว้อย่างดีในหนังสือ “วินัยที่ได้ศึกษาแล้ว” ในหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ฉบับได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ ๓ เนื่องในงานพระราชพิธีอภิเษก พ.ศ. ๒๕๓๐ เรื่องนี้มาจาก “ลัทธิขงฉินก่อน” และยังเป็นเรื่องขอฝากเด็กเข้าศึกษา โดยขอสิทธิพิเศษแล้วยังเป็นเรื่องหลายเรื่องรวมกัน คือลัดคิวขงฉินก่อน และคัดรอนสิทธิของผู้อื่นเพื่อประโยชน์แห่งตน และโดยมาก ผู้ที่ขอให้ได้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษนี้ ก็มักจะเป็นพวกที่จะไปได้ไม่ตลอดรอดฝั่งเป็นจำนวนไม่น้อย

ระเบียบ หน้าที่ และวินัย ของการปฏิบัติราชการ หรือทำงานใด ๆ ก็มีกันอย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นกรอบที่จะช่วยให้ทำงานได้ผลดี เป็นประโยชน์ต่องาน แต่ก็มีกระด้างระเบียบปฏิบัติกันอยู่ไม่น้อย เรื่องที่แพะหลายอยู่ก็คือการที่ไม่ให้เวลาอย่างเต็มที่ต่องาน มาสาย กลับเร็ว และพักผ่อนตามระยะอันสมควรตลอดเวลาราชการ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เคยเล่าให้ฟังถึงตัวอย่างอันดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้ว่า ครั้งหนึ่งท่านได้ไปเยี่ยมโรงเรียนที่ท่านเคยฝึกสอน ในประเทศอังกฤษ และก็ได้พบกับครู ๒-๓ คนที่ได้เคยทำงานร่วมกันมาในสมัยนั้น ต่างฝ่ายต่างก็ยินดีที่ได้พบกันอีก หลังจากไม่ได้พบกันมาเป็นเวลา ๒๐ ปี แต่พอได้ได้ถามทุกข์สุขกันก็ได้ ๒-๓ นาที ระวังของโรงเรียนก็ตั้งขึ้น ครู่ทั้งหมดนั้นลาทันทีเพราะจะต้องเข้าสอน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง ๆ ที่ใจก็อยากจะพูดจากันต่อไป ทำให้เห็นว่า ถ้าเป็นพวกเราในเมืองไทยจะมีดีโอกาสลาห้องเรียน ไม่ใช่ลาเพื่อนแล้วพากันออกไปดื้อนรับขี้สตูในเหลาอะไรสักแห่งหนึ่งหรือ

เรื่องของการให้และรับสินบนเป็นเรื่องของความโลภเป็นการสำคัญ แต่ข้าพเจ้าก็อดรวมไม่ได้ว่า อยู่ในลัทธิขงฉินรวบเร็วก่อน คนอื่นไม่ต้องมาตามฉัน ถ้าคนอื่นทำตามก็เป็นคอร์รัปชัน ฉันทำไม่ใช่คอร์รัปชัน เป็นการตอบแทนความดีของฉัน บางรายเอาหน้าทันทีและเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ใส่ตน ถ้ามึงเอิญหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้นั้น เป็นหน้าที่ที่เกิด

ประโยชน์แก่ผู้อื่นเช่น เป็นผู้จ่ายเงินบ้าง ถ้าไม่ให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาแก่ฉัน เงินก็ไม่สะดวก ถ้าไม่ให้ของขวัญแก่ฉัน คราวหน้าคราวหลังอย่างนี้ก็จะสะดวกเหมือนคราวนี้นะ

แต่เรื่องการตัดไม้ในป่าเป็นเรื่องโจรกรรม และไม่ใช่ว่าเป็นการโจรกรรมต่อคนกลุ่มน้อย เป็นการโจรกรรมต่อคนทั้งชาติ คือ ๓๐ ล้านคน การทำยาปลอมเป็นเรื่องของฆาตกรรม และไม่ใช่ว่าเป็นการฆาตกรรมต่อคนบางคน เป็นการฆาตกรรมต่อคนจำนวนมากซึ่งฆาตกรเองไม่เคยรู้จักมาก่อน ผู้ซึ่งกำลังเจ็บป่วย และกำลังควานหาที่พึ่งคือยา แต่กลับได้ยาปลอม ความผิดเช่นนี้ควรได้รับโทษฐานเป็นโจร ฐานเป็นฆาตกร

“ลัทธิขอนก่อน” นี้ ถ้าจะทำในทุกกรณีก็จะพอให้อภัยได้บ้าง แต่มักจะ “ขอนก่อน” แต่ตอนที่ได้ประโยชน์ได้เกียรติ ได้เงิน แต่พอเป็นงานที่ต้องทำจำเจ ที่ “ลำบาก” ที่ไม่ได้ประโยชน์ประจักษ์ชัดทันตา ก็มักจะกลายกลับเป็น “เชิญคุณก่อน” ตอนเงินเดือนจะขึ้น ขอนัน ๒ ชั้นก่อน แต่พองานมา ก็เชิญคุณทำงานนี้ไม่ใช่ของแผนกนี้ ถ้าประชาชนมาติดต่อ แต่แผนกนั้นไม่มา แทนที่จะเอ้ออานวย ก็กลายเป็น “เจ้าหน้าที่ไม่มานับป่วย อีก ๒-๓ วัน มาใหม่ซี” ตอนที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อยากได้รับพระมหากษัตริย์คุณใจจะขาด บางทีก็โกรธเจ้านายที่ไม่ขอให้ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ แต่เมื่อได้รับพระราชทานแล้วและมีงานพระราชพิธีที่ควรจะไปเฝ้ารับเสด็จกลายเป็น “เสื่อเครื่องแบบผมไม่มี คุณไปแทนหน่อยซี” หรือ “ช่างเถอะ ไม่ต้องไปก็ได้ คนอื่นไปกันเยอะแล้ว เรามันดไป พักยา ได้โฮลิเดย์ ๓ วันรวมวันชดเชยด้วย” แต่ถ้าเจ้านายที่มีอำนาจจะให้คุณให้โทษมาก จะเดินทางไปต่างประเทศออกจากสนามบินดอนเมืองเวลา ๐๒.๒๐ น. แห่งคืนวันเสาร์ ไปกันสลอน โดยไม่ต้องบอกกล่าว

เราจะฝึกผู้ใหญ่ของเราอย่างไร

ก่อนที่จะกล่าวต่อไป ข้าพเจ้าอยากจะพิจารณาดังข้อที่เป็นการกระทำของพวกเรา แต่เป็นเรื่องถ่วงความเจริญของชาติฝรั่งมักจะพูดกันว่า เรื่องที่ถ่วงความเจริญของประเทศไทย คือ คำว่า “ไม่เป็นไร” ว่าที่จริงก็มีความจริงอยู่บ้าง แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่เรื่องหนัก เพราะ “ไม่เป็นไร” ใช้ให้ถูกที่ก็เป็นเรื่องน่าเอ็นดูอยู่มาก และฝรั่งก็มีเช่นกันในคำว่า Don't mention it, It's a pleasure, Think nothing of it. เช่น ในกรณีที่เรานำบุญคุณให้ หรือทำอะไรให้แก่ใครเขาขอบคุณ เราก็ตอบว่า ไม่เป็นไร หรือเราไปกระทบกระทั่งใครเขาโดยไม่ตั้งใจและ

ขอโทษเขาแล้ว เขาก็ตอบว่า ไม่เป็นไร แต่ถ้าเป็นเรื่อง “ไม่เป็นไร” ที่เป็นการเสียหาย ต่องาน ต่อทรัพย์สินสมบัติของชาติ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง และเรื่องเช่นนี้ก็เป็นการถ่วงความเจริญอย่างมาก เรื่องเสียหายที่เกิดจากเปลอเรือ ความไม่เอาใจใส่ต่องาน ความไม่รับผิดชอบต่องาน จะลงเอยด้วยคำว่า “ไม่เป็นไร” ไม่ได้

แต่แนวคิด แนวปฏิบัติที่เราใช้กันมากอีกอันหนึ่งก็คือความเกรงใจ ความกลัว เรื่องความเกรงใจนั้นถึงแก่ดี และแง่ร้าย ถ้าเกรงใจที่จะทำอะไรกับท่านเพราะท่านเป็นคนดี และเคยทำประโยชน์มามากหรือเกรงที่จะทำเช่นนั้น เพราะเป็นการกระทำที่ไม่ดี ผิดขนบธรรมเนียมหรือเสียหายต่องาน หรือเกรงใจที่จะทำเช่นนั้น เพราะจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี หรือเป็นการปฏิบัติที่ไม่ตรงต่อหน้าที่ หรือเป็นการแสดงความไม่รับผิดชอบต่องาน ก็เป็นแนวคิด แนวปฏิบัติที่ดี ควรแก่การสนับสนุนให้มันต่อไป แต่ถ้าเกรงใจหรือกลัวที่จะตัดทอนว่าท่านผิด เพราะท่านมีตำแหน่งสูงอาจจะเอาเราออกจากงานได้ หรือเกรงใจท่าน ท่านสั่งให้ทำอะไรที่เรารู้ว่าผิด ก็ต้องทำตาม เพราะท่านสั่งมา หรือเกรงใจภรรยา ภรรยาอยากได้เพชรเม็ดโต ๆ จึงต้องกินอายโน่นกินอายนี้ เพื่อจะได้มีเงินพอที่จะซื้อเพชรให้ภรรยา ความเกรงใจประเภทนี้ เป็นการถ่วงความเจริญอย่างแน่ชัด

เรื่องที่ถ่วงความเจริญของประเทศของเราอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความร่ำรวยของส่วนหนึ่งของภาษาไทย โดยเฉพาะการที่เรามีสรรพนามที่หมายถึงสิ่งเดียวกันมากคำ และมีคำตอบรับมากคำ นอกจากคำราชาศัพท์แล้ว ยังมีกรรม ฉันทู ข้า ฯลฯ / และ ได้เท่า ท่าน คุณ เธอ มึง ฯลฯ แทน You และแทนคำตอบรับก็มี ขอรับกรรม ครับ ค่ะ จ๊ะ เออ ฯลฯ เป็นเหตุให้ผู้พูดเป็นผู้วางตัวเองว่าอยู่ในระดับใดเทียบกับผู้ฟัง ถ้าวางถูกต้องตามที่ควรจะเป็น ก็มีการติดต่อกันโดยราบรื่นและด้วยสันทอนไมตรีอันดี แต่ถ้าผู้พูดวางตัวเหนือผู้ฟังโดยไม่มีหลัก และอาจจะวางตัวเกินขนาด ก็จะมีการกระทบกระทั่งกันขึ้น ส่วนมากของการทะเลาะวิวาท การตีรันฟันแทง มาจากกิริยาอาการที่แสดงหูก การติดต่อกันระหว่งประชาชน และเจ้าหน้าที่ จะเป็นเสมียนพนักงานของอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน หรือระหว่งผู้เก็บเงินค่าโดยสารกับผู้โดยสารก็ตาม ถ้าใช้คำสุภาพต่อกันแล้วการทะเลาะวิวาทคงจะลดลงไปไม่น้อย บางครั้งผู้ฟังมุ่งประโยชน์อย่างอื่นจากผู้พูด ก็ไม่ว่าอะไร เช่น ผู้มารับประทานอาหาร ตะโกนบอกผู้ใหญ่เจ้าของร้านว่า “อ้ายดี เอาโอเลี้ยงมาให้กูหนึ่งถ้วยโว้ย” ผู้ใหญ่เจ้าของร้านก็

ไม่ว่าอะไร ได้แต่ครีบกๆ แล้วก็เอามาให้ และได้กำไรไป กำไรมากๆ ครั้ง ทำให้เจ้าของร้าน
 ขนรถยนต์ส่วนตัวชนิดติดแอร์กลับคฤหาสน์ ส่วนผู้รับประทานพอรับประทานอ้อมแล้วเย็นสบาย
 แล้ว ก็ขนรถเมล์กลับบ้าน เรามีการกระทบกระทั่งต่อกันแถบสนามกีฬาบางครั้งพอดู ข้าพเจ้า
 เชื่อว่า ถ้าเราทุกคนใช้วาจาอันสุภาพต่อกันและกันตลอดไป และคำที่ระคายหูหมดไปจาก
 พจนานุกรมของเราแล้ว จะมีการกระทบกระทั่งลดลงไปหรือไม่ จะให้หมดไปคงไม่ได้ เพราะ
 มนุษย์ยังเป็นมนุษย์ แต่น้อยลงคงได้ ในความคิดของข้าพเจ้า นอกจากราชาศัพท์แล้ว
 ข้าพเจ้าอยากจะให้ตัดคำที่มีพุ่มเพี้ยนเกินไปลงเสียบ้าง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัดคำไม่สุภาพ
 ออกให้หมด เหลือแต่ ผม ฉันท่าน คุณ ครับ เชอ ค่ะ จ๊ะ (สำหรับเด็กใช้) ขอบคุณ
 ขอโทษ ฯลฯ เช่นที่รัฐบาลสมัยหนึ่งได้ลองนำมาแล้วทำไมไม่สำเร็จจริง น่าเสียดาย แต่อาจจะเป็น
 เพราะตัดมากเกินไปประการหนึ่ง และไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง เป็นเวลานานพอ

การฝึกผู้ใหญ่ของเรานั้นมีความจำเป็นและรับด่วนอย่างยิ่ง แต่จะฝึกและให้การศึกษา
 แบบโรงเรียน แบบฝึกอบรมไม่ได้ เพราะการให้การศึกษาประเภทนี้เป็นเรื่องประเดี๋ยวประด๋าว
 เราต้องทำติดต่อกันเป็นการประจำ

ประการที่สำคัญที่สุด การให้การศึกษาประเภทนี้จะต้องมาจากการนำ (Leadership)
 จากหัวหน้างานหน่วยต่าง ๆ ทุกหน่วย การนำจากหัวหน้างานต้องเป็นการนำที่ถูกต้อง
 ตามทำนองคลองธรรม ตามหน้าที่ ต้องมีประสิทธิภาพ ต้องถูกต้องตามศีลธรรมจรรยา
 ขนบธรรมเนียมประเพณี และต้องแข็ง ไม่มีประเทสใด สังคมใด หน่วยงานใด ที่จะ
 ดำเนินการไปด้วยความก้าวหน้า ด้วยความสงบสุข และด้วยดี ถ้าไม่มีการนำที่แข็ง
 ถ้านึกถึงการนำประเทศ ประเทศที่มีการนำที่นุ่มนวลถ้อยถ้อยอาศัย มีปัญหาทางการ
 เมืองก็เจรจากันอย่างสันติแบบ "มุนิก" การนำเช่นนั้นนำมาซึ่งสงครามโลก ประเทศ
 ที่เผชิญต่อเหตุการณ์อย่างเข้มแข็ง ของแข็งมา ก็ของแข็งไป เช่นที่เบอร์ลิน ที่ควา
 รักษ์าไว้ซึ่งความสงบได้

งานที่เล็ก ๆ ลงมา หน่วยใดนุ่มนวลถ้อยถ้อยอาศัยก็นำมาซึ่งความเนือยแฉะ เรื่อง
 ไม่เป็นไร เรื่องเกรงใจ แล้วงานก็ขาดประสิทธิภาพ การนำดังกล่าวนี้ข้าพเจ้าไม่ได้ให้หมายแต่
 เพียงว่า ผู้ที่เป็นหัวหน้าหน่วยเท่านั้นจึงจะถือว่าเป็นผู้นำ การนำต้องมีตามลำดับชั้นลงไปตาม
 อำนาจและขอบเขตของงาน กองทัพที่มแต่แม่ทัพที่แข็งแต่ผู้เดียว และผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ลงมาคอยแต่จะรับบัญชาอมรกับใครไม่ชนะ ผู้บังคับบัญชาตามสายงานต่างๆ ต้องนำ ต้องปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง และตามอำนาจภายในขอบเขตที่ตนมี งานจึงจะเจริญก้าวหน้า และบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของงาน ถ้าทำงานล้าอำนาจก็เป็นการเลยเถิดไป

เมื่อได้การนำที่เข้มแข็งแล้ว ก็ต้องรักษาระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของงานนั้นให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับหน้าที่และวินัยอย่างเคร่งครัด และเป็นประจำ ไม่ใช่ตั้งบางตอน หย่อนบางคราว เพราะหมู่ชนนั้น เมื่อคิดเป็นส่วนรวมแล้ว ถือความสะอาด ความสบาย ความฉันทเป็นใหญ่ และนึกถึงตัวเอง ถ้ามีการปฏิบัติ ก็ปฏิบัติได้ ถ้ามีคนคอยจ้ให้ปฏิบัติอยู่เสมอ ก็ปฏิบัติได้ แต่ถ้าไม่มีใครคอยจ้ ก็จะวกกลับไปปฏิบัติตามสบายตามใจตัวเอง สมัยหนึ่ง ถนนหนทางของเราสะอาด ไม่มีอะไรรก ไม่มีใครขว่น้ำลาย ทั้งกระต๊อกลงบนถนน เพราะมีการกวาดซันกันอย่างจริงจัง บัดนี้การกวาดซันซาลงไป ความสะอาดก็ลดลงไปมาก คลองต่างๆ ของเราเคยสะอาดพอใช้ไม่ส่งกลิ่นเหม็น บัดนี้จะหาคลองในกรุงเทพฯพระมหานครที่ไม่ส่งกลิ่นเหม็นระอุจะหาได้ยาก เรื่องนี้เห็นจะเป็นเพราะผู้นำในทางรักษาความสะอาดของคลองไม่คิดที่จะหาทางแก้กรรมัง

ข้าพเจ้าใคร่จะเปรียบเทียบพลเมืองทั่วไปของเรา เป็นอนุเหล็กซึ่งอยู่ในเนื้อเหล็กอ่อนตามทฤษฎีวิชาแม่เหล็ก—ไฟฟ้า แต่ละอณุมัศจรรย์ (Potential) ประจำตัวที่มีอำนาจพอสมควร ที่จะประกอบงานที่ดีและเป็นประโยชน์ แต่เมื่ออยู่กันเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อย ไม่มีการประสานกัน และอยู่อย่างระเกะระกะไม่มีระเบียบ ต่างเกาะกันเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยในสังคม หรือวงแคบของตน อำนาจภายในก็แสดงออกแต่ภายในกลุ่ม ไม่สามารถแสดงอำนาจอันโตออกมาที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่ถ้าเอาการนำที่ดี คือ เอาสายไฟฟ้าไปพันเหล็กอ่อนนั้นเข้าตามหลักแห่งวิชาแล้วปล่อยไฟฟ้าให้ไหลผ่าน อนุในเหล็กอ่อนนั้นจะวางตัวเป็นแถวเป็นแนวเป็นระเบียบ และทันใดนั้นก็แสดงอำนาจแม่เหล็กออกมาทันที และด้วยความ “ร่วมแรง ร่วมใจ” ของทุกอนุที่อยู่ภายใต้การนำของไฟฟ้า จะแสดงอำนาจแม่เหล็กออกมาอย่างแรง สามารถทำงานที่เป็นประโยชน์ได้ สามารถผลิตกำลังไฟฟ้าอันมหาศาลได้ แต่อย่าให้ไฟฟ้าที่เป็นแรงชักนำหยุดไหลนะ พอหยุด ทุกอนุก็วกกลับเข้ารูประเกะระกะอย่างเดิม หหมดอำนาจแม่เหล็กภายนอกทันที คงมีแต่อำนาจเล็กน้อยแสดงออกภายในกลุ่มสังคมของตน ซึ่งไม่ได้ประโยชน์แก่ผู้ใด แม้แต่ภายในสังคมของตนเองก็ไม่เกิดประโยชน์

แต่ถ้าเหล็กนั้นเป็นเหล็กกล้า คุณสมบัติจะเปลี่ยนแปลงทันที ถึงแม้จะให้ไฟฟ้าหยุดไหล การวางตัวของอนุเป็นแถวเป็นแนว เป็นระเบียบ จะยังคงมีต่อไป อำนาจแม่เหล็กของแท่งเป็นส่วนรวมจะคงอยู่ในสภาพเดิมต่อไป เพราะเหล็กกล้ามีคุณสมบัติที่จะให้เกิดอำนาจแม่เหล็กคงทนถาวรต่อไป คนของเรายังเป็นคนของเหล็กอ่อนอยู่ แต่คนในบางประเทศโดยเฉพาะในประเทศที่เป็นประชาธิปไตยอันแท้จริง คนของเขาเป็นประเภทอนุของเหล็กกล้ามีความดีไว้ ความดีจะอยู่คงทนได้นานกว่า ทำไมเหล็กอ่อนทำให้เป็นเหล็กกล้าได้โดยใช้ธาตุอื่น เช่น คาร์บอน โครเมียมผสมเข้าไปในเหล็กอ่อนตามหลักวิชา ถ้าเราผสมคนของเราโดยปลูกฝังให้มี "วินัยที่ได้ศึกษาคดีแล้ว" ดังกล่าวข้างต้น ปลูกฝังให้มีวินัยที่จะใช้บังคับตนเอง คนของเราก็จะเป็นประเภทอนุของเหล็กกล้าสักวันหนึ่ง

เราทุ่มเทเงินงบประมาณ เงินกู้เพื่อการศึกษา ก็มาก เราจะต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจเพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี สำหรับคนของเราที่สำเร็จการศึกษาจากสถาน การเรียนแล้ว ถ้าเราทำได้ เมื่อถึงวันนั้นแหละ ประเทศอันเป็นที่รักของเราจะเป็นประเทศ ที่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ เป็นประเทศที่เข้มแข็ง และเป็นประเทศที่มีความเจริญ รุ่งเรือง มั่นคง มีความเป็นอยู่เคียงบ่าเคียงไหล่กับประเทศที่เจริญแล้วในโลก

จบ

การประกอบคุณงามและความดี
ย่อมจะมีผู้จ้องตาทุกแห่งหน
เพราะจะทำความพอใจให้ทุกคน
เป็นสิ่งพ้นวิสัยแต่ไรมา
ต้องถือหลักปักใจไม่เกรงขาม
ประกอบความดีไว้ไม่โทษา
มีความซื่อสัตย์เป็นอัครา
บิตธรรมาคุ่มครองป้องกันพลาด

ศึกษาภาชิ

ห้องสมุด
สำนักงาน ก.พ.

ศึกแย่งคน

โดย

ร.ต.อ. วิโรจน์ ภูจินดา

หัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิเคราะห์โครงการ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

“รัฐบาลมีความห่วงใยในพื้นที่ร่วมชาติบางคนที่หลงผิดไปเข้ากับพวกโจรคอมมิวนิสต์ รีบกลับตัวเป็นคนดีเสียแต่บัดนี้ แล้วท่านจะปลอดภัย ไม่ต้องหลบหนีซ่อนเร้นเจ้าพนักงานไปซุกซ่อนตามป่าเขา ต้องอดหยากอย่างแสนสาหัส ถูกใช้ป่าเกาะกิน พลัดพรากจากบ้านเกิด พ่อแม่ ลูกเมีย นอนกับดินกินกับทรายเสมือนโจรป่า ท่านรู้แล้วว่า พ่อแม่ ลูกเมีย ของท่านที่อยู่ทางบ้านกำลังคอยหาด้วยความห่วงใย ลูกเล็ก ๆ ตาดำ ๆ ถามกับแม่ว่า “เมื่อไหร่พ่อจะกลับมา” แม่ก็ได้แต่ร้องไห้ฝ่ายผอมโรครภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน ยิ่งกว่านั้นเวลานฝนกำลังตก บางแห่งน้ำท่วม การทำมาหากินฝืดเคืองเพราะขาดท่านไปเสีย จึงกลับบ้านเกิดเพื่ออยู่กับลูกเมีย พ่อแม่ อันเป็นที่รักของท่าน และช่วยเหลือครอบครัวของท่านให้มีความสุขอย่างสมบูรณ์สืบต่อไป โปรดเข้าหาเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองโดยด่วนก่อนที่ทุกสิ่งทุกอย่างจะสายเกินไป เจ้าพนักงานทุกฝ่ายพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนท่านและครอบครัว ให้ความปลอดภัยและความผาสุกสืบต่อไปโดยทั่วถึงกัน”

คำแถลงการณ์ของรัฐบาลแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ประกาศเจตนางานต่อพี่น้องชาวไทยที่รักทั้งหลาย ซึ่งหลงผิดในถ้อยคำโฆษณาชวนเชื่อหรือเล่ห์เพทุบายของพวกผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยการใช้กลอุบายต่าง ๆ นานา เป็นเหตุให้พี่น้องร่วมชาติร่วมประเทศพากันหลงเชื่อตกเป็นเหยื่อแก่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ บางรายก็ถูกขู่เชิญบังคับให้นิยมคอมมิวนิสต์ด้วยการเป็นทหารป่า หรือต้องหลบหนีเข้าป่า รัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณ ฯ จอมพล ถนอม

กิตติขจร นายกรัฐมนตรี เพิ่งสังเกตเห็นว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่งจะต้องเข้าข้างแจงแกลงความจริงให้พี่น้องชาวไทยได้ทราบเจตนาของฝ่ายรัฐบาลว่า มิได้คิดอาฆาตมุ่งหมายทำลายพี่น้องชาวไทยแต่อย่างไร พร้อมเสมอที่จะเข้าช่วยเหลือให้พี่น้องที่หลงผิดได้กลับตัวกลับใจเข้ามาขอบตัวต่อฝ่ายรัฐบาลเสีย ทางรัฐบาลเข้าใจในความผิดพลาดแล้ว ๆ มาเป็นอย่างดีและเห็นอกเห็นใจตลอดมา ทั้งเชื่อมั่นว่าพี่น้องผู้หลงผิดเป็นพวกผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความสมัครใจก็ไม่

ความสำคัญของศึกแย่งคน

เป้าหมายอันนับว่าสำคัญที่สุดของการโฆษณาชวนเชื่อ ให้พี่น้องร่วมชาตินิยมคอมมิวนิสต์นั้นอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจะชักชวนให้พี่น้องประชาชนคนไทยหันมาเป็นสมัครพรรคพวกของคอมมิวนิสต์ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ ก็ด้วยเหตุว่า เมื่อใดหากคอมมิวนิสต์สามารถหาสมัครพรรคพวกได้มากเท่าใด เป้าหมายความสำเร็จของแผนการยึดครองประเทศไทยก็ใกล้ความสำเร็จมากเท่านั้น สิ่งนี้ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแก่พี่น้องที่รักแล้ว พวกผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยไม่ว่าจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ หรือภาคกลางที่อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็ตามที่ ต่างพยายามยื้อแย่งคนไทยให้หันไปนิยมคอมมิวนิสต์โดยการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ นานา

อย่างไรก็ตาม พี่น้องร่วมชาติของเราได้ตกเป็นเหยื่อของศึกแย่งคนไปไม่น้อย แต่ด้วยรัฐบาลปัจจุบันสำนึกในเรื่อง "ศึกแย่งคน" ของเรากลับล้มคืนมา จึงดำเนินการทุกวิถีทางให้ได้คนของเราที่หลงผิดกลับคืน ในขณะนี้พวกผู้ก่อการร้ายที่หลงผิดนิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ได้เข้ามาขอบตัวแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลแล้วถึง ๓,๘๕๐ คน คนไทยเหล่านี้ต่างได้รับความปลอดภัยและความอบอุ่นจากเจ้าหน้าที่รัฐบาล แต่ละคนต่างสำนึกผิดในความโง่เขลาเบาปัญญาของตน นับว่าเป็นชัยชนะของศึกแย่งคนของฝ่ายรัฐบาลเป็นอย่างดี

กลวิธีการแย่งคน

การที่พี่น้องชาวไทยต้องกลายเป็นผู้นิยมคอมมิวนิสต์ไปโดยสมัครใจก็ดี โดยถูกขู่เชิญ บังคับข่มขู่ก็ดี ล้วนเกิดจากกลอุบายหลอกลวงโฆษณาชวนเชื่อของพวกผู้ก่อการร้ายทั้งสิ้น กลอุบายต่าง ๆ เหล่านี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลได้ค้นพบจากหลักฐานเอกสาร และจากปากคำรับสารภาพของผู้เข้ามาขอบตัวมักมีลักษณะโฆษณาชวนเชื่อในทำนองว่า รัฐบาลเกณฑ์แรงงานไป

สร้างถนนสร้างบ่อน้ำ ประชาชนต้องทำบัตรประชาชนเหมือนต๊ะเบี่ยนววดควาย ทำนา เลี้ยงไม้ ต้องเสียภาษี รัฐบาลปล่อยให้ชาวนาอดอยากทุกข์ยากไม่ช่วยเหลืปรับรุงชีวิตความเป็นอยู่ และสหรัฐยึดครองประเทศไทยบ้างเป็นต้น

นอกจากนั้นพวกผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์พร้อมด้วยอาวุธครบมือยังได้ ใช้กำลังบีบดล่อมหมู่บ้านบังคับขู่เข็ญเรียกประชุมราษฎร ซึ่งนับถึงขณะนั้นถึง ๒๗๘ ครั้ง ประชาชนคนไหนขัดขืนก็ จะถูกทำร้าย เช่นอย่าง ครุฑพิภย์ สังเกตฤษ เคยได้รับมาแล้ว บางรายถึงกับถูกยิงทั้งต่อหน้า ประชาชนทั้งหลาย ยิ่งกว่านั้น พวกผู้ก่อการร้ายชั้นน่ายังพยายามใช้วิธีการแบบเข้าถึงประชาชน ด้วยการแจกยารักษาโรค แจกอาหาร ตลอดจนแจกเงินทอง หรือบางทีโกหกหลอกลวงชาวบ้าน ให้ไปเป็นทหารป่าโดยรับว่าจะจ่ายเงินให้เดือนละ ๖๐๐ บาท หรือถ้าเป็นทหารป่าจริงแล้วจะ แต่งตั้งยศให้เป็นนายร้อย นายพัน และนายพล กลลวงต่าง ๆ นั้นล้วนแต่เป็นเรื่องไม้ปดมตเท็จ ปลิ้นปล้อนหลอกลวงหาความจริงมิได้ อย่างไรก็ดี เป็นการบิดเบือนความจริงทั้งสิ้น

ข้อเท็จจริงตามที่เสนอมาช้างต้นนั้น คงทำให้เป็นที่เห็นชัดแจ้งว่า รัฐบาลชุดปัจจุบันได้ พยายามทุ่มเทงบประมาณเข้าพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างรีบเร่ง โดยเฉพาะที่เขตแทรกซึม บ่อนทำลายของพวกผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์อย่างหนัก รัฐบาลได้ริเริ่มโครงการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยตรง เช่น โครงการพัฒนาชุมชนให้ประชาชนมีถนนหนทาง มีน้ำ สะอาดไว้อุปโภคบริโภค ในพื้นที่ภูมิภาคของประเทศบางแห่งก็จัดหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่อันได้ แก่ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่แพทย์และอนามัย หน่วยพัฒนาเร่งรัดพัฒนาชนบทให้ใช้เครื่องจักร เครื่องกลหักกลางดวงพงษ์ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีเครื่องอำนวยความสะดวกสบาย ในชีวิตให้ดีขึ้น รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะขจัดความทุกข์ยากของพี่น้องที่รักทั้งหลายทั้งสิ้น แต่เรื่อง กลับกลายหน้ามือเป็นหลังมือ เพราะคอมมิวนิสต์บิดเบือนความจริง ใส่ร้ายป้ายสีในลักษณะ ตรงกันข้ามเสียสิ้น ทั้งนี้ด้วยเหตุผลต้องการแย่งคนไปจากเรานั้นเอง

กลลวงอันนี้ก็เพื่อหวังผลของศึกแย่งคนเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในการต่อสู้ทางการเมือง ระหว่างค่ายคอมมิวนิสต์กับค่ายโลกเสรีประชาธิปไตย ไม่ว่าจะด้วย เล่ห์กลลอบบายใดๆ ขอให้ได้มาซึ่งสมัครพรรคพวกก็แล้วกัน การฆ่าเจ้าหน้าที่และประชาชนที่ ไม่นิยมคอมมิวนิสต์โดยการดักข่มโจมตีทำร้ายที่อำเภอกุยบุรี ถึงสองครั้งสองคราว พวกผู้ก่อ การร้ายก็ดำเนินการเพื่อทำศึกแย่งคน โดยให้ประชาชนเข้าใจผิดคิดว่าคอมมิวนิสต์มีกำลังเหนือกว่า

ฝ่ายรัฐบาล วิธีการอันชั่วร้ายนี้จะไม่ใช่วิธิตำเนิงานของฝ่ายรัฐบาลแต่อย่างไร ฉะนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งศึกแย่งคนกลับคืนมา หรือป้องกันมิให้ประชาชนถูกขอยแย้งนิยมคอมมิวนิสต์โดยหลงผิด รัฐบาลจำต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธิตำเนิการเสียใหม่ จึงจะได้ผลสมดังเจตนาที่ตั้งไว้

วิธีการตอบโต้ให้ได้คนกลับคืนมา

ตามกฎและหลักการดำเนินการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้วางกฎไว้ว่า กฎข้อ ๓ พึงระลึกว่า:— “การสนับสนุนจากประชาชนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เช่นเดียวกับที่มีความสำคัญต่อผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์”

กฎ และหลักข้อนี้ เป็นการชี้ชัดให้เห็นว่าวิธีการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยกำลังแต่เพียงอย่างเดียว โดยขาดการสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชนเสียแล้ว การดำเนินการปราบปรามหรือการป้องกันภัยคอมมิวนิสต์ย่อมไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ในบางครั้งบางครั้ง การปราบปรามแทนที่จะไปปราบปรามศัตรูนิยมคอมมิวนิสต์ให้น้อยลง กลับกลายเป็นการสร้างศัตรูเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุที่ว่าการปราบปรามโดยใช้กำลังแต่เพียงอย่างเดียวบางทีอาจผิดพลาดไปถูกประชาชนผู้สุจริต หรือผู้มีใจมีจิตใญนิยมคอมมิวนิสต์ก็เคยมี วิธีการเช่นนี้จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่ติดต่อฝ่ายรัฐบาลว่าฆ่าทำร้ายประชาชนคนดี

ฉะนั้น วิธีการตอบโต้ให้ได้คนคืนมาหรือป้องกันศึกแย่งคนต่อไป รัฐบาลจำต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายวิธิตำเนิการเสียใหม่ด้วยการสร้าง การสนับสนุน จากประชาชน รัฐบาลต้องสร้างศรัทธา สร้างความอบอุ่น ตลอดจนให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนมิให้ถูกพวกผู้ก่อการร้ายข่มขู่ขู่เข็ญบังคับ การปราบปรามคอมมิวนิสต์นั้น รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทางราชการต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญาและกำลังเงินให้ประชาชนได้เห็น “ภัยแดง” ประชาชนจะเกิดความรู้สึกเกลียดชังลัทธิคอมมิวนิสต์ด้วยการลุกขึ้นมาปราบปรามกันเอง เมื่อนั้นจะเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่ของฝ่ายรัฐบาล และเป็นทีที่เชื่อแน่ว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์ไม่อาจจะเจริญงอกงามบนผืนแผ่นดินไทยต่อไป แม้รัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร และท่านพลเอก ประภาส จารุเสถียร จะได้กระทำไปเต็มกำลังความสามารถก็จริง หากขาดความร่วมมือความเลี้ยสละของบรรดาข้าราชการเสียแล้ว ก็เป็นการยากยิ่งที่จะดึงประชาชนเข้ามาเป็นฝ่ายรัฐบาล

เป็นที่เชื่อแน่ว่า คอมมิวนิสต์ในประเทศไทยในระยะเริ่มแรก หาได้เกิดจากประชาชนยากจนคนแค่นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากบุคคลชั้นปัญญาชนทั้งสิ้น บุคคลเหล่านี้คิดฝันที่จะปฏิวัติสังคมที่ตนคิดเห็นว่ามีดี บุคคลพวกนี้จึงทุ่มเทกำลังความคิดและเสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสังคมแบบคอมมิวนิสต์ เมื่อเป็นที่ตระหนักชัดแจ่มแจ้งเช่นนั้นแล้ว บรรดาเพื่อนข้าราชการผู้เป็นบุคคลชั้นมันสมองชั้นนำประชาชน จึงควรมุ่งทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ต้องนึกเสมอว่าความผาสุกของประชาชนเป็นยอดปรารถนาของข้าราชการ หรือพนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการต้องทำงานด้วยอุทิศตนโดยไม่มุ่งกอบโกยผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้องจนทำให้ประชาชนเดือดร้อนทุกข์ยาก ข้าราชการต้องทำตนเป็นผู้เสียสละบำเพ็ญตนให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข หากข้าราชการทำได้ดังว่ัน เป็นการแน่เหลือเกินว่าประชาชนต้องร่วมมือกับรัฐบาลปราบปรามบ่อนทำลายลัทธิคอมมิวนิสต์

โปรดระลึกเสมอว่า ขณะนี้การประพฤติปฏิบัติของข้าราชการบางคน ได้ตกเป็นเป้าหมายการโจมตีของฝ่ายตรงข้ามอยู่ตลอดเวลา บางทีเราก็เถียงไม่ขึ้นว่าไม่เป็นความจริงเสียเลย เพื่อนข้าราชการบางคนพยายามสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน บางคนทำตนเป็นเจ้าขุนมูลนาย บางคนกดขี่ข่มเหงประชาชน บางคนเรียกร้องเงินทองตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างน่าละอาย หากบรรดาข้าราชการไม่ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงตนเองให้พ้นข้อกล่าวหาโจมตีแล้ว เราจะดึงประชาชนมาเป็นพวกรัฐบาลได้อย่างไร

จบ

การจะใช้	ความรู้	ดูให้ถูก
ใช้เพื่อปลูก	ความสุข	อยู่ปลูกเชิญ
คืดอกเขา	อกเรา	ทิ้งเข้าเย็น
อย่าว่างเว้น	มันในธรรม	ประจำใจ

“ขุนประจักษ์”

ขุนประจักษ์สอนลูก

ปริทัศน์วัตถุประสงค์

กองวิชาการและสอบไล่

สำนักงาน ก.พ.

วิลาศ สิงหวิสัย

คู่มือการสอบข้อเขียน

สำนักงาน ก.พ. จัดทำคู่มือการสอบขึ้นขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้สมัครสอบวิชาข้าราชการพลเรือนได้ทราบถึงทางปฏิบัติบางประการในการเตรียมตัวเข้าสอบ ในการปฏิบัติตนขณะสอบ พร้อมทั้งได้แสดงตัวอย่างข้อสอบ วิธีตอบ และข้อแนะนำอื่น ๆ ด้วย

เช่นเดียวกับการสอบสาธิต คู่มือฉบับนี้ยังไม่อาจถือว่าเป็นคู่มือที่สมบูรณ์ได้ ทำขึ้นมาเพื่อทดลองใช้กับการสอบสาธิต เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๐ ยังมีอะไรหลายอย่างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป ถ้าหากผู้อ่านจะร่วมในการปรับปรุงแก้ไข โดยเสนอแนะไปยังสำนักงาน ก.พ. ผู้เขียนก็จะขอขอบคุณอย่างยิ่ง ที่นำเสนอครั้งนั้นก็เพื่อจะให้ผู้อ่านที่เคยติดตามข่าวเกี่ยวกับการสอบสาธิตได้ทราบเพิ่มเติมว่า ทางสำนักงาน ก.พ. ได้ทำอะไรอีกบ้างในการสอบสาธิตครั้งที่แล้ว คู่มือการสอบข้อเขียนก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทางสำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำขึ้นสำหรับแจกฟรีให้ผู้สมัครสอบทุกคน เพื่อให้ผู้สมัครสอบได้ทราบระเบียบวิธีการสอบและตัวอย่างข้อสอบสำหรับไว้เตรียมตัวสอบ ๆ ล ฯ

ระเบียบปฏิบัติของผู้เข้าสอบ

ผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติ ดังนี้:-

๑. แต่งกายให้เรียบร้อยตามประเพณีนิยม
๒. ไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลาเริ่มสอบ ผู้ใดไปไม่ทันเวลาเริ่มลงมือทำวิชาใด อาจไม่มีสิทธิเข้าสอบในวิชานั้น
๓. ไม่เข้าห้องสอบหรือออกจากห้องสอบก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการสอบ
๔. ไม่นำเอกสารใด ๆ เข้าไปในห้องสอบ
๕. นั่งประจำโต๊ะสอบตามที่กำหนดให้ จะเปลี่ยนที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตไม่ได้

๖. ไม่ขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงบนโต๊ะ และเก้าอี้ของทางราชการ
 ๗. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการสอบและคำสั่งของผู้ควบคุมการสอบอย่างเคร่งครัด
 ๘. รมัตถะวงมิให้ผู้เข้าสอบคนอื่น ๆ มีโอกาสคัดลอกคำตอบของตน
 ๙. ไม่ติดต่อกับหรือพูดจากับผู้หนึ่งผู้ใดในเวลาสอบ เมื่อมีข้อสงสัย หรือมีกิจจำเป็นให้แจ้งต่อผู้ควบคุมการสอบ
 ๑๐. ประพฤติตนเป็นสุภาพชน
 ๑๑. เมื่อสอบเสร็จ ต้องส่งข้อสอบและกระดาษคำตอบคืนแก่ผู้ควบคุมการสอบให้ครบถ้วน จะนำกระดาษข้อสอบหรือกระดาษคำตอบออกจากห้องสอบมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกรรมการสอบ
 ๑๒. ผู้สอบเสร็จก่อนต้องออกไปจากห้องสอบ และไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนแก่ผู้ที่ยังสอบอยู่
 ๑๓. เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้ควบคุมการสอบ ให้หยุดตอบ ผู้เข้าสอบจะต้องหยุดเขียนคำตอบทันที
 ๑๔. ไม่กระทำการทุจริตและฝ่าฝืนระเบียบการสอบข้างต้นนี้
- เมื่อปรากฏว่าผู้เข้าสอบผู้ใดฝ่าฝืน ระเบียบการสอบ กระทำการทุจริตหรือพยายามกระทำการทุจริตในการสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง ประธานกรรมการ ดำเนินการสอบอาจสั่งไม่ให้กรรมการตรวจคำตอบวิชานั้น และอาจสั่งให้ถือว่าผู้นั้นสอบตกทุกวิชาก็ได้
- ผู้ใดกระทำการทุจริตในการสอบ ทางอาจถือว่าผู้นั้นบกพร่องในศีลธรรมอันดี จึงข่มขาคคุณสมบัติในการเข้ารับราชการในส่วนราชการทุกแห่ง หากผู้นั้นเป็นข้าราชการอยู่แล้วก็จะได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยสถานหนัก

ข้อแนะนำบางประการในการตอบข้อสอบ

การสอบครั้งหนึ่งต่างกับที่ท่านเคยสอบ ในโรงเรียน ครั้งนั้นท่านเพียงแต่สอบให้ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ ท่านก็จะได้เลื่อนไปเรียนในชั้นที่สูงขึ้น แต่ในการสอบเข้ารับราชการเพียงแต่ท่านสอบได้เท่านั้นยังไม่พอ ท่านต้องสอบให้ได้คะแนนสูงกว่าผู้อื่นอีกด้วย เพราะการบรรจุเข้ารับราชการนั้นกำหนดให้บรรจุจากผู้ที่ได้คะแนนสูงลงไปหาดำตามลำดับ ดังนั้น คะแนนทุกคะแนนจึงมีค่ามาก บางครั้งท่านสอบได้ต่ำกว่าคนอื่นแม้แต่เพียงคะแนน

เดียวท่านก็อาจได้รับบรรจุช้ากว่าเขาเป็นเวลาแรมเดือน หรืออาจจะไม่ได้รับการบรรจุเลยก็ได้ เพราะมีตำแหน่งว่างเพียงสำหรับบรรจุผู้ที่ได้คะแนนเหนือท่านขึ้นไปเท่านั้น

ข้อแนะนำต่อไปนี้อาจช่วยให้ท่านได้คะแนนเพิ่มขึ้น

๑. การตอบคำถามแต่ละข้อ ควรอ่านคำถามให้ตลอดอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยเฉพาะคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (multiple choice) นั้น ควรพิจารณาตัวเลือก (choice) อย่างรอบคอบที่สุด

๒. อย่าใช้เวลามากเกินไปในการตอบข้อสอบหนึ่ง ๆ ในชั้นแรกควรตอบข้อสอบข้อที่ทำได้เสียก่อนแล้วจึงทำข้อที่เหลือภายหลัง ข้อสอบแต่ละชุดนั้นได้ให้เวลาไว้พอที่จะทำตอบได้ทุกข้อ

๓. ท่านควรตอบคำถามทุกข้อ หนึ่ง ถ้ามีเวลาเหลือควรใช้ทบทวนคำตอบอีกครั้งหนึ่ง หรือหลายครั้งก็ยิ่งดี

๔. ตอบลงในกระดาษคำตอบที่จัดให้เท่านั้น และไม่ขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในสมุดข้อสอบ ในกรณีที่มีเรื่องจะต้องคำนวณ เจ้าหน้าที่จะจัดกระดาษทดให้ กระดาษทดนั้นเมื่อสอบเสร็จก็จะต้องส่งคืนเจ้าหน้าที่ให้หมดด้วย

๕. เขียนเลขประจำตัวสอบให้ชัดเจนบนช่องที่กำหนดไว้บนกระดาษคำตอบ

๖. เขียนคำตอบที่ถูกให้ชัดเจนบนกระดาษคำตอบ หากมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบหรือมีการขีดฆ่า ขูด ลบ ใด ๆ ขอให้ทำโดยชัดเจนเรียบร้อย ดังตัวอย่างในหน้า ๓๐

ชนิดของข้อสอบ

ข้อสอบที่ใช้ในการสอบครั้งนั้นจะเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นส่วนมาก ข้อสอบแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบ ๔ - ๕ คำตอบ ผู้สอบจะต้องเลือกตอบเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น หากข้อใดตอบเกินกว่าหนึ่งคำตอบ จะถือว่าผิด และจะไม่มี การให้คะแนนในข้อนั้น

กระดาษคำตอบ

กระดาษคำตอบสำหรับการสอบคัดเลือก หรือการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน มีลักษณะดังต่อไปนี้

เลขที่แบบทดสอบ

เลขประจำตัวสอบ

1	21	41	61	81	1
2	22	42	62	82	
3	23	43	63	83	2
4	24	44	64	84	
5	25	45	65	85	3
6	26	46	66	86	
7	27	47	67	87	4
8	28	48	68	88	
9	29	49	69	89	5
10	30	50	70	90	
11	31	51	71	91	6
12	32	52	72	92	
13	33	53	73	93	7
14	34	54	74	94	
15	35	55	75	95	8
16	36	56	76	96	
17	37	57	77	97	9
18	38	58	78	98	
19	39	59	79	99	10
20	40	60	80	100	

วิธีตอบ

ในแต่ละข้อผู้สอบจะต้องเลือกตอบเฉพาะคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว การตอบให้ใช้วิธีขีดเส้นดำให้ชัดเจนใต้ตัวอักษรที่ต้องการในแต่ละข้อ เช่น คำตอบที่ถูกต้องสำหรับข้อ ๐ คือ ค ก็ให้ขีดเส้นดำหนักในช่องใต้ตัวอักษร ค ในกระดาษคำตอบ ดังนี้

	ก	ข	ค	ง
ข้อ ๐.				

การตอบนั้นควรใช้ดินสอดำ ซึ่งจะทำให้สะดวกเมื่อต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่

การเปลี่ยนคำตอบ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนคำตอบ ให้ผู้สอบลบคำตอบเก่าออกให้หมด แล้วขีดเส้นดำหนักใต้ตัวอักษรประจำคำตอบใหม่ลงไป ถ้าไม่สามารถลบคำตอบเก่าได้ก็ให้ใช้วิธีขีดคำตอบที่ไม่ต้องการออกให้ชัดเจนแล้วขีดเส้นดำหนักใต้ตัวอักษรที่เปลี่ยนใหม่ลงไป เช่น เมื่อต้องการจะเปลี่ยนคำตอบของข้อ ๐ จาก ค มาเป็น ก ในกระดาษคำตอบอาจเป็นดังนี้

	ก	ข	ค	ง
ข้อ ๐.			✖	

อุปกรณ์ที่ควรนำไปในวันสอบ

ดินสอทำและยางลบเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสอบ อุปกรณ์อื่นๆ ไม่จำเป็นต้องนำไป เว้นแต่จะได้ประกาศเป็นอย่างอื่น

ท่านจะต้องสอบอะไรบ้าง

โดยปกติหลักสูตรการสอบคัดเลือก หรือสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือน จะแตกต่างกันไปตามระดับชั้นข้าราชการหรือประเภทตำแหน่งที่ท่านสมัคร เช่น ถ้าท่านสมัครสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ที่ ก. พ. ดำเนินการสอบให้กับส่วนราชการต่างๆ ก็จะมีการทดสอบความรู้และความสามารถดังต่อไปนี้

๑. ความรู้ทั่วไป

ทดสอบความคิดและความเข้าใจที่ต้องใช้วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และคณิตศาสตร์
เป็นพื้นฐาน

(คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)

๒. ภาษา

ทดสอบความรู้และความเข้าใจในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

(คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)

๓. ระเบียบราชการ

ทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับธรรมเนียมว่าด้วยการปกครองราชอาณาจักร ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และระเบียบข้าราชการพลเรือน

(คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)

๔. ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง

ก. ทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานเสมียนและงานสารบรรณ

ข. ทดสอบความละเอียดแม่นยำและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตัวหนังสือและตัวเลข

(คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๕. สัมภาษณ์

พิจารณาทั้งที่ วาจา บุคลิกลักษณะ และความเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่ง

หน้าที

(คะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน)

ระดับความยากง่ายของข้อสอบ

โดยปกติ ความยากง่ายของข้อสอบนั้นจะแตกต่างกันตามระดับชั้นของข้าราชการพลเรือนที่ท่านสมัครไว้ เช่น หลักสูตรการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวานั้นจะมีความยากง่ายเทียบเท่าประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. ๓) ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

ตัวอย่างข้อสอบ

เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบ จึงขอเสนอตัวอย่างข้อสอบวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาไว้ดังต่อไปนี้

๑. ความรู้ทั่วไป

คำสั่ง จงอ่านข้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก่อนที่จะตอบปัญหาข้อ ๓-๕

“ทวีปเอเชียมีประชากรมากกว่าทวีปยุโรปประมาณ ๒ เท่าเศษ มากกว่าทวีปอเมริกา ๔ เท่า หรือมีประมาณครึ่งหนึ่งของประชากรโลก คือประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านคน แต่ถ้าจะเปรียบกับขนาดเนื้อที่แล้ว จะเป็นทวีปที่มีประชากรไม่สู้จะหนาแน่นนัก คือ เฉลี่ยประมาณ ๓๕ คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตรเท่านั้น”

๓. สรุปแล้วข้อความข้างต้นพูดเกี่ยวกับเรื่องอะไร ?

- ก. ความกว้างใหญ่ของทวีปเอเชีย
- ข. ความหนาแน่นของประชากร
- ค. การเปรียบเทียบเนื้อที่ของทวีปต่างๆ
- ง. ประชากรของทวีปเอเชีย

๔. ประชากรของทวีปยุโรปมีประมาณเท่าไร ?

- ก. ๗๐๐ ล้านคน ค. ๕๐๐ ล้านคน
- ข. ๖๐๐ ล้านคน ง. ๔๐๐ ล้านคน

๕. ประชากรของโลก มีประมาณเท่าไร ?

- ก. ๓,๐๐๐ ล้านคน ค. ๓,๕๐๐ ล้านคน
- ข. ๒,๐๐๐ ล้านคน ง. ๓,๐๐๐ ล้านคน

๔. ถ้าอยากทราบความหนาแน่นของประชากร จะทราบได้อย่างไร ?
- สังเกตประชากรในตัวเมืองใหญ่ ๆ
 - ขอสถิติการเกิดการตาย
 - เฉลี่ยจำนวนประชากรต่อเนื้อที่ ๑ หน่วย
 - ถูกหมด ๓ ข้อ

๒. ภาษา

ทดสอบความรู้และความเข้าใจในการอ่าน เขียน และติดต่อ

ภาษาไทย

คำสั่ง

แต่ละข้อจงเลือกตอบแต่คำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น

๕. คำต่อไปนี้ คำใดเขียนผิด ?
- ต้ม
 - ชิม
 - กิน
 - กรีน
๖. คำว่า “เศรษฐี” อ่านว่า
- เส-ระ-ถี
 - เส-รด-ถ
 - เส-ร-ถี
 - เส-ด-ถี

คำสั่ง

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วจงตอบปัญหาข้อ ๗ ถึง ๘ โดยอาศัยข้อเท็จจริงจากข้อความนี้เท่านั้น

“เดิมทีเดียวเราเรียกประเทศของเราว่า ประเทศสยาม ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ ๓๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๓ ทางราชการได้ประกาศให้เรียกชื่อประเทศของเราเสียใหม่ ว่าประเทศไทย”

๗. “เรา” ในที่นี้หมายถึงใคร
- ข้าราชการ
 - ผู้หญิง
 - ประชาชน
 - ผู้ชาย

๘. การกระทำของทางราชการเป็นการกระทำแบบ
 ก. มั่งคั่ง ค. วิงวอน
 ข. ขอร้อง ง. ชักชวน
๙. ถ้านับถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ เราเรียกชื่อประเทศของเราว่าประเทศไทย เป็นเวลานานเท่าใด
 ก. ๓๗ ปี ค. ๓๗ ปี
 ข. ๒๗ ปี ง. ๔๗ ปี

ภาษาอังกฤษ

คำสั่ง

แต่ละข้อจงเลือกตอบแต่คำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น

10. Complete the following sentence with the most suitable word
 "When the children are sleepy. They..... to bed."
 A) go C) gone
 B) went D) going
11. Which word is correctly spelled ?
 A) goegraphey C) giography
 B) geogaphy D) geography
12. Which is the opposite word of "noisy" ?
 A) quiet C) gentle
 B) slow D) loud
13. Which of the following means most nearly to "Dangerous" ?
 A) unusual C) unknown
 B) unsafe D) unhappy

คำสั่ง

จงอ่านข้อความภาษาอังกฤษข้างล่างนี้ให้เข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วจงตอบปัญหาข้อ ๑๔ ถึง ๑๖ โดยอาศัยข้อเท็จจริงจากข้อความนั้นเท่านั้น

“Daeng and his sister Siree live in the country. They live very far from people. Every day as the sun comes up Daeng gets up and goes to the farm. He has three dogs which help him some work. He comes back to the hut when it is dark.”

14. Daeng's hut is :

- A) in the forest.
- B) far away from the village
- C) a distance from the country.
- D) near the river

15. Daeng goes to work

- A) early in the morning.
- B) when it is dark.
- C) when the sun is still in the sky.
- D) with his sister.

16. Daeng lives with

- A) Siree.
- B) Siree and his sister.
- C) Siree and a servant.
- D) Siree and three dogs.

ระเบียบราชการ

ทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่ข้าราชการควรจรรู้

คำสั่ง

แต่ละข้อจึงเลือกตอบแต่คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น

๓๗. ชั้นของข้าราชการพลเรือนมีกี่ชั้น

ก. ๓ ชั้น

ค. ๕ ชั้น

ข. ๔ ชั้น

ง. ๖ ชั้น

๓๘. ข้าราชการพลเรือนมีกี่ประเภท

ก. ๕ ประเภท

ค. ๒ ประเภท

ข. ๘ ประเภท

ง. ที่กล่าวมาแล้วผิดหมด

ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง

ก. ทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานเสมียนและงานสารบรรณ

ตัวอย่าง

๓๙. หนังสือราชการจากอธิบดีถึงอธิบดีเหมือนกันต้องลงท้ายว่า

ก. ขอแสดงความนับถือ

ข. ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ค. ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ง. ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

๔๐. ข้อต่อไปนี้เป็นสมมุติโทรศัพท์ที่ชื่อใดจะมาเป็นลำดับที่สอง

ก. ทวี ประยงค์

ค. สุพจน์ ม่วงศิริ

ข. ไผ่สีต ชาติกำแหง

ง. บุญปลุก ชายเกตุ

๗. ทดสอบความละเอียดแม่นยำและความรวดเร็วในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตัวหนังสือ และตัวเลข

คำสั่ง

ต่อไปนี้เป็นข้อสอบเกี่ยวกับการสังเกต แต่ละข้อจะมีตัวเลขหรือตัวอักษรกำหนดให้ ให้ท่านพิจารณาดูว่าในคำตอบทั้ง ๔ นั้น มีคำตอบใดที่มีตัวเลขหรือตัวอักษรไม่เหมือนกับตัวเลขหรือตัวอักษรที่กำหนดให้บ้าง ข้อสอบเหล่านี้ไม่ยาก แต่จะกำหนดเวลาให้ทำเพียงจำกัดที่สุด ซึ่งท่านต้องตอบให้เร็วที่สุด และถูกมากที่สุด

๒๓. ๗๘๘

ก. ๘๘๗

ค. ๘๗๘

ข. ๗๘๘

ง. ๘๖๘

คำสั่ง

ให้ตรวจทานว่า ข้อความหรือตัวเลขใดในช่องทางขวามือ ซึ่งสมมติว่าพิมพ์เรียบร้อยแล้วว่า ตรงหรือคลาดเคลื่อนจากข้อความหรือตัวเลขต้นฉบับทางซ้ายมือบ้าง ถ้าข้อใดตรงกันก็ให้เลือกตอบ ก. ถ้าข้อใดคลาดเคลื่อนก็ให้ตอบ ข. ในกระดาษคำตอบ จะต้องตอบให้เร็วที่สุดและถูกมากที่สุด

ต้นฉบับ

พิมพ์

๒๒. กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

๒๓. หน่วยทดลองเส้นใยฝ้ายและไหม

หน่วยทดลองใยฝ้ายและไหม

๒๔. สำนักงานองค์การน้ำตาลไทย

สำนักงานกลางองค์การน้ำตาลไทย

๒๕. กองส่งเสริมอุตสาหกรรม

กองส่งเสริมอุตสาหกรรม

๒๖. ๒๕๗,๘๖๓.๐๕

๒๕๗,๖๗๓.๐๕

๒๗. ๖๕๖,๒๗๘.๗๒

๖๕๖,๒๗๘.๗๒

๒๘. ๓๓,๓๖๗.๕๘

๓๓,๓๖๗.๕๘

๒๙. ๓๖๗,๓๖๖.๖๘

๓๖๗,๓๖๘.๖๘

๓๐. ๕๐๓.๗๕

๕๓๐.๗๕

กฎหมาย

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

เป็นปีที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ โหยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ราชการกระทรวงเกษตร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมกสิกรรม
- (๔) กรมการข้าว
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์
- (๗) กรมป่าไม้
- (๘) กรมส่งเสริมการเกษตร”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๐๑ วันที่ ๒๐ ต.ค. ๒๕๓๐

พระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๓๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

เป็นปีที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ สภาจังหวัดประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีมีการเลือกตั้ง จังหวัดใดมีราษฎรไม่เกินสองแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกได้สิบแปดคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่าสองแสนคนแต่ไม่เกินห้าแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกได้ยี่สิบสี่คน จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่าห้าแสนคนแต่ไม่เกินหนึ่งล้านคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกได้สามสิบคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่าหนึ่งล้านคนขึ้นไป ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกได้สามสิบหกคน

ในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดได้หนึ่งคน เมื่อได้รวมจำนวนสมาชิกตามเกณฑ์นี้แล้วยังไม่ครบจำนวน สมาชิกที่จะมีการเลือกตั้งได้ตามวรรคสองให้ดำเนินการดังนี้ เอาจำนวนสมาชิกที่จังหวัดจะพึงมีได้ไปหารจำนวนราษฎรทั้งจังหวัดได้ผลลัพธ์เท่าใด ให้ถือเป็นเกณฑ์สำหรับคำนวณสมาชิกเพิ่ม โดยอำเภอใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุดให้อำเภอนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน แล้วให้อาผลลัพธ์ดังกล่าวหักจากจำนวนราษฎรของอำเภอนั้น เหลือเท่าใดให้ถือเป็นจำนวนราษฎรของอำเภอนั้น ในการพิจารณาเพิ่มสมาชิกที่ยังขาดจำนวนอยู่ และให้กระทำการนี้ต่อไปจนได้สมาชิกครบจำนวน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ สมัยประชุมสามัญไม่มีกำหนดสัปดาห์วัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้ปิดสมัยประชุมก่อนกำหนดหรือจะให้ขยายเวลาสมัยประชุมออกไปอีกก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ เมื่อเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมสภาจังหวัดเป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้ หรือเมื่อสมาชิกสภาจังหวัดมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งเข้าชื่อทำคำร้องขอขึ้นต่อประธานสภาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุม สภาจังหวัดเป็นการประชุมสมัยวิสามัญภายในกำหนดสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอตั้งกล่าวจากประธานสภาจังหวัด

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเจ็ดวัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้ปิดสมัยประชุมก่อนกำหนดหรือจะให้ขยายเวลาสมัยประชุมออกไปอีกก็ได้”

มาตรา ๖ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดพระนครหรือสมาชิกสภาจังหวัดธนบุรีว่างลง และจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดที่เหลืออยู่ในตำแหน่งมีไม่ครบตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ดำเนินการแต่งตั้งตามความในข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๔ เพียงเท่าจำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๐๒ วันที่ ๒๔ ต.ค. ๒๕๑๐

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๗๓ (พ.ศ. ๒๕๓๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมพลศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

สารวัตรนักเรียนจัตวา

สารวัตรนักเรียนตรี

เทียบกับตำแหน่ง

เสมียนพนักงาน

ประจำแผนก

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๑๑ วันที่ ๑๔ พ.ย. ๒๕๓๐

ระเบียบ

ด่วนมาก

ที่ ศร. ๐๔๐๓/ว. ๑๒๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง การจัดทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังรายงานว่า เนื่องจากทางราชการได้ปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตุลาการ และคณะตุลาการข้าราชการอัยการ ใหม่ และกระทรวงการคลังจะต้องกำหนดแบบบัญชีถือจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขดังกล่าวด้วย ซึ่งมีผลทำให้การจัดทำบัญชีถือจ่ายของกระทรวงทบวงกรมต้องล่าช้าไป ได้พิจารณาเห็นว่า เฉพาะในปีงบประมาณ ๒๕๑๑ นี้ ควรจะกำหนดให้กระทรวงทบวงกรมที่มีได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนด เวลาการส่งบัญชีถือจ่ายเป็นกรณีพิเศษ จัดทำบัญชีถือจ่ายและส่งให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ภายในเดือน ธันวาคม และถ้ากระทรวงทบวงกรมใด มีเหตุจำเป็นไม่สามารถส่งบัญชีถือจ่ายได้ตามกำหนด ให้กระทรวงการคลัง พิจารณาผ่อนผันให้อีกหนึ่งเดือน จนถึงเดือนมกราคม ส่วนในปีงบประมาณต่อไป ไปคงถือปฏิบัติตามหลักการเดิม และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือปฏิบัติคือ ไปได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์

(นายมนูญ บริสุทธ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

ความมาก

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๒๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง การปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร. ๐๓๐๖/๔๒๗ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้อพยพมติคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การขอตั้งงบประมาณเงินปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการประจำปี รวม ๖ ข้อ และให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ สำนักงบประมาณเสนอว่า ได้ร่วมกับ ก.พ. และกระทรวงการคลัง พิจารณาเห็นว่า ในบับงบประมาณ ๒๕๑๑ นี้ ได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการ ปรากฏว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับลดอัตราเงินเดือนที่ว่างลงและอัตราที่มีผู้อาศัยเบิกอยู่ต่ำกว่าอัตราที่ตั้งไว้ จึงทำให้ไม่อาจปรับลดอัตราเงินเดือนที่ว่างลงและอัตราที่มีผู้อาศัยเบิกตามมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓ ข้อ ๔ ได้ และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงบประมาณที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ลงมติว่า การทำบัญชีอัตราเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑ ให้คงปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓ โดยถือตามอัตราเงินเดือนเดิมเสียขั้นหนึ่งก่อน แล้วจึงปรับเป็นอัตราใหม่ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๘๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๐

จึงขออัยยมา เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) - มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ที่ สร. ๐๓๐๖/๔๒๗

สำนักงบประมาณ

๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๖๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๓ ให้กำหนดหลักเกณฑ์การขอตั้งงบประมาณเงินปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการประจำปีตามที่สำนักงบประมาณเสนอรวม ๖ ข้อ และให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่การขอตั้งงบประมาณประจำปี ๒๕๐๔ เป็นต้นไป นั้น

เนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๑๑ นี้ ได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งในกรณีกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะต้องปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และคณะตุลาการศาลฎีกา ข้าราชการอัยการ ให้เข้าขั้น อันดับ และชั้น ตามบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามหนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๐ ในการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวนี้ ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปรับลดอัตราเงินเดือนที่ว่างลงและอัตราที่มีผู้อาศัยเบิกอยู่ต่ำกว่าอัตราที่ตั้งไว้ตามหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณเงินปรับปรุงอัตราเงินเดือน ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง กล่าวคือ ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ข้อ ๔ กำหนดให้ปรับลดอัตราเงินเดือนที่ว่างลงและอัตราขั้นสูงที่มีข้าราชการอาศัยเบิกอยู่ต่ำกว่าอัตราที่ตั้งไว้ลงเป็นขั้นต่ำสุดของอันดับ เว้นแต่อัตราที่ตั้งไว้สูงตามคุณวุฒิหรือเป็นอัตราเพื่อรับโอนข้าราชการจากกระทรวงทบวงกรมอื่นมาบรรจุ ก็ให้ลดลงมาเพียงเท่าอัตราที่ต้องบรรจุตามคุณวุฒิหรืออัตราที่รับโอนมาแล้วแต่กรณี แต่ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งทำให้อันดับเงินเดือนใหม่ไม่ตรงตามอัตราเงินเดือนเดิม จึงทำให้ไม่อาจปรับลดอัตราเงินเดือนที่ว่างลงและอัตราที่มีผู้อาศัยเบิกตามนัยมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือเวียนที่ ๖๘/๒๕๐๓ ดังกล่าวข้างต้น ข้อ ๔ ได้ ฉะนั้น เพื่อให้การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการฝ่ายอัยการ เป็นไปด้วยดี สำนักงบประมาณร่วมกับ ก.พ. และกระทรวงการคลัง จึงเห็นควรแก้ไขหลักเกณฑ์ข้อ ๔ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเสีย และเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ได้ดังต่อไปนี้

๑. อัตราใดที่มีข้าราชการอาศัยเบิกอยู่ต่ำกว่าอัตราและอัตรานั้นเป็นอันดับสูงกว่าที่ผู้อาศัยเบิกอยู่ เมื่อเลื่อนขั้นหรือเลื่อนอันดับเงินเดือนในอัตราที่ได้อาศัยเบิกอยู่แล้ว ให้ปรับอัตราที่อาศัยเบิกนั้นลดลงเหลือเท่าจำนวนที่ได้เลื่อนแล้ว แล้วจึงให้ปรับอัตราที่เลื่อนแล้วเป็นอัตราใหม่ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๐ เรื่องการกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ

๒. อัตราใดที่มีข้าราชการอาศัยเบิกและเป็นอัตราซึ่งเป็นอันดับเดียวกัน ให้ปรับลดลงเหลือเท่าที่รับจริงแล้วใช้เงินเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ตั้งงบประมาณไว้สำหรับส่วนราชการนั้นมาเลื่อนขั้นหรืออันดับประจำปีก่อน แล้วจึงปรับอัตรานั้นตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔

๓. อัตราใดซึ่งมีข้าราชการอาศัยเบิกและเป็นอัตราขั้นสูงกว่าผู้อาศัยเบิก ให้เลื่อนเงินเดือนประจำปีในอัตราที่อาศัยเบิกอยู่นั้น และปรับอัตราเงินเดือนขั้นที่อาศัยเบิกนั้นเข้าขั้นอัตราตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔

๔. อัตราว่างใด ๆ นอกจากอัตราเพื่อรับโอนข้าราชการหรืออัตราที่ตั้งไว้ตามคุณวุฒิให้ปรับลดลงเป็นขั้นต่ำของอันดับตามบัญชีอัตราเงินเดือนเดิม ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก่อน แล้วปรับเข้าอัตราใหม่ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔

๕. อัตราตั้งใหม่ตามบัญชีอัตราเงินเดือน เดิมให้ปรับเข้าขั้นอัตราตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๔

๖. เงินสำหรับปรับอัตราจากเงินเดือนเดิม เข้าขั้นอัตราเงินเดือนตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ให้ใช้เงินจากงบกลางที่ได้ตั้งไว้สำหรับกรณี โดยให้แต่ละส่วนราชการขอทำความตกลงขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ ขณะทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปโดยด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) เรณู สุวรรณสิทธิ์

(นายเรณู สุวรรณสิทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองงบประมาณฝ่ายการเมือง

คำสั่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

เสนอ กรม. พิจารณา

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

๒๘ ต.ค. ๑๐

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๐

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๒๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๑๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้อพยพมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนที่จะรับการพิจารณาเสนอเพื่อเลื่อนชั้น มาเพื่อทราบ นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๐ กำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนชั้นเอกที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเป็นชั้นพิเศษไว้แล้ว ว่าจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าอัตราชั้นเอก อันดับ ๒ ชั้น ๔,๑๐๐ บาท นั้นสมควรที่จะได้กำหนดในเรื่องเวลารับราชการไว้ด้วย จึงได้ลงมติให้กำหนดเพิ่มเติมว่า ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเป็นชั้นพิเศษนั้น จะต้องมิเวลารับราชการตั้งแต่เริ่มเข้าทำงานเป็นต้นมาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

การนับเวลา ๑๐ ปีนี้ ให้นับรวมเวลาปฏิบัติราชการในขณะเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และลูกจ้างรวมด้วยได้ และในกรณีเวลารับราชการไม่ติดต่อกัน ก็ให้นับรวมเข้าด้วยกันได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ที่ สร. ๐๕๐๔/ว. ๖

สำนักงาน ก.พ.

๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การขอกำหนดขั้นและอันดับเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นเอกลงมา

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอกำหนดอัตราเงินเดือนต่าง ๆ ของข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ชั้นเอกลงมาว่า ตำแหน่งใดควรจะได้รับเงินเดือนในชั้นและอันดับใด ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ นั้น

โดยที่ตามความในข้อ ๒. ของหนังสือที่อ้างถึงระบุว่า "การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้น ผู้ครองตำแหน่งต้องเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้แล้ว และได้รับเงินเดือนในอันดับสูงเต็มขั้นของชั้นเดิมอยู่แล้ว ในบึงบประมาณที่ขอให้ ก.พ. พิจารณานั้น เว้นแต่ในกรณีขอกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญขั้นจัตวาเป็นขั้นตรี ผู้ครองเงินเดือนในตำแหน่งนั้นต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๗๕๐ บาท" แต่บัดนี้ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่ โดยเปลี่ยนอันดับและขั้นเงินเดือนของชั้นต่าง ๆ ไปจากเดิม ก.พ. จึงลงมติให้แก้ไขความในข้อ ๒. ของหนังสือที่อ้างถึงเสียใหม่ โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน คือ

"๒. การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้น ผู้ครองตำแหน่งต้องเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้แล้ว และได้รับเงินเดือนอยู่แล้วในบึงบประมาณที่ขอให้ ก.พ. พิจารณานั้นไม่ต่ำกว่าอัตราดังต่อไปนี้

ก. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นตรี ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจัตวา ตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๔๕๐ บาท ขึ้นไป

ข. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นโท ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นตรี ตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๑,๓๐๐ บาท ขึ้นไป

ค. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นเอก ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นโท ตั้งแต่อันดับ ๓ ขึ้น ๒,๗๕๐ บาท ขึ้นไป"

อนึ่งการส่งเรื่องการขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้น ภายในเดือนมกราคมของบึงบประมาณ ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๕๐๔/ว. ๑๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ นั้น เพื่อสะดวกในทางปฏิบัติ ก.พ. จึงลงมติให้เปลี่ยนกำหนดเวลาใหม่ โดยให้ส่งได้ภายในเดือนมีนาคม ของบึงบประมาณ ทั้งนี้ตั้งแต่บึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองระเบียบข้าราชการ

ที่ สร. ๐๕๐๗/ว. ๗

สำนักงาน ก.พ.

๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง ขอให้รับรองความถูกต้องของปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยปรากฏว่าในการที่กระทรวงทบวงกรมขอให้ ก.พ. พิจารณาคุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัตร
หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อประสงค์จะบรรจุเข้ารับราชการนั้น ส่วนมากได้ส่งภาพถ่ายหรือสำเนาของปริญญาบัตร
หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยมิได้มีเจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้องของเอกสารนั้น ๆ ทำให้การพิจารณาคุณสมบัติต้องล่าช้า
เพราะสำนักงาน ก.พ. จะต้องขอให้ผู้สำเร็จการศึกษา นำปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต้นฉบับมาแสดงเป็น
หลักฐาน ซึ่งบางรายไม่สามารถติดต่อได้โดยสะดวก

จึงเรียนขอความร่วมมือมา เพื่อโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ หลักฐาน ภาพถ่าย ปริญญาบัตร หรือ ประกาศ
นียบัตรวิชาชีพนั้น ๆ กับต้นฉบับ และ ลงนามระบุตำแหน่งเจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้อง ก่อนที่จะส่งเรื่อง ไปให้ ก.พ.
พิจารณาทุกรายด้วย เพื่อมิให้การพิจารณาต้องล่าช้าดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. หวังในความร่วมมือเป็นอย่างดี และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองนักเรียนต่างประเทศ

ที่ สร. ๐๕๐๔/ว. ๘

สำนักงาน ก.พ.

๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง เทียบประกาศนียบัตร

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ แจ้งว่ามีโรงเรียนราษฎร์ประเภทอาชีวศึกษาบางแห่งได้เปิดสอนโดยใช้หลักสูตร
ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แล้วส่งนักเรียนชั้นปีที่ ๓ เข้าสมทบสอบไล่กับโรงเรียนอาชีวศึกษาของกรม
อาชีวศึกษา นักเรียนดังกล่าวที่สอบไล่ได้จะได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพ หลักสูตร
สามปี จากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเทียบเท่ากับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูงจากโรงเรียนอาชีวศึกษาของ
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาต่อจากประโยคมัธยมศึกษา ประโยคมัธยมวิสามัญ
ศึกษาตอนปลายประโยคอาชีวศึกษาชั้นกลาง หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายอีกสามปี

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้เทียบกับประกาศนียบัตรดังกล่าวเท่ากับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้น
สูงตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ข้อ ๓ (๘) แล้ว จึงอาจบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวเข้ารับราชการ
ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองระเบียบข้าราชการ

ที่ สร. ๐๘๐๔/ว. ๘

สำนักงาน ก.พ.

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๐

เรื่อง พระภิกษุสมัครสอบเลื่อนชั้น

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วยส่วนราชการบางแห่งหรือ ก.พ. ว่าข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างลาอุปสมบทชั่วคราว จะมีสิทธิสมัครสอบ
คัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้น หรือสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าโดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่าย
บริหาร ที่ น.ว. ๘๘/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๐๐ ห้ามมิให้ทางราชการรับสมัครพระภิกษุที่สมัครสอบแข่งขัน
เข้ารับราชการ และโดยที่มหาเถรสมาคมได้มีมติห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเข้าสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับ
ราชการ ตลอดจนเข้าสอบเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการด้วย ดังนั้นทางราชการจึงไม่อาจรับสมัครข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างลา
อุปสมบทชั่วคราวที่สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเข้ารับราชการหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการ

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองระเบียบข้าราชการ

ห้องสมุด
สำนักงาน ก.พ.

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๐

เรื่อง การขอกำหนดให้มีตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

เรียน (เวียงกระทรวงทบวงกรมต่างๆ)

ด้วย ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า การที่กระทรวงทบวงกรมต่างๆ จะขอให้ ก.พ. พิจารณากำหนดให้มีตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ ตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ ในกรณีที่ยังไม่มีอัตราเงินเดือนชั้นพิเศษ สำหรับผู้ที่จะได้ดำรงตำแหน่ง แต่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนชั้นเอกเป็นพิเศษ นั้น กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดควรจะได้พิจารณาเสนอขอเฉพาะรายที่เห็นว่ามีปริมาณและคุณภาพของงานสูงถึงระดับที่จะเป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ และผู้ครองตำแหน่งนั้นเป็นผู้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นเอก อันดับ ๓ ชั้น ๔,๔๐๐ บาท แล้วด้วย ก.พ. จึงใคร่ขอให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ถือปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวนี้โดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองระเบียบข้าราชการ

มนุษยสัมพันธ์ (HUMAN RELATIONS)

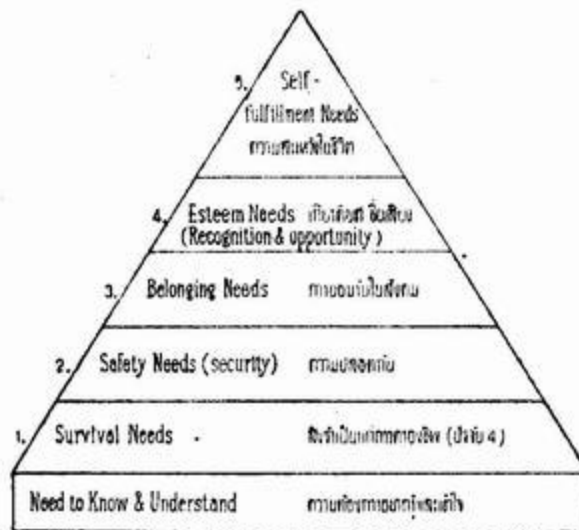
โดย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์เฟน แสงสิงแก้ว

(ต่อจากฉบับก่อน)

เมื่อมีโอกาสหัวหน้างานจะต้องส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสก้าวหน้าในงานด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เช่น เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง ให้โอกาสทำงานแทนตนบ้างเป็นครั้งคราว ให้โอกาสไปศึกษาต่อบ้าง ถ้าราชการส่วนรวมไม่เสียหายไปประชุมแทนบ้าง เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสแสดงความสามารถ เมื่อมีงานใหม่มาก็ให้โอกาสได้มีส่วนร่วมทำอยู่ด้วย เหล่านี้เป็นการให้โอกาสแก่ผู้ร่วมงานทั้งสิ้น

ดังอย่างไรก็ตาม ขอกล่าวถึงการศึกษาของ J.H. Lumpkins ซึ่งได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ เพื่อศึกษาอ้างอิงว่า มนุษย์มีความต้องการตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ปิรามิดแห่งความต้องการ
(เมื่อได้ชั้นหนึ่ง ชั้นสองแล้ว ก็จะเป็นแรงจูงใจที่จะได้ในชั้นต่อ ๆ ไป)

ความแตกต่างของคน (INDIVIDUAL DIFFERENCES)

เมื่อทราบว่าคนเรามีความต้องการอะไรบ้างแล้ว และให้สิ่งที่เขาต้องการไป มนุษย์สัมพันธ์ก็จะเกิด แต่เมื่อจะศึกษาให้ละเอียดยิ่งขึ้น จะเห็นว่ายังไม่เป็นการเพียงพอเท่าที่เราระจะใช้เป็นแนวทางที่จะให้ได้มาซึ่งสัมพันธ์ภาพอันดีได้เสมอไป ทั้งนี้ เพราะคนเราแตกต่างกัน ต่างคนก็ต่างจิตต่างใจ จึงมีความต้องการไม่เหมือนกัน ดังไว้ในความต้องการที่ต่างกัน จำเป็นที่จะต้องศึกษาให้รู้ต่อไปว่า คนเราแตกต่างกันในทางใดบ้างเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการติดต่อสัมพันธ์กับคนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

คนเราแตกต่างกันดังนี้ คือ

๑. ต่างกันทางด้านจิตใจ (MENTAL) หมายความว่าจิตใจต่างคนก็ต่างกัน บางคนชอบนั่งโต๊ะเขียนหนังสือ บางคนชอบงานคันคว่ำ บางคนชอบวิ่งเต้นติดต่อที่โน่นที่นี้ บางคนมีปัญญามาก บางคนปัญญาอ่อน ฯลฯ จึงก่อนที่จะให้อะไรแก่ใครหรือให้เขาทำอะไร ก็ต้องรู้เสียก่อนว่าเขามีจิตใจอย่างไร

๒. ต่างกันทางด้านร่างกาย (PHYSICAL) ต้องดูว่าคนเรานั้นทางด้านร่างกายเขาเป็นอย่างไร บางคนแข็งแรง บางคนขี้โรค บางคนทำงานหนัก ๆ ได้ บางคนชอบทำงานเบา ๆ

๓. ต่างกันทางด้านอารมณ์ (EMOTIONAL) บางคนเป็นคนเจ้าโทสะ บางคนก็ใจคอเยือกเย็น หนักเอาเบาดี บางคนอ่อนไหวง่าย เป็นต้น

๔. ต่างกันทางด้านสังคม (SOCIAL) ต้องรู้ว่าคนนั้นเข้าสังคมได้หรือไม่ เราจะใช้งานด้านนั้นเหมาะกับเขาไหม คนในสังคมนั้นแบ่งออกได้เป็น ๓ พวก

๑. ชอบสังคม Sociable
๒. ไม่สังคม Asocial
๓. ทำลายสังคม Antisocial

นอกจากความต้องการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น หากจะได้พิจารณาให้ละเอียดลงไปอีกแล้ว จะเห็นว่า คนเราแต่ละคนยังมีความรู้สึกและความต้องการอย่างอื่นอยู่อีกหลายอย่าง โดยแต่ละคนไม่มีใครเหมือนใคร เช่น

๑. ความทะเยอทะยาน (AMBITION) มีความทะเยอทะยาน อยากก้าวหน้าได้ตั้งสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ เป็นพิเศษ บางคนมีเป็นส่วนตัว บางคนมีเป็นส่วนรวม

๒. ความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรี (PRIDE) มีความภาคภูมิใจและหยิ่งในศักดิ์ศรีของตน ซึ่งไม่ควรมองข้ามไป เช่น ศิลปิน หรือนักวิชาการ ฯลฯ

๓. อารมณ์ความนึกคิดไหวตัว (NERVE) มีอารมณ์ประสาทความนึกคิดต่างๆ บางครั้งกรุ่นแรงอ่อนไหว ซึ่งควรได้รับความเห็นใจ

๔. ความหวัง (HOPE) มีความหวังและต้องการความสมหวัง จึงไม่ควรถูกทำลาย แต่ควรได้รับการช่วยเหลือให้สมหวังยิ่งขึ้น

ดังนั้น เมื่อรู้ว่าคนเรามีลักษณะความแตกต่างกัน และมีความต้องการในสิ่งต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว เวลาที่จะติดต่อสัมพันธ์กับใครก็ควรที่จะได้ศึกษาถึงความต้องการ และข้อแตกต่างของเขาเสียก่อนว่ามีอะไรบ้าง ชอบอะไร และไม่ชอบอะไรบ้าง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการติดต่อกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ และความร่วมมือร่วมใจอันดีในกิจการต่างๆ ทั้งทางส่วนตัวและการงานสืบต่อไป

ต่อไปนี้เป็น รายการทดสอบแบบหนึ่งสำหรับผู้บังคับบัญชา ซึ่งควรแก่การศึกษา

รายการทดสอบตนเองต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

	ใช่	ไม่ใช่
๑. ข้าพเจ้าถือหลักความยุติธรรมและความเสมอต้นเสมอปลายหรือเปล่า		
๒. ข้าพเจ้ามีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าหรือเปล่า		
๓. ข้าพเจ้าแสดงความเอาใจใส่ในผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าทุกคนหรือเปล่า		
๔. ข้าพเจ้าตระหนักว่า คนนั้นมีส่วนแตกต่างกันในด้านความรู้ ความชำนาญ อารมณ์ และอื่นๆ หรือเปล่า		
๕. ข้าพเจ้าถือหลักมนุษยสัมพันธ์ และปฏิบัติได้จริงหรือเปล่า		
๖. ข้าพเจ้าให้โอกาสแก่ทุกคนได้แสดงความสามารถของตนเต็มที่หรือเปล่า		
๗. ข้าพเจ้าขอร้องมากกว่าสั่งหรือเปล่า		
๘. ข้าพเจ้าฟังความคิดเห็นของเขามากหรือเปล่า		
๙. ข้าพเจ้าหวังผลงานที่อาจมีข้อบกพร่องได้บ้าง แทนที่จะเอาแต่ผลงานที่ต้องดีเลิศสมบูรณ์ทุกอย่างเสมอหรือเปล่า		
๑๐. ข้าพเจ้าพยายามหาทางจูงใจทุกวิถีทาง เพื่อให้คนของข้าพเจ้าแต่ละคนทำงานได้ดีที่สุดตามความสามารถของเขาหรือเปล่า		

ใช่ ไม่ใช่

๑๑. ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อคนอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์หรือเปล่า
๑๒. ข้าพเจ้ามองคนในแง่ดี หลีกเลี่ยงการมองคนในแง่ร้ายหรือเปล่า
๑๓. ข้าพเจ้าทำงานโดยมีแผนการล่วงหน้า ไม่ใช่คอยแก้แต่ปัญหาเฉพาะหน้าไปวันหนึ่ง ๆ หรือเปล่า
๑๔. ข้าพเจ้าเป็นคนกล้ารับผิดชอบหรือเปล่า
๑๕. ข้าพเจ้ายกย่องคนในเมื่อเขาควรจะได้รับยกย่องหรือเปล่า
๑๖. ข้าพเจ้าให้รางวัลเมื่อเขาควรจะได้รับหรือเปล่า
๑๗. ข้าพเจ้าให้เครดิตเมื่อเขาสมควรได้รับการลงโทษหรือเปล่า
๑๘. ข้าพเจ้ากล่าวโทษคนเมื่อเขาสมควรได้รับการลงโทษหรือเปล่า
๑๙. ข้าพเจ้าแจ้งความเคลื่อนไหวในวงงานให้คนของข้าพเจ้าทราบหรือเปล่า
๒๐. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการตำหนิต่อหน้าคนอื่นหรือเปล่า
๒๑. ข้าพเจ้าทำตนเป็นทพในยามยากของคนของข้าพเจ้าหรือเปล่า
๒๒. ข้าพเจ้าทักทายเขาก่อนเมื่อเวลาพบกันหรือเปล่า
๒๓. ข้าพเจ้าพร้อมจะพบคนของข้าพเจ้าเสมอหรือเปล่า
๒๔. ข้าพเจ้าให้มากกว่ารับหรือเปล่า
๒๕. ข้าพเจ้าเป็นกันเองกับคนของข้าพเจ้าหรือเปล่า
๒๖. ข้าพเจ้าสนับสนุนคนของข้าพเจ้าให้ก้าวหน้าหรือเปล่า
๒๗. ข้าพเจ้าพยายามพัฒนาความรู้ความสามารถคนของข้าพเจ้าหรือเปล่า
๒๘. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเลือกสรรคนกตัญญู หรือมีวงนอกวงในหรือเปล่า
๒๙. ข้าพเจ้าเลี้ยงคนของข้าพเจ้าในบางโอกาสบ้างหรือเปล่า
๓๐. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการนิินทาคนของข้าพเจ้าลับหลังบ้างหรือเปล่า
๓๑. ข้าพเจ้าแสดงความเอาใจใส่ในสวัสดิภาพส่วนตัว และครอบครัวของคนของข้าพเจ้าบ้างหรือเปล่า

รายการทดสอบนี้เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งที่สำคัญ ๆ เท่านั้น อาจจะมีมากกว่านี้อีกมาก ถ้าได้ศึกษาเพิ่มเติมโดยมีเวลาพอสมควร อย่างไรก็ตาม ถ้าหากหัวหน้างานผู้ใดสามารถปฏิบัติงานตามนี้ได้ทั้งหมดหรือเกือบหมด ก็พอจะหวังได้ว่า ขวัญของคนในวงงานจะอยู่ในระดับดีพอสมควร และคงจะได้ชื่อว่า เป็นหัวหน้างานที่ประสบความสำเร็จในมนุษยสัมพันธ์และในการปกครองอย่างไม่ต้องสงสัย □

ความเป็นกลางทางการเมือง ของข้าราชการประจำในยุโรปตะวันตกและอเมริกา

โดย

สุนทร ศรีสัตนา

ในปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบข้าราชการของประเทศที่กำลังพัฒนาได้รับความสนใจจากผู้นำทางการเมืองของประเทศเหล่านี้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากว่าในการดำเนินการพัฒนาประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น ข้าราชการเป็นตัวจักรอันสำคัญในการปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวสำหรับในยุโรปและอเมริกานั้น ถือว่าข้าราชการเป็นเพียงเครื่องมือในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ฝ่ายการเมืองกำหนดขึ้น แต่ในประเทศเอเชียอาคเนย์หรือประเทศที่กำลังพัฒนาโดยทั่วไปนั้น เป็นที่ยอมรับกันในระหว่างนักรัฐศาสตร์ในยุคปัจจุบันแล้วว่า ข้าราชการในประเทศที่กำลังพัฒนานั้นส่วนมากมิใช่เป็นเพียงแต่เครื่องมือที่จะปฏิบัติการให้บรรลุนโยบายของรัฐเท่านั้น แต่ข้าราชการนั้นถือว่าเป็นพลังทางการเมืองในสังคมที่สำคัญอีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากว่าข้าราชการทั้งฝ่ายพลเรือน และทหารเป็นกลุ่มที่ได้รับการพัฒนามากกว่ากลุ่มการเมืองอื่น ๆ ในสังคม ในขณะที่กลุ่มการเมืองอื่น ๆ เป็นต้นว่า พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยทั่วไปยังอยู่ในสภาพที่ไม่พัฒนาเพื่อจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองของตนได้ ด้วยเหตุนี้ข้าราชการเองนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของรัฐแล้วยังต้องเข้าปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองซึ่งสถาบันทางการเมืองเหล่านี้ไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อีกด้วย

ในยุโรปและอเมริกานั้น ไม่ว่าในยุคและสมัยใดฝ่ายการเมืองอันได้แก่กษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์และพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ รัฐบาล และผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย เป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและควบคุมข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ฝ่ายการเมืองได้วางไว้ ส่วนในประเทศที่กำลังพัฒนาโดยทั่วไป ส่วนมากสถาบันทางการเมืองดังกล่าวยังอยู่ในสภาพอ่อนแอไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นว่า ข้าราชการจึงจำเป็นต้องเข้าปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นเสียเอง ทั้งนี้เพื่อความคงอยู่ของประเทศ เนื่องจากความแตกต่างกันระหว่างระบอบการเมือง เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมในยุโรปและอเมริกากับประเทศที่กำลังพัฒนาโดยทั่วไป ข้าราชการในภูมิภาคทั้งสองของโลกจึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของแต่ละสังคม เนื่องจากความแตกต่างกันในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและระบอบการเมือง การที่จะลอกแบบระบบข้าราชการซึ่งได้พิสูจน์ให้เห็นว่าได้ปฏิบัติงานอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพในยุโรปและอเมริกาใช้ในประเทศที่กำลังพัฒนาหรือในเอเชียอาคเนย์ โดยไม่ดัดแปลงและปรับปรุงให้เข้ากับความเป็นแห่งสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมเหตุผล ดังจะปรากฏโดยทั่วไปในหมู่ผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงระบบข้าราชการของประเทศที่กำลังพัฒนาแล้วว่าปัญหาที่กำลังเผชิญหน้าให้ขบคิดกันอยู่ก็คือ "ทำไมระบบข้าราชการของประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งก็ได้ลอกแบบมาจากยุโรปและอเมริกา จึงไม่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพเช่นที่ควรจะเป็น" คำถามดังกล่าวนี้เป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ไม่ว่าจะ เป็นระบอบการเมืองหรือระบบข้าราชการที่ดีที่ดำเนินงานได้ผลในสังคมหนึ่ง แต่เมื่อได้มีการลอกแบบมาใช้ในประเทศหนึ่งก็จะไม่ประสบผลดังที่คาดหวังไว้ ถ้าหากไม่มีการปรับปรุงและดัดแปลงให้เหมาะสมกับระบอบการเมือง เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมของประเทศนั้นๆ แม้แต่ในยุโรปและอเมริกาเอง ระบบข้าราชการของประเทศเหล่านั้น โดยหลักใหญ่ๆ แล้วอาจมีหลักการของแนวความคิดที่คล้ายคลึงกัน แต่ถ้าได้พิจารณากันโดยละเอียดแล้วจะเห็นว่า มีสิ่งที่แตกต่างกันอยู่มาก ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละสังคมก็มีวัฒนธรรม ประเพณีการณ์ทางการเมือง และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ระบอบการปกครอง และข้าราชการจึงจำเป็นต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในสังคมนั้น จึงจะเป็นระบบที่ดำเนินการ โดยมีประสิทธิภาพในสังคมนั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรที่จะได้นำวิวัฒนาการ แนวความคิด และหลักการต่าง ๆ ของข้าราชการ ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับข้าราชการประจำ อิทธิพลของชนบชนมนิยม วัฒนธรรมของสังคมที่มีต่อการบริหารหรือข้าราชการในยุโรปและอเมริกา ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้ถือเป็นตัวอย่างในการสร้างหรือปรับปรุงระบบข้าราชการในประเทศของตนมาเสนอแก่สมาชิกเทศบาล ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ อาจจะทำให้ความสนใจแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้า และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงระบบข้าราชการได้บ้างพอสมควร ผู้เขียนเองก็ไม่ได้มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในปัญหาดังกล่าวนี้แต่อย่างใด เป็นแต่เพียงผู้ที่มีความสนใจในปัญหาดังกล่าวในฐานะนักศึกษารัฐศาสตร์ผู้หนึ่งเท่านั้น สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนจะได้นำมาเสนออาจจะมีข้อบกพร่อง และผู้เขียนเองก็ได้อาศัยจากการที่ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารเป็นส่วนใหญ่ แต่ขาดประสบการณ์ในปัญหาดังกล่าว จึงหวังเป็นอย่างมากว่าคงจะได้รับการท้วงติงจากท่านผู้รู้และคงจะมีการศึกษาค้นคว้าปัญหาการพิจารณาปรับปรุงระบบข้าราชการ อันเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศที่มีสมรรถภาพในหมู่ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องดังกล่าวต่อไปอย่างกว้างขวางจากที่ได้กระทำกันอยู่แล้วโดยทั่วไปในขณะนี้

เนื่องจากหลักการและแนวความคิดเกี่ยวกับข้าราชการ แนวทางในการปรับปรุงระบบข้าราชการทั้งในยุโรปและอเมริกา โดยเฉพาะผู้เขียนจะได้พิจารณาในประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยเป็นหลัก เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศที่กำลังพัฒนาโดยจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในเอเชียอาคเนย์นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณากันอย่างกว้างขวาง ไม่สามารถจะพิจารณาให้ครอบคลุมทุกปัญหาได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงจะได้พยายามนำมาเสนอเป็นตอน ๆ ไป เพื่อให้เหมาะสมกับหน้ากระดาษในวารสารที่จำกัด ในตอนนี้จะได้กล่าวถึงหลักการและแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการประจำในยุโรปและอเมริกาก่อน เพราะรู้สึกว่าจะเป็นเรื่องที่กำลังสนใจกันอยู่มากในขณะนี้

จากวิวัฒนาการเกี่ยวกับแนวความคิดในการ กำหนดให้ ข้าราชการ ประจำเป็นกลางทางการเมืองในยุโรปและอเมริกา ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ในการให้ข้าราชการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องมาจากหลักการที่ให้มีการแยก "การเมือง" "ออกจาก" "การบริหาร" ในศตวรรษที่ ๑๘ และต้นศตวรรษที่ ๒๐ เพราะแนวความคิดที่ให้ข้าราชการเป็นกลางทางการเมือง

เมืองตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานที่ว่า ข้าราชการประจำคือเครื่องมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ฝ่ายการเมืองได้กำหนดไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า ข้าราชการประจำจะต้องไม่มีส่วนร่วมปฏิบัติการทางการเมืองเกินไปกว่าขอบเขตซึ่งหน่วยราชการที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในทางการเมืองและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ โดยหลักการที่ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการประจำจะต้องยึดถือหลักการให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์อันภายใต้รัฐบาลระบอบประชาธิปไตย จึงมีความจำเป็นไม่ให้ข้าราชการมีส่วนพัวพันในการแข่งขันทางการเมือง เพราะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า ถ้าหากจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตัวข้าราชการประจำในเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลด้วยแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความยุ่งเหยิงสับสน การปฏิบัติราชการจะขาดประสิทธิภาพ มีการนำเอาระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการแต่งตั้งและเลื่อนชั้นตำแหน่ง ดังนั้น จึงไม่มีหลักประกันเกี่ยวกับความมั่นคงต่อเนื่องกัน ในตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการประจำ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ และความซื่อสัตย์สุจริตอย่าง นอกจากนี้หากยอมให้ข้าราชการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง หรือพัวพันกับการเลือกตั้งแล้ว ทำที่ต่าง ๆ ที่ข้าราชการได้แสดงออกว่า ตนเป็นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในกลุ่มการเมือง ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความระแวงสงสัยว่า ข้าราชการประจำได้ปฏิบัติตนโดยไม่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ซึ่งในที่สุดก็จะเป็นการทำลายความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อฝ่ายบริหาร ถึงแม้ว่าจะต้องมีการแต่งตั้งข้าราชการจากสมาชิกของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งก็ตาม ก็จะมีปัญหาที่ว่าสมาชิกของแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ วิทยุคุณไม่เท่ากัน และบางคนอาจเป็นผู้ที่พรรคให้ความไว้วางใจมากกว่าคนอื่น แต่อาจจะไม่มีความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติราชการ หากการเป็นไปเช่นนั้นแล้วก็จะก่อให้เกิดผลเสียหายขึ้นไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง คือ การปฏิบัติราชการที่ล่าเอียงเข้ากับกลุ่มการเมืองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การปฏิบัติราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความล้มเหลวในการปฏิบัติงาน เนื่องจากว่าข้าราชการประจำ คือ เครื่องมือเพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของรัฐ ดังนั้น ข้าราชการจะต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งปฏิบัติงานต่อเนื่องกันไปโดยไม่หยุดซงัก ไม่ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายการเมืองอย่างใดก็ตาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันนี้ ข้าราชการประจำจึงจำต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง โดยละเว้นจากการเข้าเกี่ยวข้องกับงานทางการเมืองบางประการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น หลักการที่ว่าข้าราชการประจำจะต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง จึงได้รับการยอมรับและยึดถือเป็นทางปฏิบัติกันมา ทั้งนี้ เพราะเหตุว่าอาชีพของข้าราชการประจำนั้น ต้องการผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะตำแหน่ง ข้าราชการประจำจึงไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงในเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ได้เพื่อดำรงไว้ซึ่งหลักการดังกล่าว ข้าราชการประจำจึงไม่สามารถที่จะมีความผูกพันกับผลทางการเมืองของพรรคการเมือง ซึ่งอาจจะได้รับเสียงข้างมากให้จัดตั้งรัฐบาลได้ ถ้าหากว่าข้าราชการผู้ใดมีส่วนพัวพันกับพรรคฝ่ายรัฐบาล ข้าราชการผู้นั้นอาจถูกระแวงสงสัยจากเพื่อนร่วมงานในกรณีที่เขาได้รับการเลื่อนขั้นและตำแหน่งว่าเป็นไป โดยระบบอุปถัมภ์ หรือการเล่นพรรคเล่นพวก ประชาชนบางกลุ่มอาจจะมีความระแวงว่าข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติตนเป็นเครื่องมือแก่กลุ่มชนที่สนับสนุนรัฐบาลโดยไม่ให้ความยุติธรรมแก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง ถ้าหากว่าข้าราชการผู้นั้นเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองฝ่ายค้าน รัฐบาลเองอาจจะไม่ไว้วางใจและระแวงว่าเขาอาจเป็นผู้ก่อให้เกิดความยุ่งยาก หรือขัดขวางการปฏิบัติงานตามนโยบายที่รัฐบาลได้วางไว้ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม หน่วยราชการโดยทั่วไปก็จะตกเป็นที่ครหานินทาในการปฏิบัติราชการและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานก็จะเสื่อมลงด้วย

อย่างไรก็ดี การนำหลักการให้ข้าราชการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองมาใช้บังคับ ก็ได้ออกให้เกิดปัญหาที่ว่า การห้ามไม่ให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับกระทำการทางการเมืองจะเป็นการขัดกับหลักการของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งได้ให้การรับรองสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองทุกคน ในการเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางการเมืองหรือไม่ เพื่อเป็นการปรับหลักการทั้งสองให้สอดคล้องกันแต่ละประเทศ ในยุโรปและอเมริกาจึงได้พิจารณากำหนดข้อห้ามไม่ให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องใน ขบวนการทางการเมืองให้เหมาะสมกับประสพการณ์ทางการเมืองและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในแต่ละสังคม เป็นต้นว่าในสหรัฐอเมริกาเนื่องจากเป็นที่วิตกกังวลว่า พรรคการเมืองอาจจะนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการบรรจุ แต่งตั้ง และเลื่อนขั้น ตำแหน่งดังที่เคยเป็นมาในอดีตอีก อันอาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการต้องเสื่อมลง การกำหนดข้อห้ามไม่ให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางการเมือง จึงได้คำนึงถึงผลข้างต้นเป็นหลักสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสิ่งจูงใจแก่พรรคการเมืองและนักการเมืองที่จะหาผลประโยชน์จากการใช้ข้าราชการประจำเป็นเครื่องมือทางการเมืองของตน เพราะหากให้ข้าราชการประจำมีส่วนเกี่ยวข้องกับฝ่ายการเมืองแล้ว ก็อาจจะเกิดผลเสียหาย อันเกิดจาก

การทุจริตทั้งสองฝ่าย คือ พรรคการเมืองต่าง ๆ จะใช้ข้าราชการเป็นเครื่องมือดำเนินการเพื่อให้บรรลุประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายตน และในขณะเดียวกันข้าราชการก็จะยอมปฏิบัติตนเป็นเครื่องมือของพรรคการเมือง เพื่อความคงอยู่ของตนเอง โดยละเลยต่อหลักปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพ และไม่ยึดมั่นต่ออุดมการณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ในการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน ปี ค.ศ. ๑๘๘๓ จึงได้ให้อำนาจแก่ ก.พ. เพื่อพิจารณากำหนดข้อห้ามไม่ให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับกิจการทางการเมืองเสนอประธานาธิบดีประกาศใช้บังคับต่อไป มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนดังกล่าวได้วางพื้นฐานในการกำหนดให้ข้าราชการเป็นกลางทางการเมืองไว้ดังนี้ "ห้ามมิให้ข้าราชการผู้ใดผูกพันตนที่จะต้องส่งเงิน สมทบกองทุนเพื่อดำเนินการทางการเมือง และข้าราชการทุกคนจะไม่ถูกบังคับให้ปฏิบัติทางการเมืองเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของพรรคการเมือง การที่ข้าราชการผู้ใดถูกบังคับให้ปฏิบัติการดังกล่าวได้ปฏิเสธที่จะปฏิบัติตาม ไม่ได้ถือว่าเป็นความผิดอันจะทำให้ตนเองถูกโยกย้ายหรือถูกลงโทษด้วยวิธีอื่นใด" และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันได้ระบุไว้ว่า "ห้ามมิให้ข้าราชการผู้ใดใช้อำนาจหน้าที่หรืออิทธิพลบังคับให้บุคคลใดหรือองค์การใดเพื่อดำเนินการทางการเมือง"¹ ข้อห้ามดังกล่าวนี้มีจุดมุ่งหมายบางประการที่จะควบคุมมิให้ข้าราชการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับฝ่ายการเมืองเป็นตัวแทนในการประชุมของพรรคการเมือง และสนับสนุนในการเลือกตั้งแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งได้ประกาศใช้บังคับโดยประธานาธิบดีโกรเวอร์ คลีเวลแลนด์ ได้ระบุไว้ว่า

"ห้ามมิให้ข้าราชการคนใดใช้อำนาจหน้าที่หรือ อิทธิพลเพื่อช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง แม้ว่าข้าราชการทุกคนจะมีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและแสดงความคิดเห็นในปัญหาทางการเมืองโดยเสรี แต่ข้าราชการจะต้องไม่เข้าเกี่ยวข้องในการดำเนินการและการณรงค์ทางการเมือง"²

ในระยะต่อมาได้มีข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องในการดำเนินการทางการเมืองเพิ่มเติม เนื่องจากว่าความวิตกเกี่ยวกับผลเสียหายอันอาจเกิดจากระบบอุปถัมภ์ยังคงมีอยู่

1) Leonard D. White: *The Republican Era: A Study in Administrative History*. New York 1958, p. 329.

2) Herman Finer: *The Theory and Practice of Modern Government*, London 1962, pp. 878-79

ข้อห้ามเพิ่มเติมได้กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. แสทซ์ ปี ค.ศ. ๑๘๓๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้แก่ การห้ามมิให้ข้าราชการสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมัครเป็นตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินงานในการประชุมของพรรคการเมือง ข้าราชการมีสิทธิเพียงแต่เข้าฟังการประชุมของพรรคการเมืองหรือการหาเสียง แต่ห้ามไม่ให้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการประชุมทางการเมืองดังกล่าว ไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม อาทิ เช่น เป็นผู้กล่าวปราศรัยหรือแสดงความคิดเห็นสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเปิดเผย

ส่วนในประเทศอังกฤษนั้นได้ถือหลักปฏิบัติที่ว่า ข้าราชการทุกคนควรมีสติธิในทางการเมืองเช่นเดียวกับประชาชนโดยทั่วไป ข้อจำกัดสิทธิทางการเมืองควรจะอยู่ในขอบข่ายเพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งหลักการปฏิบัติราชการโดยยุติธรรมแก่ประชาชนทั่วไป เหตุผลที่อังกฤษไม่ถือเอาการบ่อนักระบบอุปถัมภ์เป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาในเรื่องนี้ก็เพราะว่า จากประสบการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมาภายหลังที่ได้มีการประกาศใช้ระบบคุณความดีในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการเป็นต้นมา ได้แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายการเมืองได้เคารพต่อหลักการที่จะไม่ใช้ข้าราชการเป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของตน เช่นที่วิตกกังในสหรัฐอเมริกา ดังนั้น เพื่อให้ความเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการเป็นหลักการที่ถือปฏิบัติกันอย่างเป็นทางการ ภายหลังที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาในเรื่องนี้เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๒๕ แล้วก็ได้มีการออกพระราชกำหนด ปี ค.ศ. ๑๘๒๗ กำหนดไว้ว่า "ข้าราชการผู้ซึ่งไม่ใช่พนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงาน อุดสาหกรรมที่เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจะต้องลาออกจากราชการทันที" กฎกระทรวงและกฎ ก.พ. ซึ่งได้ออกตามความแห่งพระราชกำหนดฉบับนี้ได้กำหนดข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การทางการเมืองในลักษณะที่จะทำให้การปฏิบัติราชการโดยยุติธรรมแก่ประชาชนต้องตกเป็นที่ถูกครหานินทาไปในทางเสื่อมเสีย อย่งไรก็ดี ในระยะ ๕๐ ปีที่ผ่านมารัฐบาลอังกฤษเองก็ได้ถูกความกดดันจากฝ่ายต่าง ๆ ให้มีการอนุญาตให้ข้าราชการเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้อยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาว่าสมควรจะอนุญาตให้ข้าราชการสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ ๒ ครั้ง ในปี ค.ศ. ๑๘๒๕ และ ค.ศ. ๑๘๕๘ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาดังนี้

ในปี ค.ศ. ๑๘๒๕ คณะกรรมการของ ก.พ. ซึ่งเรียกกันว่า คณะกรรมการแบลนเนสเบิร์ก ได้พิจารณาประเด็นที่ว่าควรอนุญาตให้ข้าราชการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก

รัฐสภาได้หรือไม่ ภายหลังจากได้มีการพิจารณากันโดยรอบคอบแล้ว คณะกรรมาธิการดังกล่าว ได้คัดค้านข้อเสนอที่จะให้ข้าราชการประจำมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยให้เหตุผลว่าการอนุญาตให้ ข้าราชการสมัครรับเลือกตั้งนั้น อาจเป็นทางทำให้หน่วยราชการ ขาดข้าราชการ ผู้มีความรู้ความ สามารถ ซึ่งจะมีผลให้การปฏิบัติราชการขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังอาจจะทำให้เกิดการ จูงใจแก่ข้าราชการรุ่นต่อไปอีกด้วย และที่สำคัญที่สุดก็คือคณะกรรมาธิการนั้นได้วิตกว่า ข้าราชการ ที่เข้าสมัครรับเลือกตั้ง อาจใช้อำนาจหน้าที่และ อิทธิพลเพื่อช่วยเหลือตนเอง ในการเลือกตั้ง และภายหลังได้รับเลือกตั้งแล้วก็จะใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อช่วยเหลือในการเลื่อนขั้นตำแหน่ง ข้าราชการประจำของตนเองอีกด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมาธิการ แบลนเนสเบิร์กจึง ได้สรุปว่า "การห้ามมิให้ข้าราชการที่มหนาทเกี่ยวกับการบริหารอันมีผลเกี่ยวข้องกับประชาชน โดยตรงเข้ามามีส่วนพัวพันกับการดำเนินการทางการเมือง จึงมีความจำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักการ ปฏิบัติราชการโดยความยุติธรรมไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ดังนั้น การอนุญาตให้ข้าราชการ เข้าสมัครรับเลือกตั้งจึงไม่สามารถจะกระทำได้เป็นการทั่วไป โดยจะไม่เป็นการทำลายความ เชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อหลักการปฏิบัติราชการ โดยไม่ลำเอียง"³

อย่างไรก็ดี โดยเหตุผลทำนองเดียวกัน คณะกรรมาธิการแบลนเนสเบิร์กได้ลงความ เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงาน อุตสาหกรรมควรได้รับอนุญาตให้สมัครรับเลือกตั้ง ทางการเมืองและดำเนินการทางการเมืองได้ ถ้าลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่เกี่ยวกับงาน อุตสาหกรรมหรือทำหน้าที่ส่วนใหญ่เกี่ยวกับงานอุตสาหกรรมแล้ว พนักงาน ของรัฐบาลดังกล่าว ควรได้รับการยกเว้นจากข้อห้ามมิให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการทางการเมือง คณะ กรรมาธิการแบลนเนสเบิร์กมีความเชื่อมั่นว่า ในการอนุญาตเช่นนี้จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายอันที่จะ เกิดจากการ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือใช้ข้าราชการเป็นเครื่องมือทาง การเมือง อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจต่อประชาชนขาดความยุติธรรม เพราะเหตุว่าในอุตสาหกรรม เป็นต้นจะไม่มี การปฏิบัติงานติดต่อกันระหว่างพนักงาน ในอุตสาหกรรมกับประชาชนโดยตรง จึงไม่ เป็นเหตุก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว รัฐบาลอังกฤษได้เห็น พ้องกับข้อเสนอ ของคณะ กรรมาธิการ และได้ประกาศใช้เป็นหลักปฏิบัติอย่างเป็นทางการ จะเห็นได้ว่าการที่รัฐบาล

3) Ibid., p. 876.

อังกฤษเปลี่ยนแปลงข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางการเมืองตามข้อ
 เสนอแนะของคณะกรรมการดังกล่าว ก็เพราะได้พิจารณาบนมูลฐานให้มีการเปลี่ยนแปลงได้
 เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น รัฐบาลอังกฤษจึงไม่ได้ประกาศข้อห้าม
 ดังกล่าวเป็นการตายตัว และมีผลบังคับใช้ในทุกหน่วยงานที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน แต่ได้ระบุ
 ข้อห้ามไว้ในพระราชกำหนดกฎ ก.พ. และกฎกระทรวง ซึ่งเปิดโอกาสให้มีการยกเว้นและกำหนด
 ตามความเหมาะสมกับหน้าที่การงานที่หน่วยราชการปฏิบัติ ข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้อง
 กับการดำเนินการทางการเมืองดังกล่าว ก็ได้พิจารณาโดยยึดหลักการที่ว่า เพื่อป้องกันมิให้
 เกิดความเสียหายแก่หลักการ ปฏิบัติราชการ โดยความยุติธรรมอันเนื่องมาจากการที่ข้าราชการเข้า
 ผูกพันตนกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ

ในปี ค.ศ. ๑๙๔๕ ก็ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอีกครั้งหนึ่ง
 คณะกรรมการชุดนี้ซึ่งเรียกกันว่า คณะกรรมการมาสเตอร์แมนก็ได้ลงความเห็นในทำนอง
 เดียวกันกับคณะกรรมการชุดก่อน ในการพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการมีส่วนในการดำเนินการ
 การทางการเมือง คณะกรรมการมาสเตอร์แมนก็ได้พิจารณาโดยยึดหลักการที่จะให้เสรีแก่
 ข้าราชการมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในเมื่อไม่ขัดกับการดำรงรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติราชการ โดย
 ความยุติธรรม และไม่เป็นการทำลายความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อหลักการนี้ ซึ่งถือว่าเป็น
 มูลฐานที่สำคัญยิ่งในการดำเนินงานของรัฐบาลอังกฤษ จากการพิจารณาซึ่งตั้งอยู่บนมูลฐาน
 แห่งหลักการนี้ คณะกรรมการมาสเตอร์แมนจึงได้เสนอแนะให้มีการยกเว้นแก่พนักงานใน
 หน่วยราชการ ซึ่งถูกห้ามมิให้เข้าเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น และใน
 ขณะเดียวกันก็ได้เสนอให้มีการกำหนดข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าพัวพันกับฝ่ายการเมืองที่เห็นว่า
 มีความจำเป็น จะต้องประกาศใช้บังคับอยู่ต่อไป ให้เป็นระเบียบและมีมาตรการอย่างเดียวกัน
 รัฐบาลอังกฤษได้อนุมัติและออกเป็นพระราชกำหนดใช้บังคับตามข้อเสนอของคณะกรรมการ
 มาสเตอร์แมนทุกประการ

จากรายงานของคณะกรรมการมาสเตอร์แมนจะเห็นได้ว่า การพิจารณาของคณะ
 กรรมการ ได้ยึดหลักการที่จะให้มีการยืดหยุ่นสามารถเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ใน
 ปัจจุบันได้ คณะกรรมการนี้ได้เสนอให้มีการกำหนดข้อห้ามมิให้ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่

เกี่ยวกับการปกครอง ติดต่อกับประชาชน โดยตรงเข้าเกี่ยวข้องกับกำเนินการทางการเมืองต่อไป ในเมื่อพิจารณาเห็นแล้วว่า มีความจำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักการปฏิบัตินิติราชการโดยความยุติธรรม หรือเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่หลักการดังกล่าว แต่ในขณะเดียวกัน คณะกรรมาธิการนี้ก็ได้อภิปรายก่อนหน้าหรือยกเลิกข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการทางการเมืองเสีย ในเมื่อได้ไตร่ตรองแล้วว่าไม่กระทบกระเทือนต่อความซื่อสัตย์สุจริตของการบริหารราชการ โดยทั่วไปแล้วอาจกล่าวได้ว่า รัฐบาลอังกฤษได้พยายามผ่อนผันยกเว้นข้อห้ามดังกล่าวลงด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัตินิติราชการโดยหลักความยุติธรรม ในกรณีที่ไม่เป็นการกระจ่างพอที่จะก่อให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสียอันจะเกิดขึ้น ข้อห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องกับการเมืองก็จะยังคงใช้บังคับอยู่ตลอดไป ดังนั้น ในการพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการเข้าสมัครรับเลือกตั้งจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๘ รัฐบาลอังกฤษยังคงประกาศใช้บังคับข้อห้ามมิให้ข้าราชการที่ไม่ใช่พนักงานที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานอุตสาหกรรมเข้าสมัครรับเลือกตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมาธิการเบลนเนตเบิร์ก ซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชกำหนดปี ค.ศ. ๑๘๒๗

ความคิดเห็นของพวกที่สามที่ได้กำหนดให้ข้าราชการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองได้อาศัยเหตุผลที่ว่า ข้าราชการประจำคือเครื่องมือเพื่อปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายของรัฐบาล เพราะฉะนั้น ข้าราชการจะต้องไม่เข้าเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการทางการเมือง ถึงแม้ว่าข้าราชการอาจจะได้รับอนุญาตให้เข้าสมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองก็ตาม แต่ข้าราชการจะต้องยึดถือปฏิบัติวางตัวเป็นกลางทางการเมืองโดยเคร่งครัด และอุทิศตนให้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่บริหารประเทศในขณะนั้น กล่าวโดยทั่วไปแล้วแนวความคิดเห็นนี้ได้ถือเป็นธรรมเนียมการปฏิบัติของข้าราชการเยอรมันในยุคที่มีการปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (๑๘๗๑-๑๙๑๘) ในประเทศเยอรมันก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในปี ค.ศ. ๑๙๑๘ รัฐบาลเยอรมันได้ควบคุมการดำเนินกิจการทางการเมืองของข้าราชการเยอรมัน ข้าราชการเยอรมันได้ถือปฏิบัติเป็นประเพณีสืบต่อกันมาว่า ตนจะต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง และแสดงความจงรักภักดีในฐานะที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่บริหารประเทศในขณะนั้น ธรรมเนียมการปฏิบัติดังกล่าวได้ถือเป็นทางปฏิบัติกันมานับตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๗ เมื่อกษัตริย์อัลเล็คเตอร์ได้ปฏิรูประบบ

ข้าราชการของเยอรมันใหม่ ซึ่งก็ได้กลายเป็นแบบอย่างของข้าราชการในประเทศยุโรปมาก กว่าสามศตวรรษ ประเพณีในการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการได้ถือปฏิบัติกันมา ในเยอรมันนานกว่าประเทศใดในยุโรปที่มีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยหรือโดยรัฐสภา และธรรมเนียมปฏิบัติข้อนี้ยังคงเป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน ผลอันเนื่องมาจาก ธรรมเนียมปฏิบัติที่ว่า ข้าราชการคือเครื่องมือปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ฝังอยู่ในจิตใจของข้าราชการเยอรมันมาทุกยุคทุกสมัย และได้ทำให้ข้าราชการยึดถือปฏิบัติตนเป็นเครื่องมือที่ซื่อสัตย์ของฝ่ายการเมือง ไม่ว่าจะกลุ่มการเมืองใดจะขึ้นครองอำนาจก็ตาม

ในระบอบที่มีการปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ข้าราชการของเยอรมันไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทางการเมืองโดยเสรี แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว ข้าราชการจะต้องใช้อิทธิพลทางสังคมเพื่อสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลในการเลือกตั้ง ในระยะนี้ ข้าราชการได้รับอนุญาตให้เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา จากการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาใช้ระบอบประชาธิปไตย ได้ก่อให้เกิดปัญหาใหม่แก่เยอรมัน เพราะเหตุว่า เมื่อพรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นมีอำนาจในทางการเมืองโดยเต็มที่แล้ว ก็ได้ก่อให้เกิดสิ่งจูงใจที่จะใช้ ข้าราชการประจำเป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ทางการเมืองแก่ฝ่ายตน เป็นต้นว่า ได้นำเอาระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการบรรจุ แต่งตั้ง และเลื่อนขั้นตำแหน่ง ใช้ข้าราชการเป็นตัวแทนในการหาเสียง การสำรวจประชามติและช่วยเหลือในการลงคะแนนให้แก่พรรคของตน เนื่องจากผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของพรรคการเมือง สภาร่างรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐไวมาร์ (๑๙๑๘ - ๑๙๓๓) และสภาผู้แทนของรัฐต่าง ๆ จึงได้พิจารณาออกกฎหมายเกี่ยวกับความเป็นกลางของข้าราชการ เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายแก่การบริหาร ข้อกำหนดนี้ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. ๑๙๑๘ มาตรา ๓๐ และจากคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดของปรัสเซีย โดยกำหนดให้ข้าราชการวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ไม่ให้ข้าราชการผูกพันตนเองกับพรรคการเมือง ให้ยึดถือหลักการที่ว่า ข้าราชการเป็นผู้รับใช้ปวงชน ไม่ใช่เครื่องมือของพรรคการเมือง⁴

ภายใต้บทบัญญัติดังกล่าว ข้าราชการถูกห้ามไม่ให้เกี่ยวข้องกับงานทางการเมือง ไม่ให้ข้าราชการประจำดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ทางการเมือง ห้ามไม่ให้ผู้บังคับบัญชาใช้อิทธิพลและอำนาจหน้าที่บังคับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นทาง

4) Ibid., p. 877.

ห้องสมุด
สายัณห์

การเมือง หรือให้มีการปฏิบัติทางการเมือง กฎหมายดังกล่าวนี้ได้ห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องในการเลือกตั้ง แม้แต่การโฆษณาหาเสียงในบริเวณใกล้เคียงสถานที่ราชการก็ถูกห้ามมิให้กระทำเช่นกัน แต่ในทางตรงกันข้ามในระยะของสาธารณรัฐไวมาร์นี้ รัฐธรรมนูญของเยอรมันได้ให้สิทธิแก่ข้าราชการในการเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาด้วย โดยอนุญาตให้ข้าราชการลาเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง และยังคงได้รับการพิจารณาเกี่ยวกับอาวุโสในการเลื่อนขั้นตำแหน่งข้าราชการประจำต่อไปอีกด้วย⁵

ระบอบหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ข้าราชการประจำเป็นจำนวนมากได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลและรัฐสภา ในปี ค.ศ. ๑๙๕๓ จึงได้มีการหยิบยกปัญหาที่จะแยกข้าราชการประจำออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่อย่างไรก็ดี การแก้ไขปัญหานี้ก็ไม่สามารถจะทำให้สำเร็จโดยสมบูรณ์ได้ ด้วยเหตุนี้ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนแห่งสหพันธรัฐเยอรมันปี ค.ศ. ๑๙๕๓ จึงเพียงแต่ได้บัญญัติว่า

“ข้าราชการที่รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องลาออกจากราชการ ข้าราชการทุกคนมีสิทธิสมัครเข้ารับเลือกตั้งโดยได้รับอนุญาตให้ลาไปหาเสียง แต่ยังคงมีสิทธิได้รับการพิจารณาในเรื่องอาวุโสทางราชการต่อไป หรือจะขอลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ แต่มีสิทธิขอกลับเข้ารับราชการใหม่ในเวลาต่อมาได้”

เหตุผลที่เยอรมันไม่สามารถจะแยกข้าราชการประจำออกจากสมาชิกรัฐสภาโดยเด็ดขาดได้นั้น เฮอริแมน โฟเนอร์ ได้กล่าวว่า เป็นเพราะสภาพบริหารของสหพันธรัฐเยอรมันซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วยคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลกลางและของรัฐต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากมาจากข้าราชการประจำซึ่งยังมีความคิดเห็นดั้งเดิมของข้าราชการประจำอยู่ได้คัดค้านที่จะให้แยกข้าราชการประจำออกจากสมาชิกรัฐสภาอย่างแข็งขัน⁶

ในประเทศฝรั่งเศสข้าราชการประจำมีสิทธิทางการเมืองมากกว่าประเทศใด ๆ ในโลกทั้งสิ้น ไม่ปรากฏว่าข้าราชการถูกจำกัดสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองเลย ข้อจำกัดสิทธิอย่างมากที่สุดก็คือห้ามมิให้สมัครในเขตที่ใกล้เคียงในสถานที่ซึ่งข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่เท่านั้น แต่ข้อจำกัดสิทธิดังกล่าวได้กำหนดขึ้นไม่ใช่ด้วยเหตุผลทางการเมืองอย่างใด แต่ได้

5) H. Finer: *The Major Governments Of Modern Europe*, New York 1960, p. 526.

6) *Ibid.*, p. 527.

พิจารณาดังผลซึ่งจะเกิดความเสียหายแก่การบริหาร การอนุญาตให้ข้าราชการมีสิทธิในการ
 ดำเนินการทางการเมือง และข้อห้ามบางประการในการดำเนินการทางการเมืองได้พิจารณาโดย
 อาศัยหลักการที่ถือปฏิบัติกันในฝรั่งเศสที่ว่า “เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีและผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็น
 หัวหน้าของหน่วยราชการต่าง ๆ จะต้องตรวจตราให้ดีว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนได้ปฏิบัติหน้าที่
 ด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง ดังนั้น ในกรณีที่ข้าราชการเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการทาง
 การเมือง เช่น การประชุมของพรรคการเมืองเป็นเจ้าหน้าที่ในการสำรวจประชามติ เหมรัญญิก
 ขององค์การทางการเมืองและอื่น ๆ ซึ่งการร่วมดำเนินการดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดความเสียหาย
 แก่การปฏิบัติราชการของหน่วยราชการเจ้าสังกัดของข้าราชการผู้นั้น วิธีการป้องกันมิให้เกิดผล
 เสียหายแก่ทางราชการหรือข้อห้ามต่าง ๆ และมาตรการลงโทษเมื่อมีการฝ่าฝืนหรือมีกรณีเสีย
 หายแก่ทางราชการเกิดขึ้นก็ขึ้นอยู่กับระเบียบและข้อบังคับทางวินัยข้าราชการ แต่โดยทั่วไป
 แล้วไม่มีสิ่งที่สื่อให้เห็นว่า มีแนวโน้มที่จะห้ามหรือพยายามจำกัดสิทธิทางการเมืองของข้าราชการ
 ดังนั้น ข้าราชการในฝรั่งเศสจึงมีสิทธิโดยเสรีในการสมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองและการเข้าร่วม
 ดำเนินการทางการเมือง แม้แต่รัฐบาลฝรั่งเศสเองยังได้ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวก
 แก่ข้าราชการที่ประสงค์เข้ารับเลือกตั้ง โดยอนุญาตให้ลาเพื่อหาเสียง แม้แต่ข้าราชการที่ไม่
 สมัครรับเลือกตั้ง แต่ประสงค์จะช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง ก็มีสิทธิจะขออนุญาตลาเพื่อการ
 ๕๖
 นี้ด้วย

เหตุผลที่ฝรั่งเศสให้สิทธิทางการเมืองแก่ข้าราชการเป็นอย่างมากเช่นนั้น เป็นผลสืบเนื่อง
 มาจากประวัติศาสตร์การเมืองของฝรั่งเศสเอง⁷ คือ ในยุคต่าง ๆ ของฝรั่งเศส เช่น ในยุคฟื้นฟู
 (๑๗๑๕-๓๐) ในระบอบการปกครองโดยกษัตริย์เดือนกรกฎาคม (๑๗๓๐-๕๗) และในอาณาจักรที่สอง (๑๗๕๒-๗๐) รัฐบาลฝรั่งเศสได้ใช้ระบบแต่งตั้งข้าราชการที่ตนไว้วางใจหรือให้สมัครรับ
 เลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา ดังปรากฏว่าในยุคต่าง ๆ นี้ จำนวนกว่าครึ่งของสมาชิกรัฐสภาและ
 คณะรัฐมนตรีเป็นข้าราชการประจำ ระบบดังกล่าวได้ถูกยกเลิกในระหว่างสาธารณรัฐที่สอง
 (๑๘๔๘-๕๒) เนื่องจากการขัดขวางของพรรคการเมืองฝ่ายซ้าย ในสาธารณรัฐที่สาม (๑๘๗๐ -

7) Roger Gregoise: *The French Civil Service*, Brussels 1964. pp. 361-63.

๓๘๕๐) ได้มีการยกเว้นให้ข้าราชการในระดับสูงมีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาได้ กฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติไว้ว่า

“ข้าราชการที่ได้รับเลือกตั้งจะต้องหยุดพักการปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการประจำในระหว่างดำรงตำแหน่งการเมือง เว้นแต่ศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย (ซึ่งถือว่าเป็นข้าราชการประจำเช่นกัน) เท่านั้นที่มีสิทธิดำรงตำแหน่งข้าราชการประจำต่อไปในขณะที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ข้าราชการที่ได้รับเลือกตั้งคงมีสิทธิเกี่ยวกับอาวุโสทางราชการ และมีสิทธิกลับเข้ารับราชการตามเดิมเมื่อพ้นจากสมาชิกภาพ”

กฎหมายดังกล่าวไม่มีผลใช้บังคับโดยอัตโนมัติในกรณีที่ข้าราชการจะสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาที่ตนขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๕๖ แต่อย่างไรก็ดี กลับปรากฏว่ากฎหมายที่ออกใหม่ในเรื่องนี้เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๘๕๖ ได้ให้สิทธิจากการเมืองแก่ข้าราชการประจำมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดไว้ว่า “ข้าราชการประจำมีสิทธิได้รับพิจารณาในเรื่องฐานะตำแหน่งและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งราชการการเมืองที่ตนได้รับเลือกตั้งอีกด้วย”⁸

จากการพิจารณาข้างต้นจะเห็นได้ว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากการกำหนดให้ข้าราชการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองก็คือ เป็นการช่วยส่งเสริมให้ข้าราชการมุ่งต่อการปฏิบัติราชการโดยยึดถือเอาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง เพราะได้อุทิศตนเป็นเครื่องมือที่ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้บรรลุนโยบายที่ฝ่ายการเมืองได้กำหนดไว้ตามเจตน์เจานงของประชาชนโดยส่วนรวม โดยไม่คำนึงว่าพรรคการเมืองใดหรือบุคคลใดจะเข้าบริหารประเทศก็ตาม ประชาชนโดยทั่วไปสามารถที่จะวางใจได้ว่าข้าราชการประจำที่เป็นกลางทางการเมืองจะปฏิบัติหน้าที่รับใช้ผู้นำฝ่ายการเมือง ซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนจากการเลือกตั้งโดยเสียข้างมากอย่างซื่อสัตย์ โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการได้ช่วยบ่งชี้ผลประโยชน์ของบุคคลสามฝ่าย คือ ตัวข้าราชการประจำเอง ปวงชนทั่วไป และพรรคการเมือง

8) Finer, *op. cit.*, The Major Governments of Modern Europe, p. 347.

เมืองกลุ่มน้อย เป็นต้นว่า ข้าราชการได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกบังคับขู่เข็ญจากนักการเมืองหรือผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ปฏิบัติราชการทางการเมืองเพื่อประโยชน์ทางการเมือง เป็นการป้องกันไม่ให้มีการเล่นพรรคเล่นพวกในการแต่งตั้งและเลื่อนชั้น ตำแหน่ง การปฏิบัติแก่เค้นตอบแทนและเป็นหลักประกันความมั่นคงเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนและตำแหน่งหน้าที่ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างใดก็ตาม เกียรติคุณและฐานะของข้าราชการเองก็ได้รับการรับรองทางกฎหมายเพื่อเป็นเครื่องต่อต้านการถูกบีบบังคับจากผู้บังคับบัญชาในทางที่ไม่ถูกต้องสมควร เมื่อมีการป้องกันมิให้นำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการเลื่อนชั้นตำแหน่งจากการก้าวถอยของฝ่ายการเมืองก็จะทำให้ลดความระแวงสงสัยในการเลื่อนชั้นตำแหน่ง และผลอันนี้จะเป็นการช่วยส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการให้ดีขึ้น ในด้านประชาชนก็จะได้รับความคุ้มครองจากการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้องสมควรของ ข้าราชการ ที่มีอำนาจเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเอง นอกจากนี้ ประชาชนจะมีความมั่นใจว่า ตนจะได้รับการปฏิบัติจากข้าราชการ โดยยึดหลักการปฏิบัติราชการ โดยยุติธรรมไม่ลำเอียงให้ประโยชน์แก่กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ การวางตัวเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการได้ให้หลักประกันในเรื่องนี้อย่างเพียงพอ เพราะเป็นที่ประจักษ์กันแล้วว่า การที่ห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเกี่ยวข้องในการดำเนินการทางการเมือง ได้ก่อให้เกิดความเที่ยงธรรมและมีใจเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่เข้าข้างกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ตนเองมีความผูกพันเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ฝ่ายการเมืองได้กำหนดไว้ ข้าราชการจะต้องเต็มใจและมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในปัจจุบันนี้ ภาระหน้าที่ของรัฐบาลทุกประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย การต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักในการปฏิบัติราชการของข้าราชการอาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ การปฏิบัติงานที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งนี้ การประพฤติและปฏิบัติตนของข้าราชการจึงไม่ใช่แต่จะต้องประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องเท่านั้น แต่ต้องแสดงออกมาก็เป็นที่ปรากฏแก่สายตาประชาชนด้วยว่า ข้าราชการคือผู้ที่ได้รับใช้ประชาชนด้วยความซื่อสัตย์ ไม่มีการลำเอียงและมีใจเป็นกลาง ถ้าปราศจากเสียซึ่งสิ่งเหล่านี้แล้วข้าราชการเองจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน และการ

ที่จะขอความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจึงเป็นสิ่งที่หวังได้ยาก
 ในประการสุดท้าย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการ ก็คือ
 พรรคการเมืองกลุ่มน้อยก็จะได้รับหลักประกันว่า ข้าราชการจะให้การปฏิบัติแก่ตนโดยยุติธรรม จะ
 ไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นปรักษ์แก่ตน และที่สำคัญที่สุด ถ้าหากว่าพรรคการเมืองกลุ่มน้อยนั้นสามารถ
 ได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชนข้างมากและจัดตั้งรัฐบาล พรรคการเมืองดังกล่าวก็ไม่ปรารถนา
 ที่จะให้ข้าราชการที่ปฏิบัติตนเป็นปรักษ์แก่ฝ่ายตนอยู่ในตำแหน่งต่อไป ผลที่ตามมาก็คือการ
 เปลี่ยนแปลงข้าราชการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอันนำไปสู่การนำเอาระบบอุปถัมภ์
 มาใช้ในการบรรจุแต่งตั้งและเลื่อนชั้นตำแหน่งข้าราชการ □

๑ สุนทรทำคำสวดศรัทธา

ถวายพระหน่อปพิตรอิศรา
 ตามพระบาลีเฉลิมให้เพิ่มพูน

เป็นของคู่ผู้มีอิสริยยศ
 จะปรากฏเกิดลาภไม่สาบสูญ
 สืบอายุสุริยวงศ์พงศ์ประยูร
 ให้เพิ่มพูนภียโยเดโชชัย

อย่าลืมหลงจอตสำหรับรักษาสิริ
 ตามคติโบราณท่านขานไช
 ว่าเจ้าตรุสุริโยอินทัย
 ดันนอนให้ห้ามโทโสอย่าโกรธา

สุนทรภู่
 สวดศรัทธา

การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน

โดย

อุทัย หิรัญโต

การต่อสู้ดิ้นรนในอันที่จะปกครองกันให้อยู่เย็นเป็นสุข เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีอยู่ทุกยุคทุกสมัย เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะในสังคมมีคนอยู่สองฝ่าย คือฝ่ายที่มั่งคั่งที่ปกครอง และ ฝ่ายที่ถูกปกครอง การจัดระเบียบการปกครองหรือสถาบันทางการเมืองมีลักษณะสำคัญอยู่สองประการ คือ มีฝ่ายที่เห็นด้วยกับ ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครอง หรือทำให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับนับถือ เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง เมื่อฝ่ายที่ต่อสู้ได้มาซึ่งอำนาจและอีกฝ่ายยอมรับ แล้ว คณะบุคคลที่มั่งคั่งก็จัดตั้งรัฐบาลขึ้นทำการปกครองและ บริหารประเทศ คณะบุคคลที่ได้อำนาจมาจากการดำเนินการทางการเมืองนี้เราเรียกว่านักการเมือง

บุคคลที่จะเป็นนักการเมืองได้โดยวิธีใดนั้น แล้วแต่ประเทศนั้นจัดการปกครองระบบไหน ถ้าเป็นประชาธิปไตยก็ได้จากการเลือกตั้ง นักการเมืองในระบบประชาธิปไตยจึงนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง บุคคลที่เข้ามาสู่เวทีการเมืองโดยการเลือกตั้ง จึงควรได้รับการเลือกสรรมาเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะภาระหน้าที่นักการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ในกิจการของรัฐบาล ใช้ อำนาจปกครองประเทศแทนประชาชนทั้งปวง ในการสรรหานักการเมืองให้ได้นักการเมืองที่ตนนี้ มีวิธีปฏิบัติอยู่มากมาย แต่ที่ผู้เขียนเห็นว่าวิธีที่สำคัญมีอยู่วิธีหนึ่งคือ การให้การศึกษาทางการ เมืองแก่ประชาชน ตลอดจนให้การศึกษาเกี่ยวกับการใช้สิทธิทางการเมือง ๆ พณ ๆ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวในปาฐกถาเรื่อง รัฐธรรมนูญ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ ตอนหนึ่งว่า

“การศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจทางการเมือง ต้องเอาใจใส่ และสนใจในข้อที่ว่าตนเป็นเจ้าของและรับผิดชอบการบริหารบ้านเมืองของตนด้วย”

การให้การศึกษาด้านการเมืองในที่นี้ หมายถึง การดำเนินงาน ของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจถึงระบบการปกครองประเทศ กลไกการบริหารประเทศ และสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการเลือกตั้ง ฯลฯ เมื่อประชาชนมีความรู้และเข้าใจดังกล่าวแล้ว เขาก็ย่อมจะเข้าใจการเมืองอย่างถูกต้อง จะเลือกนักการเมืองหรือหากจะเล่นการเมืองเองก็เล่นได้ถูกต้อง การให้การศึกษาด้านการเมือง เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของรัฐบาลและจะหลีกเลี่ยงเสียมิได้ ในประเทศไทยผู้เขียนมีความรู้สึก ว่า เรายังละเลยสิ่งเหล่านี้อยู่เป็นอันมาก ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ว่าจะเป็นมัธยม หรืออุดมศึกษา ส่วนมากยังไม่มี ความรู้ถึงระบบการปกครองประเทศอย่างลึกซึ้ง แม้แต่การเลือกผู้แทนราษฎรก็ยังไม่รู้ว่าเขาเลือกเอาไปทำไม การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างไร ซึ่งเป็นผลให้การเลือกตั้งแต่ละครั้งมีคนไปออกเสียงเพียงเล็กน้อย และผู้แทนที่ได้รับเลือกเข้ามาก็ปฏิบัติหน้าที่อย่างผิด ๆ การเมืองของไทย จึงไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร

ลักษณะพิเศษทางการเมืองของประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นเวลาประมาณ ๓๕ ปีแล้วก็ตาม แต่ก็กล่าวได้ว่าคนไทยส่วนมากยังมีความเคยชินอยู่กับการปกครองแบบอิตาเลียน มีค้อยมีความคิดริเริ่มและกระตือรือร้นในทางการเมือง และรวมกลุ่มกันในการดำเนินงานทางการเมือง แม้รัฐบาลจะเพียรพยายามส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ทางการเมือง และมีส่วนในการปกครองตนเองอยู่บ้าง เช่น ในระดับท้องถิ่น ก็นำระบบเทศบาลมาใช้ แต่ก็แทบกล่าวได้ว่ายังไม่อำนวยผลเท่าที่ควร

เพราะประชาชนเป็นอันมากยังไม่รู้ว่าเทศบาลคืออะไร เหตุใดจึงต้องมีเทศบาล ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเทศบาลอยู่บ้างก็ได้แก่ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ดูกัน ประชาชนเป็นอันมากยังไม่เห็นความสำคัญ ผู้ที่มีความรู้บางคนก็ไม่สนใจ ผู้ที่ไม่รู้กลับสนใจแต่ก็ตัดสินใจเลือกผู้แทนไปอย่างขาดวิจรณญาณเพราะอิทธิพลของการชักจูงและปลุกปั่นที่เป็นเช่นนั้นเพราะเรายังขาดบุคคลที่มีความรู้ทางการเมืองอย่างแท้จริง ความรู้ความสามารถของผู้ที่ประสงค์จะเป็นนักการเมืองกับประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงก็แตกต่างกันมาก การตัดสินใจเลือกนักการเมืองจึงขาดความรัดกุม หรือขาดการกลั่นกรอง ขาดการวินิจฉัยที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ เราจะพบเห็นเสมอว่านักการเมืองของเราบางคนมักจะพยายามหาเสียงด้วยวิธีแปลก ๆ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจหรือเรียกร้องความสนใจอย่างฉาบฉวย เช่น ก่อนการเลือกตั้งจะซื้อของแจก แจกใครให้หัดะ เลี้ยงข้าวปลาอาหาร เอาหนังไปฉายให้ดู ตลอดจนการรอดสรรพคุณตัวเอง ฯลฯ ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้รับการศึกษาน้อยก็จะออกเสียงให้ เพราะเห็นว่าผู้สมัครเป็น คนมีน้ำใจโอบอ้อมอารี การขาดความรู้และหลงใหลหรือศรัทธาในตัวบุคคลเช่นนั้น จึงนำไปสู่การถูกหลอกลวง และผลสุดท้ายก็ได้แก่นักการเมืองที่มีได้เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง

ถ้าเราหาทางให้การศึกษามองการเมืองแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงแล้ว จะทำให้การเมืองของเรากลายเป็นเรื่องของคน ซึ่งทุกคนจะสนใจและมองเห็นความสำคัญ และประการสำคัญที่สุด ก็คือ ผู้มีสิทธิออกเสียงจะเลือกผู้แทนได้โดยที่รู้ว่าเลือกไปทำไม และมีหลักมีเกณฑ์ประกอบการวินิจฉัยว่าจะเลือกใครหรือไม่เลือกใคร การเลือกผู้แทนอย่างสุ่มสี่สุ่มห้า เพราะเขาเลี้ยงข้าวแกงมือหนึ่ง หรือเขาเอาหนังมาฉายให้ดู หรือเลือกตามเพื่อน จะลดน้อยลง และเมื่อนั้นเราจะได้นักการเมืองที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง

ในสังคมไทยเรานั้น บุคคลส่วนใหญ่ มักจะถือความสัมพันธ์และนโยบายของบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ กล่าวคือ มักจะไม่คำนึงถึงนโยบายทางการเมืองของพรรค เราชอบพอสันนิษฐานกับใครกันเป็นส่วนตัวก็มักจะเลือกคนนั้น ซึ่งในระบบพรรคการเมืองการเลือกผู้ที่เราชอบพอกันเป็นส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงพรรคจะไม่มีประโยชน์อะไร ศาสตราจารย์ Lucian Pye ได้ชี้ให้เห็นว่าการเมืองของประเทศที่ด้อยพัฒนาส่วนมาก ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย มีลักษณะสำคัญอยู่ดังนี้

คือ

๑. พรรคการเมืองมักมีแนวโน้มที่จะเป็นตัวแทนของแนวทางการดำเนินชีวิตมากกว่าที่จะเป็นตัวแทนอุดมคติทางการเมือง
๒. ความจงรักภักดีของประชาชนมีมากจนทำให้ผู้นำและนักการเมืองมีอิสระในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ ๆ โดยที่ประชาชนไม่มีทางควบคุมได้
๓. โดยปกติผู้นำพรรคฝ่ายค้าน และผู้ที่หวังจะขึ้นมามีอำนาจทางการเมือง มักจะทำตนเสมือนว่าเป็นพวกขบวนการปฏิวัติเพื่อล้มล้างรัฐบาลที่ครองอำนาจอยู่ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ ทหารทางคัตค้านอยู่ร่าไปมากกว่าที่จะร่วมมือกันสร้างชาติ
๔. ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือผู้เข้าร่วมในวงการเมืองไม่เป็นปึกแผ่น แต่กระจัดกระจายกันอยู่ทั่วไป
๕. ทศนคติและความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ในทางการเมืองของประชาชนมีน้ำหนักน้อย รัฐบาลมักจะมองไม่เห็นความสำคัญ
๖. กลุ่มอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์มีจำนวนน้อย และที่มีอยู่ส่วนใหญ่ก็ไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดอย่างแน่ชัด

ลักษณะทางการเมืองดังกล่าวนี้ เราจะเห็นว่าปรากฏอยู่ในสังคมไทยมากที่สุด ผู้เขียนอยากกล่าวเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย ลักษณะทางการเมืองของประเทศไทยที่เห็นได้ชัดอีกประการหนึ่ง ก็คือ ข้าราชการเป็นผู้นำหรือเป็นผู้สร้างบุคลิกภาพทางการเมือง ซึ่งเราจะเห็นได้จากนักการเมือง เฉพาะประเภทรัฐมนตรี นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่ก็เป็นข้าราชการ (ประจำและบ้านานาญ) ทั้งทหารและพลเรือน ศาสตราจารย์ David Wilson ผู้ซึ่งได้มาศึกษาวิจัยการเมืองในประเทศไทย และได้เขียนหนังสือชิ้นเล่มหนึ่งชื่อ "การเมืองในประเทศไทย" กล่าวว่าในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๕๐๓ ไทยเคยมีรัฐมนตรีมาแล้ว ๒๓๓ คน ปรากฏว่าเป็นข้าราชการพลเรือนถึง ๘๔ คน มาจากทหาร ๖๗ คน ผู้ที่มีใช้หรือเคยรับราชการมาก่อนมีเพียง ๓๓ คนเท่านั้น บุคคลธรรมดาที่มิเคยเป็นข้าราชการมีโอกาสดำรงรัฐมนตรีน้อยมาก สำหรับผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ก็เคยเป็นข้าราชการมาก่อนทั้งสิ้น บุคคลที่เป็นพลเรือนและไม่เคยรับราชการงานเมืองมีไม่กี่เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ ประชาชนส่วนใหญ่มักไม่สนใจในการบริหารงานของรัฐบาล ทุกสิ่งทุกอย่างชอบที่ปล่อยให้เป็นไปตามความดำริริเริ่มของรัฐบาล รัฐบาลกับประชาชนมีความสัมพันธ์กันไม่ลึกซึ้งพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนในชนบท ไม่รู้ว่าตนเองมีส่วนมีเสียงในการปกครองอย่างไรบ้าง มีความรู้สึกว่าวันหนึ่ง ๆ มีข่าวกินพอบประทังชีวิตไปได้ก็เพียงพอแล้ว เหตุการณ์บ้านเมืองจะเป็นอย่างไรบ้างไม่รับรู้ด้วย ที่เป็นเช่นนั้นเพราะความห่างเหินกับรัฐบาลมีอยู่มาก ปัจจุบันนี้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขอยู่อย่างรีบเร่ง เช่น การส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปปฏิบัติ การในชนบทที่ห่างไกล การส่งพัฒนากรไปประจำในหมู่บ้าน เป็นต้น ตลอดจนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ประชาชนใกล้ชิดกับรัฐบาลเป็นอย่างดี

วิธีแก้ปัญหานี้ อีกทางหนึ่งก็คือ รัฐบาลจะต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนเสียใหม่ โดยสอนให้รู้ว่าการเมืองเป็นของทุกคน ทุกคนจะต้องมีบทบาท และหาทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในกระบวนการทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ก็จะเป็นทางก่อให้เกิดความรู้สึกในเสรีภาพและแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

จะให้การศึกษาด้านการเมืองแก่ประชาชนอย่างไร

การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่ประชาชน นอกจากจะช่วยให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจระบบการปกครอง และมีส่วนมีเสียงในการบริหารประเทศในวิถีทางที่ถูกต้องแล้ว ยังจะก่อให้เกิดความเข้าใจกันเป็นอย่างดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน และยังถือได้อีกว่าจะเป็นวิถีทางสร้างผู้นำทางการเมืองได้อีกประการหนึ่ง วิธีที่จะสร้างก็ได้แก่การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่เขา เมื่อบุคคลมีความรู้และเข้าใจการเมืองแล้ว เขาก็ย่อมจะสนใจปัญหาการเมือง สถาบันที่จะผลิตผู้นำทางการเมืองหรือประสิทธิประสาทความรู้ทางการเมือง ก็ไม่มีอะไรที่จะดีไปกว่าโรงเรียน มหาวิทยาลัย และฝึกให้เล่นการเมือง ฉะนั้น การจัดหลักสูตรและการสอน ควรจะมีวิชาว่าด้วยการเมืองอยู่ด้วย หรือวิชาที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไก การบริหารงานของรัฐ เช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายพรรคการเมือง เป็นต้น วิชาเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการบริหารประเทศเป็นอย่างดี สำหรับในด้านประชาชนนั้น ควรดำเนินการอบรมสั่งสอน และส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มกัน

การดำเนินงานนี้รัฐบาลจะต้องมีใจกว้าง และรับรู้ความต้องการของประชาชน โดยถือว่าการรวมกลุ่มของประชาชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในนโยบายต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลวางไว้ไม่มากนักน้อย

ปัญหาทางการเมืองและการปกครองอันสำคัญของประเทศไทยที่กำลังเผชิญอยู่ทุกวันนี้ก็คือ ปัญหาการขาดแคลนนักการเมืองที่สามารถและเล่นการเมืองด้วยความรู้สึกรับผิดชอบต่อประโยชน์ของบ้านเมืองอย่างแท้จริง ผู้ที่เข้ามารับผิดชอบและมีบทบาททางการเมือง บางคนมีการศึกษาพออ่านออกเขียนได้ แต่ฉลาดในการหาเสียง และที่น่าวิตกกังวลก็คือนักไม่ค่อยมีประสบการณ์ในทางการเมือง เพียงพอที่จะรับผิดชอบในการวางนโยบายการปกครองประเทศระดับชาติได้ นักการเมืองหรือประชาชนที่ขาดประสบการณ์ทางการเมืองนี้ ขอมริบกันว่าจะไม่สามารถบริหารประเทศหรือคุมบังเหียนบ้านเมืองได้ดี ดังจะเห็นได้จากประเทศเยอรมันสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ แม้คนเยอรมันในสมัยนั้น จะมีการศึกษาดีจนแทบกล่าวได้ว่าเป็นที่หนึ่งในยุโรป แต่คนเยอรมันก็มีอายุถูกยึดเล้าร์จุงจุกและนำประเทศไปสู่สงครามประสบความพ่ายแพ้อย่างใหญ่หลวง

การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน นอกจากจะจัดให้มีการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองดังกล่าวแล้ว สิ่งที่ต้องกระทำอีกประการหนึ่ง ก็คือ รัฐบาลต้องส่งเสริมให้มีสมาคมกลุ่มผลประโยชน์ และสถาบันทางการเมืองที่เหมาะสมขึ้นภายในประเทศ เพราะสมาคมกลุ่มผลประโยชน์ที่ดี สถาบันทางการเมืองที่ดี จะเป็นแหล่งฝึกสอนให้ประชาชนเรียนกระบวนการทางการเมืองในขั้นต้น ก่อนที่จะเรียนรู้การเมืองระดับชาติในขั้นต่อไป อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของกลุ่มผลประโยชน์ หรือสถาบันทางการเมือง เช่น พรรคการเมืองนั้น ข้าราชการจะต้องไม่เข้าไปพัวพันหรือยุ่งเกี่ยวจนเกินขอบเขต ต้องปล่อยให้ประชาชนจัดการกันเอง โดยรัฐบาลมีหน้าที่ควบคุมแนะนำในวิถีทางที่ถูกต้อง การขาดความรู้และประสบการณ์ทางการเมืองไม่ว่าในระดับไหน นอกจากประชาชนจะไม่สนใจและเล่นการเมืองอย่างถูกต้องแล้ว ยังส่งเสริมให้ข้าราชการหรือกลุ่มผู้มีอำนาจทางการเมืองมีทางเบี่ยงเบนที่จะหาผลประโยชน์ได้มากกว่าที่จะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงพยายามอุดช่องว่างนี้ โดยการดำเนินการต่าง ๆ ให้ประชาชนมีความสนใจทางการเมืองและการบริหารงานของรัฐ ไม่มีระบบบริหารใดจะเลวร้ายไปกว่าการปล่อยให้ประชาชนไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล

เมื่อพิจารณาถึงการเมืองในประเทศไทยโดยส่วนรวมแล้ว กล่าวได้ว่าประชาชนมิได้มีความสนใจการเมืองและการบริหารงานของรัฐบาลเท่าที่ควร ทุกสิ่งทุกอย่างประชาชนมักจะปล่อยให้ไปไปตามความต้องการของรัฐบาล กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ คนไทยมีความอดทนต่อผลที่ได้รับจากการดำเนินงานของรัฐเป็นเยี่ยม สิ่งใดแม้มีพึงประสงค์ก็ใช้อุเบกษา การที่จะเรียกร้องหรือรวมกลุ่มกันสร้างประชามติแทบไม่มีเลย ซึ่งนิสัยเช่นนี้ผิดกับประชาชนในยุโรปและอเมริกาเป็นอันมาก ในประเทศเหล่านั้นหากรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบริหารประเทศก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ส่วนรวม หรือทำผิดพลาดในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น น้ำประปาไม่ไหล ไฟไม่สว่าง ทางสกปรก ฯลฯ ประชาชนจะแสดงปฏิกิริยาทันที รัฐบาลชุดนั้นอาจจะสิ้นเสถียรภาพกับไม่ได้รับเลือกตั้งต่อไปก็ได้

คนไทยเราขาดความกระตือรือร้นและไม่มีความสำนึกถึงภาระหน้าที่ ในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศอย่างเพียงพอ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ ไม่รู้ว่าตัวเองมีส่วนรับผิดชอบในการบริหารบ้านเมืองแต่อย่างไร สิทธิที่มีอยู่ก็ไม่นำมาใช้ ปฐมเหตุของเรื่องนี้ ก็มาจากขาดความรู้ทางการเมืองเป็นประการสำคัญ รัฐบาลจะต้องชี้ให้เห็นว่าการใช้สิทธิทางการเมืองเป็นภาระที่จะต้องใช้ มิใช่ปล่อยให้บุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเป็นผู้รับผิดชอบตามลำพัง อนึ่ง ในเรื่องการเมืองนั้นถ้าหากมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวแล้ว บ้านเมืองก็เจริญไปไม่ได้ ประชาชนทุกคนต้องแข่งขันกันสร้างชาติ อันหมายถึงการยอมรับพรรคการเมืองฝ่ายตรงกันข้ามหรือฝ่ายปรปักษ์เข้ามาช่วยกันดิ้นรนสร้างสรรค์พัฒนาประเทศด้วย

ปรากฏการณ์ที่พบเห็นอยู่ในประเทศด้อยพัฒนาโดยทั่วไปมีอยู่ประการหนึ่ง คือ นอกจากประเทศเหล่านั้นจะไม่มี ความเจริญทางเศรษฐกิจแล้ว ก็ยังขาดสถาบันทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ขาดผู้นำทางการเมือง ตลอดจนขาดประชาชนผู้รับผิดชอบ ประเทศไทยยังขาดสิ่งเหล่านี้อยู่มาก สถาบันทางการเมืองที่มีอยู่บ้าง ก็ดำเนินงานไปตามลำพังโดยการนำของข้าราชการ ดังจะเห็นได้จากสมาคมกลุ่มผลประโยชน์หรือสมาคมกลุ่มอาชีพ ข้าราชการมักจะมีส่วนหรือบงการอยู่เบื้องหลัง การเมืองในระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าในระดับไหน จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนจำนวนมากที่สุดได้มีส่วนในการตัดสินใจ หรือเลือกตัวผู้เข้าแข่งขันโดยเสรี อย่างไรก็ตามการที่จะกระทำตามที่กล่าวให้ได้ผลดีเพียงใดนั้น ประชาชนต้องมีความศรัทธาในสถาบันต่างๆ ทางการเมือง อาทิ พรรคการเมือง หนังสือพิมพ์ในฐานะเป็นเครื่องมือสำหรับแสดงความคิดเห็น โดยมีความเชื่อมั่นว่าสถาบันเหล่านี้เป็นของดีและถูกต้องเหมาะสมและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคม

สรุป

การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชนที่ผู้เขียนนำมาเสนอในบทความนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะชี้ให้เห็นว่า เรื่องการเมืองนั้นทุกคนจะหลีกเลี่ยงไปไม่พ้นไม่ว่าใคร เราไม่เล่นการเมืองการเมืองนั้นแหละจะเล่นงานเรา ฉะนั้น ทุกคนจึงควรมีความสนใจและกระหายที่จะใช้เสรีภาพทางการเมือง แต่การที่จะใช้เสรีภาพทางการเมืองได้อย่างถูกต้องนั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้เสียก่อนว่า การเมืองมีกฎมีกติกาอะไรบ้าง มิฉะนั้นแล้ว จะเล่นการเมืองหรือใช้เสรีภาพทางการเมืองอย่างผิดๆ บทบาททางการเมืองเราจะมีโอกาสแสดงในเร็ววันนี้ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเรากำหนดจะประกาศใช้ในไม่ช้าไม่นานนี้ เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว เราจะมี การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรและจัดตั้งคณะรัฐบาลใหม่อีกครั้งหนึ่ง

การเมืองของประเทศไทยจะเป็นไปในรูปใด ก็อยู่ที่ความรู้ความสามารถของประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้เลือกรัฐบาล ดังที่กล่าวกันในวงการเมืองของอังกฤษว่า ประชาชาติแค่นั้น รัฐบาลก็แค่นั้น (A People Deserved its Government) การสรรหาให้ได้มาซึ่งรัฐบาลที่ดี และผู้แทนราษฎรที่มีความรู้ความสามารถ จึงอยู่ที่การสร้างประชาชนให้เป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องในทางการเมือง หากไม่แล้วการเลือกรัฐบาลหรือการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ก็จะไม่ได้รับรัฐบาลและผู้แทนที่มีความรับผิดชอบ และมีบทบาทในการสร้างชาติอย่างแท้จริง

จบ

เปลวไฟที่ถูกกำลังลมพัด ดับไป บ่ยอมกำหนดนับไม่ได้ ฉันทใด, ผู้รพ้นไป
แล้วจากนามกาย ดับไป บ่ยอมกำหนดนับไม่ได้ ฉันทนั้น

พุทธศาสนสุภาษิต

ปัญหา: เบี้ยบข้าราชการพลเรือน

ตอบโดย

สมคิด เจริญกุล บุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ
สายบัว พุ่มแดง เลขานุการกรม
อาลัย อิงคะวณิช วิทยาการโท กองระเบียบข้าราชการ
สมพงษ์ นิ่มนกร นิตินทรโท กองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน โปรดส่งไปที่ “บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบในวารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๗๕๓

ปัญหาข้อตอบสมาชิกเลขที่ ๒๖๗๓ และสมาชิกที่ทำการสรรพสามิตจังหวัดสมุทรปราการ รวมกันทีเดียว เพราะคำถามที่ถามคล้ายคลึงกัน

ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับพิเศษ ชั้น ๙๐๐ บาท ซึ่งมีคุณสมบัติบางประการครบตามนัย มาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กล่าวคือ.—

ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๕ ปี และได้รับเงินเดือน ๙๐๐ บาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี แต่ยังมีขาดคุณสมบัติอีก ๓ ข้อ ในกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และโดยที่ได้มี พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยเฉพาะตาม มาตรา ๖ ให้แก้คำว่า

“๘๐๐ บาท” ในวรรค ๒ ของ มาตรา ๕๗ แห่ง พ.ร.บ. ๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็น “๓,๓๐๐ บาท” โดย พ.ร.บ. ฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป เช่นนี้ จึงมีปัญหว่า การที่จะแต่งตั้งเป็นชั้นตรีได้หรือไม่ ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏดังนี้

๑. จะแต่งตั้งเป็นชั้นตรีในวันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๓๐ หรือหลังวันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๓๐
๒. มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกประการตาม ม. ๕๗ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ๘๗ แต่ ยังไม่ได้แต่งตั้งเป็นชั้นตรี

ตอบ โดยที่ได้ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ (ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๓๐) ได้แก้ไขข้อความใน ม. ๕๗ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ๘๗ จาก “๘๐๐ บาท” เป็น “๓,๓๐๐ บาท” ส่วนข้อความอื่น ๆ คงกำหนดไว้เดิม และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ ต.ค. ๓๐ เป็นต้นไป เช่นนี้แล้วข้าราชการรายใดที่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นชั้นตรีตั้งแต่กฎหมายใหม่มีผลใช้บังคับ จึงมีอาจทำได้ ทั้งนี้โดยถือว่า เมื่อมีกฎหมายใหม่ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เดิม แล้วผู้ที่มีสิทธิเป็นชั้นตรีตามนัยมาตรานี้จะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกประการ โดยถือว่า ระเบียบหรือหลักการเก่าที่ขัดแย้งย่อมใช้ไม่ได้ เพราะกฎหมายใหม่ได้ชัดเจนไว้นับตั้งแต่ออกใช้บังคับ แม้ข้าราชการบางรายมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายเก่าก็ตาม

ตอบคุณวิจิต นิลสุวรรณ

ถาม ข้าราชการชั้นจัตวา อันดับพิเศษ ชั้น ๘๐๐ บาท ได้เลื่อนเป็นชั้นตรี อันดับ ๓ ชั้น ๘๐๐ บาท โดยได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๓๕ ก.ย. ๐๘ การที่จะเลื่อนเป็นชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๓,๐๐๐ บาท ก่อนปีงบประมาณ ๒๕๓๓ จะได้หรือไม่

ตอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/ว.๖ ถ.ว. ๒๕ ส.ค. ๐๗ ข้อ ๖ กำหนดว่า ตำแหน่งที่แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรี เมื่อกระทรวงทบวงกรมมีเงินงบประมาณภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติที่จะนำมากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นอันดับสูงขึ้นได้ และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา และชั้นตรีผู้ครองอัตราเงินเดือนในตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ผู้บังคับบัญชาจะส่งเลื่อนเงินเดือนได้เอง ตามกฎ ก. พ. และตามระเบียบที่ ก. พ.

วางไว้ ก็ให้กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับสูงขึ้นได้โดยไม่ต้องเสนอให้ ก.พ. พิจารณา ตามนัย มาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ฉะนั้น การที่จะเลื่อนเป็น ขั้นตรี อันดับ ๒ ขึ้น ๓,๐๐๐ บาท ในบั้งงบประมาณ ๒๕๓๓ และกรณีมีเงินงบประมาณภายใน วงเงินที่จะนำมากำหนดเป็นอันดับสูงขึ้น เจ้าสังกัดก็ยอมดำเนินการไว้เอง เพราะว่าได้รับการ เลื่อนเป็นขั้นตรีมาครบ ๓๒ เดือน และเข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔)

ตอบคุณสมบัติ อุดมสินานนท์

ถาม ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากการ หัวหน้าการโรง กการ หรือการโรงซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดตามที่กำหนดไว้โดยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓๗/๒๕๐๐ ล.ว. ๓ มิ.ย. ๒๕๐๐ นั้น จะมีสิทธิที่จะได้รับการปรับปรุงอัตราเงินเดือนให้ สูงขึ้นหรือไม่

ตอบ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓๗/๒๕๐๐ วันที่ ๓ มิ.ย. ๒๕๐๐ โดย ก.พ. และกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วและมีมติให้กำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน วิสามัญไว้ดังนี้

- ๑. หัวหน้ากการ หัวหน้าการโรง อัตราขั้นสูงสุด เงิน ๗๒๕ บาท
- ๒. กการ การโรง อัตราขั้นสูงสุดเป็น ๖๒๕ บาท

ทั้งนี้รวมทั้งตำแหน่งอื่นๆ ที่มีลักษณะงานคล้ายกัน และยังมีฐานะเป็นข้าราชการ พลเรือนวิสามัญอยู่ เช่น คนงาน คนใช้ ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น”

สำหรับการพิจารณาปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ใน ตำแหน่งดังกล่าวนี้โดยเฉพาะค้างบั้งงบประมาณ ๒๕๓๓ เป็นต้นไป (๓ ต.ค. ๓๐) ก็มีสิทธิที่ ได้รับการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดมากกว่าที่กำหนดไว้เดิม คือ

หัวหน้ากการ หัวหน้าการโรงอัตราขั้นสูงสุดเป็น ๘๕๐ บาท กการ, การโรง อัตรา ขั้นสูงสุดเป็น ๘๕๐ บาท ตาม ม. ๒๗ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

ปัญหาคลัง

ตอบโดย

วิเชียร ไม้เรียง ผู้อำนวยการกองบำรุงเงินบ้านนาญ
สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม
เฉลิมชัย วัฒนนท์ นิตกรเอก
วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๘ กองเงินเดือน

กรมบัญชีกลาง

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาคลัง โปรดส่งไปที่
“บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบใน
วารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๕๕

๑. ถาม อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปาย และอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทางราชการถือเป็นท้องถิ่นดาร ที่จะต้องจ่ายเงินเบี้ยกนดารเพิ่มให้แก่ข้าราชการที่ประจำปฏิบัติ
ราชการอยู่ในเขตท้องที่ตั้งกล่าวไว้ใหม่

ตอบ ท้องที่ทั้ง ๓ อำเภอเป็นท้องถิ่นดารตามระเบียบเบี้ยกนดาร ซึ่งกำหนดครั้ง
สุดท้ายเมื่อปี ๒๕๐๘

๒. ถาม ถ้าหากท้องที่ตามข้อต้น เป็นท้องถิ่นดารที่จะต้องเบิกเงินเบี้ยกนดารจ่ายให้แก่
ข้าราชการที่อยู่ประจำปฏิบัติราชการในเขตนั้นๆ จึงใคร่ขอเรียนถามว่า นาย ก. รับราชการ
ประจำอยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และรับเงินเดือนอยู่ในท้องที่อำเภอเมือง (คลังจังหวัด
จ่าย) ก็ได้รับเงินเบี้ยกนดารควบคู่ไปด้วยทุกเดือน ครั้นต่อมา นาย ก. ถูกแต่งตั้งให้ไปรักษาการ
ในตำแหน่ง ณ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งไม่ได้เบี้ยกนดาร (มีคลังอำเภอ) นาย ก.
ได้ขอย้ายครอบครัวไปหมดและไปอยู่ประจำปฏิบัติราชการที่อำเภอแม่สะเรียง แต่เงินเดือนคงเบิก

จ่ายทางคลังจังหวัด ส่งไปให้ เช่นนี้ จะเบิกเงินเบี่ยงกันดารให้กับนาย ก. ควบคุมไปกับเงินเดือนที่เบิกจ่ายทางคลังจังหวัด จะเป็นการถูกต้องด้วยระเบียบการจ่ายเบี่ยงกันดารหรือไม่? ข้าพเจ้าเห็นว่า น่าจะไม่ต้องจ่ายเพราะตัวผู้รับเงินไม่ได้ประจำอยู่ในเขตท้องที่กันดารธรรมดา แต่ทางคลังจังหวัดก็จ่ายควบคุมกันเสมอมา

ตอบ ตามระเบียบเบี่ยงกันดาร กำหนดผู้ปฏิบัติราชการประจำในท้องที่เท่านั้นที่จะอยู่ในข่ายได้รับเบี่ยงกันดาร คำว่า ปฏิบัติราชการประจำนั้น มีองค์ประกอบอยู่ ๒ ประการ คือ

- (๑) ปฏิบัติราชการในท้องที่นั้น
- (๒) มีอัตราประจำในท้องที่นั้น

ระหว่างองค์ประกอบ ๒ ประการ ดังกล่าว องค์ประกอบ

- (๑) สำคัญกว่า
- (๒) กรณีของนาย ก. ขาดองค์ประกอบ

(๑) เลิกแล้วจึงไม่อยู่ในข่ายได้รับเบี่ยงกันดาร อนึ่ง ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่ามี การจ่ายเบี่ยงกันดารไป นาย ก. ก็ต้องนำมาคืน

ตอบคุณเคชา ยศธสารา

ด้วยข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวแก่การคำนวณบำเหน็จบำนาญ และการเบิกทวงเงินของข้าราชการครูที่ออกไปตั้งนี้ คือ ญาติของข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนบั้งประมาณ ๒๕๓๐ จาก ๓,๐๕๐ บาท เป็น ๓,๒๐๐ บาท โดยคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเลื่อนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๘ ตั้งแต่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นกรณีพิเศษเพื่อทำปริมาณปรับขยายเป็นขั้นโทขณะตั้งเลื่อน ผู้นั้นก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการมาด้วยดี จนถึงวันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๓๐ จึงได้ขอลาออกจากราชการ เนื่องจากป่วยเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๐ และได้ถึงแก่กรรมเมื่อ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ จึงขอถามว่า

๑. ถาม เงินเดือนเบิกทวงตั้งแต่ ๓ ต.ค. ๒๕๐๘ ถึงเดือน มิ.ย. ๒๕๓๐ จะเบิกจ่ายให้แก่ทายาทของผู้ตายได้หรือไม่ เพราะขณะตั้งเลื่อนเงินเดือนผู้ตายได้ปฏิบัติหน้าที่มาตั้ง ๘ เดือน จึง

ได้รอ จ. ๓๘ จะตกไป ยังไม่ได้รับเงินเดือนใหม่ตามคำสั่งเดือนนั้น เมื่อได้ลาออกไปและได้ตั้ง
แก้กรรมแล้ว จ. ๓๘ จึงตกไป จึงเป็นปัญหา ทางเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายทางจังหวัดสงสัยว่าเบิกจ่าย
ให้ไม่ได้ เพราะไม่มีตัวตน แต่ข้าพเจ้าเข้าใจว่า คงเบิกให้ทายาทได้เช่นนี้เป็นปัญหา ขอกรุณา
ได้ตอบให้เข้าใจด้วย

ตอบ เงินเดือนตกเบิก จ่ายให้แก่ผู้รับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย

๒. ถาม เมื่อการคำนวณบำเหน็จ จะต้องเอาเงินเดือนครั้งสุดท้าย ๓.๒๐๐ บาท ตาม
คำสั่งเดือนครั้งสุดท้ายใช่หรือไม่

ตอบ ใช่

๓. ถาม การคำนวณบำเหน็จนั้น เมื่อบิดามารดาของผู้ตายยังมีชีวิต จะมีส่วนได้เสียกับ
ครอบครัวของผู้ตายหรือไม่ เพราะผู้ตายได้ขอลาออกราชการ มิได้ตายในหน้าที่ราชการ

ตอบ จ่ายให้ผู้รับมรดกเช่นเดียวกัน

ตอบคุณไพศาล วทัญญู

๑. ถาม ผมเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ในตำแหน่งครูน้อย (ครูประจำ
บาล) จังหวัดลพบุรี (กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) และต่อมาเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม
๒๕๐๖ ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้มารับราชการในตำแหน่งเสมียนพนักงานประจำที่ทำการสหกรณ์
อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยวิธีการโอนข้าราชการ จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ นับตั้งเดือน
พฤษภาคม ๒๕๓๐ โดยนับเวลาที่วัดคุณด้วย จะมีอายุราชการครบ ๓๖ ปี ๒ เดือน ๒๒ วัน ใช่
หรือไม่

ตอบ ถ้าเริ่มเข้ารับราชการเป็นครูสามัญ จะมีเวลาราชการรวมทั้งสิ้นประมาณ ๓๖ ปี
๓ เดือนเศษ (โดยหักวันลาออกแล้ว)

๒. ถาม ในระหว่างปี ๒๕๐๓ ถึงปี ๒๕๓๐ ผมมีวันลา (นับจาก ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๓
ถึง ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๓๐) ๔๔ วัน และขณะนี้ผมได้รับเงินเดือนชั้นจัตวา อันดับพิเศษ ชั้น

๘๕๐ บาท หากลาออกจากราชการตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่

ตอบ มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามมาตรา ๓๗ กรณีเดียว

๓. ถาม จากคำถามในข้อ ๒. หากผมมีสิทธิได้รับบำเหน็จ จะได้เป็นเงินเท่าใด? ถ้ามีสิทธิได้รับบำนาญจะได้รับเป็นเงินเดือนละเท่าใด

ตอบ บำเหน็จเป็นเงิน ๓๓,๖๐๐ บาท

ตอบคุณชยติ สถาวร

ผมมีปัญหาใคร่ขอถามดังนี้ คือ นาย ก. มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านตาม พ.ร.ฎ. ๖ ได้แต่นาย ก. อาศัยสถานที่ราชการเป็นที่พักอาศัย นาย ข. เป็นผู้บังคับบัญชา แนะนำให้นาย ก. เบิกเงินค่าเช่าบ้าน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้นาย ก. โดยให้นาย ก. ไปเช่าบ้านแต่ชื่อไว้กับนาย ค. ซึ่งนาย ข. กับนาย ค. สนิทชิดชอบกันมาก จึงใคร่จะทราบดังนี้ คือ

๑. ถาม นาย ก. มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ เพราะไม่ได้เช่าอยู่จริง

ตอบ ไม่ได้

๒. ถาม ถ้านาย ก. ไม่มีสิทธิ ๖ นาย ก. จะมีผิดสถานใดบ้าง และถ้ามีสิทธิ ๖ อาศัยอำนาจตาม พ.ร.ฎ. ข้อใด

ตอบ ความผิด

(๑) วินัยข้าราชการพลเรือน

(๒) ความผิดทางอาญา

๓. ถาม นาย ข. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ก. เป็นผู้คิดและแนะนำให้นาย ก. ทำเช่นนั้น จะมีความผิดสถานใดบ้าง ในเมื่อ นาย ก. ไม่มีสิทธิ

ตอบ เช่นเดียวกับ ๒.

๔. ถาม นาย ค. ซึ่งกระทำไปเพราะความเกรงใจนาย ข. โดยออกไปเสิร์ฟรับเงินค่าเช่าบ้านหลอกๆ ให้กับนาย ค. ในกรณีเช่นนั้น นาย ค. จะมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้เช่นใดและมีความผิดเช่นไร

ตอบ มีความผิดทางอาญาเช่นเดียวกัน ในฐานะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

ตอบคุณทิพย์ เบญจมินทร์

ผมมีข้อข้องใจ คือ เดิมผมบรรจุเข้ารับราชการที่อำเภอองครักษ์ จ. นครนายก สำหรับอำเภอองครักษ์ ผมเบิกค่าเช่าบ้านอำเภอองครักษ์ไม่ได้ เพราะบรรจุเข้ารับราชการที่อำเภอนี้ และต่อมาผมได้ขอลาจากราชการ เมื่อวันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๓๐ นี้ ในการขอลาออกจากราชการนี้ ผมถามทางคลังจังหวัดนครนายกที่ผมจะขอเบิกค่าพาหนะขนย้ายครอบครัวกลับภูมิลำเนาโดยไม่ขอกลับอำเภอองครักษ์ แต่มาอยู่อำเภอบางเขน จ. พระนคร จะได้หรือไม่ ทางคลังจังหวัดบอกว่า ครั้งสุดท้ายของการลาออกจากราชการ จะกลับไปที่ได้ก็ได้ไม่ขัดข้อง ผมจึงทำรายการเดินทางขนย้ายครอบครัวมาอำเภอบางเขน (เพราะเวลานี้ผมมีหลักฐานที่อำเภอนี้) เมื่อผมส่งใบสำคัญให้ทางกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ตรวจ เพื่อขอให้ส่งใบสำคัญของผมไปเบิกเงินจากคลัง จ.ว. นครนายก แต่ทางเจ้าหน้าที่เสนอบริการอนามัยว่า ผมไม่มีสิทธิเบิกเงินขนย้ายครอบครัว เพราะเดิมมีภูมิลำเนาอยู่อำเภอองครักษ์ จ. นครนายก ผมจึงสงสัย ขอความกรุณาได้โปรดตอบให้ผมทราบด้วยว่า ผมจะมีสิทธิเบิกค่าขนย้ายมาภูมิลำเนา อำเภอบางเขน (ภูมิลำเนาใหม่) จะได้ไหมครับ และถ้าได้ มีหนังสือเรื่องอะไรบ้าง เป็นหนังสือที่เท่าใดครับ

ตอบ เรื่องนี้เป็นเรื่องโต้แย้งระหว่างคุณกับกรมอนามัยแล้ว ผมฟังข้อเท็จจริงจากคุณด้านเดียว ถ้าตอบดูจะหมิ่นเหม่อยู่มาก สมมุติว่าผมเห็นด้วยกับคุณก็ไม่เกิดประโยชน์ เพราะเป็นความเห็นส่วนตัว ทางที่คุณควรหารือกับกระทรวงการคลังเป็นทางราชการต่อไป

เฉลยสอบวิชาภาษาไทยและความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๐

๑. ภาพนั้นเป็นภาพ "เงาะคนิง" มหาดเล็กของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มาจากจังหวัดพัทลุง

๒. คำว่า "ไม่เป็นได้ไม่เป็นพาย" เป็นภาษาของชาวเรือ เพราะชาวเรือมันต้องได้ แจงหรือพายได้ ผู้ใดที่ใส่พายไม่เป็นก็ไม่ใช่ชาวเรือ ส่วนฉนั้นจึงมีความหมายที่ใช่แก่คนที่ไม่มีความสามารถจะปฏิบัติกิจการงานใดๆ ได้ แต่ว่าแอบแฝงอำนาจของผู้อื่นเพื่อทำงานหรืออาศัยกัน ฉนั้น เมื่อจะประณามคนจำพวกนั้นก็มักจะพูดว่า "ไม่เป็นได้ไม่เป็นพาย" หมายความว่า ทำอะไรไม่เป็นเลยเลย

๓. แชมเมียดไวท์ (Siamese White) หมายความว่าถึง "ไวท์ ชาวสยาม" เป็นคนอังกฤษ ได้มารับราชการเป็นเจ้าท่าเมืองมะริด ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ประตุนั้นนอกของพระบรมมหาราชวังนั้น เริ่มต้นจากประตู...

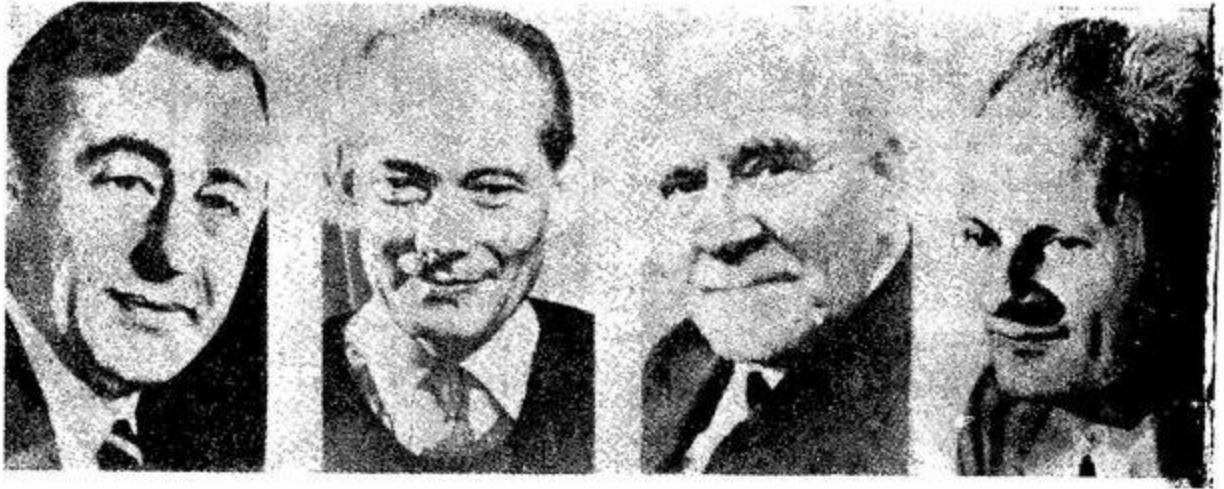
๑. รัตนพิทักษ์	๒. พیمانเทเวศร์	๓. วิเศษไชยศรี	๔. มณีนพรัตน์	๕. สวัสดิ์โลกา
๖. เทวาพิทักษ์	๗. กักดีไชยสิทธิ์	๘. วิจิตรบรรจง	๙. อนนคารักษ์	๑๐. พิทักษ์บวร
๑๑. สุนทรพิทักษ์	๑๒. เทวาภิรมย์	๑๓. อุดมสุदारักษ์		

เมื่อไม่มีกระแสน้ำก็พายไปไม่ได้

ผู้รับผิดชอบ

มีผู้ตอบโต้สมัครได้รับรางวัลเพียง ๒ ราย ๆ ละ ๕๕ บาท คือ คุณพิมพ์ที่นิยมกฤษกร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคุณเสริม หงษ์มณี ททากร คลังจังหวัดเพชรบูรณ์

สอบเชาวน์ และ ความรู้รอบตัว

๓. ข้างบนนี้เป็นภาพของบุคคลสำคัญซึ่งได้รับรางวัลอันมีเกียรติยิ่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ ท่านทราบจากรางวัลนั้นชื่ออย่างไร และแต่ละท่านจากซ้ายไปขวาชื่ออะไร เป็นชนชาติใด
๒. การลดค่าของเงินปอนด์สเตอร์ลิงของอังกฤษครั้งหลังสุดก่อนครั้งนั้น กระทำเมื่อปีใด ใครหัวหน้ารัฐบาลขณะนั้น และสังกัดพรรคใด
๓. คำว่า "SEATO" ย่อมาจากคำว่าอะไร และได้มีการลงนามเกี่ยวกับสนธิสัญญานี้ ณ มีประเทศใดบ้าง
๔. ราชทูตไทยที่เดินทางไปยุโรปครั้งแรกนั้นในแผ่นดินกษัตริย์พระองค์ใด และเมื่อใด?
๕. สมมติว่าท่านมีโอกาสเข้าไปพักในโรงแรมชั้นหนึ่งแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ บังเอิญท่านเห็นชายคนหนึ่งซึ่งท่านไม่แน่ใจว่าจะจะเป็นเพื่อนของท่านหรือไม่ หายเข้าไปในห้องเลข ๒๐๓ ท่านจะทำอย่างไรจึงจะทราบว่าชายคนนั้นเป็นเพื่อนของท่านหรือไม่ โดยจำกัดไว้ว่า ห้ามไม่ให้ถามพนักงานต้อนรับหรือใช้พนักงานรับใช้คนหนึ่งคนใดนำจดไปถาม และห้ามตะโกนถาม หรือเดินไปเคาะประตูถามด้วยตนเองด้วย

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ สมาชิกวารสารที่ผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (โปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ให้ชัดเจน)